

సమావేశము - IV
వాల్తూము - II
నెం. 2

వెల : రూ. 26-00
19 మార్చి, 2016
శనివారం,
(శక సం. 1937,
ఫాల్గుణం - 29)

తెలంగాణ శాసన సభ కార్యకలాపాలు

అధికార నివేదిక

విషయ సూచిక

1.	సభా కార్యక్రమము	...	01
	వాయిదా తీర్మానాల అనుమతి గురించి		
2.	ప్రభుత్వ బిల్లులు	...	01
	1. 2016, హైదరాబాదు మహానగర పాలక సంస్థ (సవరణ) బిల్లు		
	2. 2016, తెలంగాణ పురపాలక సంఘాల (సవరణ) బిల్లు (ప్రతిపాదించబడినవి)		
3.	ప్రకటన :	...	01
	ప్రభుత్వ బిల్లులకు సవరణలను స్వీకరించుట గురించి		
4.	2016 -2017 సం.పు వార్షిక ఆదాయ - వ్యయ పట్టిక (బడ్జెటు) పై - సాధారణ చర్చ	...	02
	(కొనసాగింపు) (నాల్గవ మరియు చివరి రోజు)		

* * *

తెలంగాణ శాసన సభ

ప్రధాన అధికారులు

సభాపతి	:	శ్రీ ఎస్. మదుసూధనాచారి
ఉప సభాపతి	:	శ్రీమతి పద్మా దేవేందర్ రెడ్డి
కార్యదర్శి	:	డా. ఎస్. రాజ సదారామ్
సంయుక్త కార్యదర్శి	:	డా. వి. నరసింహాచార్యులు
సహాయ కార్యదర్శులు	:	శ్రీ టి. బి. జయచందర్. శ్రీ ఎస్. దుర్గాప్రసాద్ శ్రీ సిహెచ్. ఉపేందర్ రెడ్డి శ్రీమతి వి.ఎన్. ప్రసన్నకుమారి
చీఫ్ రిపోర్టర్	:	శ్రీ పి. శ్రీనివాస్

తెలంగాణ శాసన సభ కార్యకలాపాలు

అధికార నివేదిక

(నాల్గవ సమావేశము - ఎనిమిదవ రోజు)

శనివారము, మార్చి 19, 2016

(సభ ఉ.గం. 10.00 లకు ప్రారంభమైనది)

(గౌరవ సభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో ఉన్నారు)

MR.SPEAKER: Please resume your seats.

సభా కార్యక్రమము

వాయిదా తీర్మానాల అనుమతి గురించి

శ్రీ ఎ. రేవంత్ రెడ్డి గారు, ఇతరులు రాష్ట్రంలో నిరుద్యోగ సమస్యల పరిష్కారం గురించిన వాయిదా ప్రతిపాదనలు తీర్చురించడమైనది.

శ్రీ ఆర్. రవీంద్ర కుమార్ గారు ఫీజు రీఇంబర్స్మెంట్ వధకం అమలుకు అవసరమైన నిధులు మంజూరు చేయాలని కోరుతూ ఇచ్చిన వాయిదా ప్రతిపాదన తీర్చురించడమైనది.

ప్రభుత్వ బిల్లులు

1. 2016, హైదరాబాదు మహానగర పాలక సంస్థ (సవరణ) బిల్లు (ప్రతిపాదించబడినది)

SRI T. HARISH RAO (MINISTER FOR IRRIGATION): Sir, on behalf of Minister for Panchayat Raj, Information Technology and Municipal Administration & Urban Development, I beg to move:

"That leave be granted to introduce the Greater Hyderabad Municipal Corporation (Amendment) Bill, 2016."

MR. SPEAKER: Motion moved. The Question is:

"That leave be granted to introduce the Greater Hyderabad Municipal Corporation (Amendment) Bill, 2016."

(PAUSE)

The Motion was adopted and the Bill was introduced.

2. 2016, తెలంగాణ పురపాలక సంఘాల (సవరణ) బిల్లు (ప్రతిపాదించబడినది)

SRI T. HARISH RAO (MINISTER FOR IRRIGATION): Sir, on behalf of Minister for Panchayat Raj, Information Technology and Municipal Administration & Urban Development, I beg to move:

"That leave be granted to introduce the Telangana Municipalities (Amendment) Bill, 2016."

MR. SPEAKER: Motion moved. The Question is:

"That leave be granted to introduce the Telangana Municipalities (Amendment) Bill, 2016."

(PAUSE)

The Motion was adopted and the Bill was introduced.

ప్రకటన

ప్రభుత్వ బిల్లులకు సవరణలను

స్వీకరించుట గురించి

MR. SPEAKER: I am to announce to the House that the following Bills will be taken up by the Assembly in the evening of Monday, the 21st March, 2016 and the Amendments to the Bills will be received upto 01.00 PM tomorrow ie., 20.03.2016.

i) The Greater Hyderabad Municipal Corporation (Amendment) Bill, 2016,

ii) The Telangana Municipalities (Amendment) Bill, 2016,

iii) The Telangana Value Added Taxes (2nd Amendment) Bill,

iv) L.A. Bill No. 8 of 2015,

v) The Telangana Value Added Tax (3rd Amendment) Bill, 2015, and

vi) The Telangana Value Added Tax (4th Amendment) Bill, 2015.

2016-2017 సం.పు వార్షిక ఆదాయ - వ్యయ పట్టిక (బడ్జెటు) పై - సాధారణ చర్చ (కొనసాగింపు) (నాల్గవ మరియు చివరి రోజు)

Now General Discussion on Budget.

(మైకు లేకుండా పాయం వెంకటేశ్వర్లు తనకు మాట్లాడేందుకు సమయం కేటాయించాలని కోరగా, స్పీకర్ గారు నిన్ననే మీకు సమయం కేటాయించామని, మంత్రి గారి రిపై తరువాత సమయం కేటాయిస్తామని తెలిపారు.)

శ్రీ జి. కిషోర్ కుమార్ (తుంగతుర్తి): అధ్యక్షా, బడ్జెట్ పై మాట్లాడే అవకాశం ఇచ్చినందుకు తమరికి, నన్ను ఆశీర్వాదించి, శాసన సభలో అడుగు పెట్టే అవకాశం కల్పించిన గౌరవ ముఖ్య మంత్రి కె.సి.ఆర్. గారికి, ఓట్లతో నన్ను దీవించి చట్ట సభకు పంపిన తుంగతుర్తి నియోజక వర్గ ప్రజలకు ఈ సందర్భంగా నా హృదయ పూర్వక కృతజ్ఞతాభివందనలు తెలియచేస్తున్నాను. రామరాజ్యం, శ్రీరామచంద్రుని రాజ్యం చాలా అద్భుతంగా ఉంటుందని విన్నాము. 14 సంవత్సరాలు అరణ్యవాసం చేసిన శ్రీరామ చంద్రుణ్ణి తీసుకుని వచ్చి అయోధ్య ప్రజలు రాజుగా పట్టాభిషేకాన్ని చేశారు. తెలంగాణ రాష్ట్రం కోసం నా శవ యాత్రా, లేక తెలంగాణ జైత్రయాత్ర గురించి చావునోటిలో తల పెట్టి, చివరికి తెలంగాణ సాధించిన ఈ చంద్రుణ్ణి తెలంగాణ ప్రజలు 14 సంవత్సరాల నిర్విరామ ఉద్యమం తరువాత ఓట్లతో అభిషేకాన్ని చేసి, ముఖ్య మంత్రిని చేసి, అధికారాన్ని అప్పజెప్పి, మమ్మల్ని పరిపాలించే దక్షత, ఆ ప్రణాళిక మీకే ఉందని, ఈ చంద్రునికి అవకాశం ఇచ్చారు. ఆ రామచంద్రుని పాలన చూడకపోయినా, ఇప్పుడు జరుగుతున్న చంద్రుని పాలన చూసే మహాద్భాగ్యం, దానిలో భాగస్వాములయ్యే అవకాశం మనకు వచ్చినందుకు గర్వ కారణం. తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రధాత, బంగారు తెలంగాణ నిర్మాత, తెలంగాణ ప్రజల అభివృద్ధి విధాత కె.సి.ఆర్.గారు తెచ్చిన తెలంగాణను గాలికి వదలకుండా, తెలంగాణ సాధించిన మనో దానిపై చిత్తశుద్ధి ఉంటుందని, నిజాయితీ ఉంటుందని, ఎవరైతే తెలంగాణ ఉద్యమం కోసం అహర్నిశలు కష్టపడి చిత్తశుద్ధితో, కేసులపాలై ఉద్యమాలు చేసి 14 సంవత్సరాలు నిలబడ్డారో, ఆ బిడ్డలకే

చట్ట సభలో అవకాశం ఇస్తే, ఆ సమస్యలపై పూర్తి అవగాహన ఉంటుంది, కనుక ఆ అవగాహనతో ప్రజల సమస్యలపై మన చేస్తారనే నిజాయితీతో పని చేస్తారని కె.సి.ఆర్. గారు మాలాంటి వారందరికీ అవకాశం ఇచ్చారు. చాలా మంది తెలంగాణ ఉద్యమంతో ముడిపడి ఉన్న వారు ఈ రోజు ఈ సభలో ఉన్నందుకు, తద్వారా తెలంగాణ ప్రజల పట్ల ఉన్న commitment, conviction అర్థమవుతూ, పెట్టిన బడ్జెట్ విషయంలో, తెలంగాణ ఉద్యమ ట్యాగ్ లైన్ ప్రతి ఒక్కరికీ తెలుసు. మరొకసారి దాన్ని నేను ప్రస్తావిస్తున్నాను. " నీళ్లు, నిధులు, నియామకాలు". మన నీళ్లు, మన నియామకాలు, మన నిధులు, ఖర్చు పెట్టుకోగలుగుతున్నామని చెప్పిన మాట, దానిని సాక్షాత్కరించే విధంగా ఈ రోజు మన బడ్జెట్ మన ప్రవేశ పెట్టుకుని మన ప్రజలకు ఉపయోగపడే విధంగా మన డబ్బును ఏ విధంగా ఖర్చు పెట్టుకోవాలనే విషయంపై ఈ బడ్జెట్ స్పష్టంగా కనబడుతున్నదని మరొకసారి ప్రస్తావిస్తున్నాను. తెలంగాణ ప్రజల మనోభీష్టాలకు అనుగుణంగా, అవసరాలను గుర్తించి ప్రతి శాఖలోని వాస్తవ పరిస్థితులను దగ్గరుండి సమీక్షించి ఏ శాఖకి ఎంత అవసరం, ఎంత ఖర్చు పెడితే బాగుంటుందనే స్పష్టతతో, అవగాహనతో దీన్ని జీరో బేస్ బడ్జెట్ గా ముందుకు తీసుకువెళతాము. గతంలో ఉన్న బడ్జెట్ లెక్కలతో సంబంధం లేకుండా ఈ సారి ప్రవేశ పెట్టిన బడ్జెట్ ఇప్పుడు ఉన్న శాఖలో నిర్ణయం తీసుకున్న విషయం తెలపడం కోసమే దానిని జీరో బేస్ బడ్జెట్ అనే విషయం మనందరికీ తెలుసు. అదే సందర్భంలో గతంలో ఉన్న లెక్కలతో పోల్చి చూడకుండా మూడవ సారి ప్రవేశ పెట్టి బడ్జెట్, టెక్నికల్ గా ఇది మూడవసారి పెట్టిన బడ్జెట్ అయినా కూడా పూర్తి అవగాహనతో, స్పష్టతతో, రాష్ట్రానికి ఉన్న నిధులతో, అవగాహనతో స్పష్టంగా పెట్టినట్లుగా పరిగణించడం జరిగిందని గౌరవ ఆర్థిక మంత్రి గారు స్పష్టంగా చెప్పడం జరిగింది. అయినా ప్రతివక్ష నాయకులు, పెద్దలందరూ కూడా మరల వాటితో పోల్చి చూస్తూ, పోయిన వాటిని వక్రం పెడుతూ, ఈ సారి ఎక్కువ పెట్టారని గందరగోళ వాతావరణం సృష్టించే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. వాస్తవానికి ఉన్నతమైన ఆలోచనతో ముందుకు సాగుతున్న గౌరవ ముఖ్య మంత్రి కె.సి.ఆర్. గారిని విమర్శించడమే ప్రథమ పరమాపధిగా పెట్టుకుని ఈ రోజు విమర్శలు చేస్తున్నారు తప్ప, నిజానికి ఉన్న constructive instructions కానీ, constructive సూచనలు కానీ, ఏవీ కనబడుట లేదు. కె.సి.ఆర్. గారు చేసిన ప్రతి ఒక్క ఆలోచన ఉన్నతమైనదిగా ఉంటుంది, ఉన్నతమైనదిగా ఉండాలి కూడా అన్న దానికి నేనొక ఉదాహరణను మీ ద్వారా సభ దృష్టికి రాదలచాను.

10.10 అమెరికాకు చెందినటువంటి రాబర్ట్ కి యోస్సీ అనే ఒక
ఉ. రఘుత 1997లో రిచ్ డ్యూడ్, పూర్ డ్యూడ్ అనే పుస్తకాన్ని
రాసారు. ఆ పుస్తకం అత్యంతంగా అమ్ముడుపోయింది. రిచ్ డ్యూడ్,
పూర్ డ్యూడ్ సారాంశం మనమందరం ఒకసారి అర్థం చేసుకోవాలి.
కుటుంబాన్ని పోషించినటువంటి తండ్రి పేదవాడు అయినప్పటికి
తన ఆలోచనలు మాత్రం చాలా ఉన్నతంగా ఉండాలనీ, అలా
ఉండకపోతే ఆ ప్రభావం మన పిల్లలపైన వడుతుందని ఈ పుస్తకం
ద్వారా తెలుస్తుంది. ఉదాహరణకు ఒక స్కూల్ లో అందరూ ఎస్ క్లబ్ కు
పోతుంటే పిల్లవాడు వచ్చి నేను పోతాను అని తండ్రిని అడగగా, ఆ
తండ్రి మనకు అంత స్తోమత లేదు రూ.100, రూ.200 ఖర్చు
పెట్టలేనని, మనం పేదవాళ్లమని ఆ పిల్లవాడితో చెబుతాడు. ఆ
తరువాత మంచి పుస్తకం చదువుకోవడానికి కావాలనీ అందుకు
రూ.1000లు అవసరమని అడగగా, అందుకు కూడా తండ్రి నేను
అంతపెట్టలేను ఎదోఒకటి తీసుకొని చదువుకో అని ఆ పిల్లవాడిని
నిరుత్సాహ పరిస్తే, ఆ పిల్లవాడు స్కూల్ కి వెళ్లాగానే నేను పేదవాడినంటూ
అని ఆయనకు ఆయనే వెనుకబాటుతనాన్ని అర్థం చేసుకొని వెనుక
బేచిలో కూర్చోని మొకబడిపోయే అవకాశం ఉంటుంది. అందుకే
ఆర్థిక స్తోమత ఏవిధంగా ఉన్నా నీ ఆలోచనలు ఉన్నతంగా ఉంటే
సువ్వు వంద శాతం విజయాన్ని సాధిస్తావని రిచ్ డ్యూడ్, పూర్ డ్యూడ్
నవల సారాంశం. ఈ రోజు తెలంగాణ మొత్తానికి రిచ్ డ్యూడ్ ఎవ్వరంటే
గౌరవ ముఖ్యమంత్రి అయినటువంటి కేసీఆర్ గారని ఈ సభకు
తెలియజేస్తున్నాను. ఉన్నతమైనటువంటి ఆలోచనలతో,
రాజ్యాంగవరంగా అంబేద్కర్ కల్పించినటువంటి ఒక అవకాశాన్ని
వినియోగించుకొని ఆర్థిక 3 ద్వారా నేను తెలంగాణను సాధిస్తానని
ముందుకు వచ్చినప్పుడు ఏకైక వ్యక్తి కేసీఆర్ గారు. ఆయన గత
పార్టీలో నుంచి బయటకు వచ్చినప్పుడు అనేక మంది ఆయనను
చాలా మాటలు అన్నారు. ఆ రోజు ఆ పార్టీలో నుంచి బయటకు
వచ్చాడు కాబట్టి ఈ రోజు ఉన్నతమైనటువంటి ఆలోచన
చేయగలిగాడు, కాబట్టి ఈ 14 సంవత్సరాలు తర్వాత ఢిల్లీ పీఠాన్ని
కదిలించి తెలంగాణను తీసుకుని రాగలిగాడని మరొక్కసారి
సభ్యులందరకు గుర్తు చేస్తున్నాను.

శ్రీ జి.చిన్నారెడ్డి (వనపర్తి): కిషోర్ కుమార్ గారు చెప్పిన
అంశాన్ని కొంచెం సవరణ చేసి కర్క్స్ గా చెబుతాను. వారు 14
సంవత్సరాలు అని అన్నారు. కానీ, 13 సంవత్సరాల తర్వాత తెలంగాణ
వచ్చింది.

శ్రీ జి. కిషోర్ కుమార్ : 14 సంవత్సరాలు కాదు, 13
సంవత్సరాలు అని చిన్నారెడ్డిగారు చెబుతున్నారు. మిగతా ఒక

సంవత్సరం అంతా చిన్నారెడ్డిగారు కష్టపడినట్లున్నారు. దాని గురించి
ఇప్పుడు చర్చ అవసరం లేదు. ప్రత్యక్షంగా ఉద్యమంలో పాల్గొన్నాము
కాబట్టి మాకు దానిపైన పూర్తి అవగాహన ఉంటుంది. తారుమారు
అయ్యే అవకాశం లేదు. ఒక ఉన్నతమైన ఆలోచనతో
ముఖ్యమంత్రిగారు సమైక్య ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలోనే, నేను ఢిల్లీకి
బయలుదేరి వెళుతున్నాను, మళ్ళి తిరిగి నేను ప్రత్యేక రాష్ట్రంలో
అడుగుపెడతానని చెప్పారు. కొన్ని వేళ్లలో ఈయన గురించి రికార్డుల
కార్డులు కూడా వచ్చాయి. ఇది అయ్యేదా పోయేదా? అంటే ఇకరాడా
ఢిల్లీలోనే ఉంటాడా? అని చాలా మంది ఇష్టం వచ్చినట్లు కేసీఆర్ పై
మాట్లాడారు. ఒక ఆలోచనా, ఒక వ్యాపార వక్కా ప్రణాళికతో
ముందుకు సాగుతున్నటువంటి గౌరవ ముఖ్యమంత్రి వర్మలకు
ఒక స్పష్టత ఉన్నది. కాబట్టి ఆ మాట చెప్పి, ఆ మాట సాధించుకొని
తెలంగాణ రాష్ట్రంలో అడుగుపెట్టారు. ఇలాంటి విషయాలు
చెప్పాలంటే చాలా ఉన్నాయి. ఈ రోజు రాష్ట్రాన్ని ప్రణాళిక ప్రకారం
ఏవిధంగా ముందుకు తీసుకు వెళ్లాలి. రాష్ట్రానికి ఉన్నటువంటి బడ్జెట్
వనరులు ఏమిటి? ఏవిధంగా ఉన్నతంగా ఆలోచించి ప్రజల అభివృ
ద్ధికి పాటుపడాలా అని చెప్పి ప్రతి యొక్క శాఖను ముఖ్యమంత్రి
దగ్గర ఉంచుకొని సమీక్షించి, రాష్ట్ర పరిస్థితిని గమనించి ఈ
సంవత్సరం నుంచి జీరో బేస్డ్ బడ్జెట్ గా ప్రవేశపెట్టారు. ఇప్పటి నుంచి
ఏ శాఖకు ఎంత బడ్జెట్ అవసరమవుతుందో, ముందుగానే అంచనా
వేసి కేటాయించారు. అంటే ఆర్థిక అభివృద్ధిని, సామాజిక అభివృ
ద్ధిని, రెండూ ఆలోచన చేసి ముందుకు పోతే తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రజల
భవిష్యత్తు బాగుంటుందని ఒక స్పష్టమైన ఆలోచన, అవగాహనతో
ఈ రోజు కేసీఆర్ గారు ముందుకు వెళ్లారు. ఇప్పుడున్నటువంటి
బడ్జెట్ ను గమనించి చూస్తే బంగారు తెలంగాణ పునర్నిర్మాణానికి
బాటలు వేసేటువంటి బడ్జెట్ గా మీ కళ్లముందు సాక్షాత్కారం
అవుతుంది. పేదవర్గాలు అభివృద్ధి చేందాలని, అందుకు ప్రభుత్వం
కూడా వారికి ప్రాధాన్యం ఇచ్చిందని చాలా మంది సభ్యులు చెప్పారు.
పేదలు ఆత్మగౌరవంతో జీవించడం కోసం ఈ రోజు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం
ఆలోచించి ఈ బడ్జెట్ ను ప్రవేశపెట్టింది. కాబట్టి సంక్షేమ రంగాల్లో
మొదటి రాష్ట్రంగా ఈ తెలంగాణ రాష్ట్రం ఉన్నది. దేశ బడ్జెట్ లో
ప్రవేశ పెట్టిన నిపుత్తితో పోల్చి చూసినా కూడా మన రాష్ట్రమే
ప్రపథమంగా ఉన్నది. సంక్షేమ రంగానికి కేటాయించామంటేనే
ఆర్థిక అభివృద్ధి మాత్రమే కాకుండా మానవ అభివృద్ధికి కూడా ఈ
బడ్జెట్ అవసరమయ్యేలా ఆర్థిక శాఖామంత్రి ఈటల రాజేందర్ గారు
బడ్జెట్ ను ముందుకు తీసుకొచ్చారనే విషయాన్ని మన మందరం
అర్థం చేసుకోవాలి. తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తర్వాత పెట్టిన మూడు

బడ్జెట్ రూ.1,30,415.87 కోట్లతో ప్రవేశపెడితే అందులో ప్రణాళికా వ్యయం 67630.73 కోట్లు, ప్రణాళికేతర వ్యయం 62785.14 కోట్లుగా ఉంది. ప్రణాళికేతర వ్యయం కంటే ప్రణాళికా వ్యయం ఎక్కువగా చూపించడం ద్వారానే మనకున్నటువంటి కమిటీమెంట్ ని ఈ బడ్జెట్ తెలియజేస్తుంది. నాకున్నటువంటి అవగాహన మేరకు భారతదేశంలో ఒకటి పాండిచ్చేరి తరువాత అరుణాచల్ ప్రదేశ్ ప్రణాళికేతర వ్యయం కంటే ప్రణాళికా వ్యయం ఎక్కువగా పెట్టే రాష్ట్రాలు తరువాత రాష్ట్రం మన తెలంగాణ రాష్ట్రం. దాంట్లో ఒకటి కేంద్రపాలిత ప్రాంతమని అందరికీ తెలిసిన విషయమే. అంటే పూర్తి స్థాయిలో రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి ప్రణాళికేతర వ్యయం కంటే ప్రణాళికా వ్యయం ఎక్కువ వున్న రాష్ట్రం భారత దేశంలో ఎక్కడా ఉంది అంటే అది తెలంగాణ రాష్ట్రం మాత్రమే అని గమనించాల్సిందిగా మనవి చేస్తున్నాను. గౌరవ సభ్యులు బిజెపి ప్రతిష్ఠనాయకులు డా. లక్ష్మణ్ గారు నిన్న మాట్లాడుతూ రూ.1,61,000 కోట్లతో 2013-14 సం||లో నమ్మఖ్యాంధ్ర బడ్జెట్ ను ఆను రాంనారాయణ రెడ్డి గారు ప్రవేశపెట్టారని చెప్పారు. 2 సంవత్సరాల్లోనే అక్కడ రూ.1,30,000 కోట్లు ఇక్కడ రూ.1,30,000 కోట్లు పెట్టారు. పులిని చూసి నక్క వాత పెట్టుకునే విధంగా చేశారని వారు అన్నారు. ఆయితే ఇక్కడ పులి ఎవరో నక్క ఎవరో తెలుసుకోవాలి. బడ్జెట్ ను ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం ముందు ప్రవేశ పెట్టింది. తరువాత మన రాష్ట్రం ప్రవేశ పెట్టింది. వారు మాట్లాడిన దాని బట్టి నాకు అర్థమైంది ఏమిటంటే ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం పులిలాగా, మనం నక్కలాగా అనే అర్థం వచ్చే విధంగా వారు మాట్లాడారని నాకు అర్థం అయింది. ఇక అర్థం చేసుకోవాల్సింది ఏమిటంటే ఎకనామిక్ సర్వే రిపోర్ట్ ప్రకారం ప్రతి ఒక్కరు చెప్పిన మాటనే మరల గుర్తు చేస్తూ, గుజరాత్ మరియు తెలంగాణ మాత్రమే మిగులు బడ్జెట్ ఉన్నట్లు తెలియజేస్తున్నాను. 2004 నుండి 2014 వ సంవత్సరం వరకు ఏ ప్రాంతానికి ఎక్కువ ఖర్చు పెట్టారు, ఏ ప్రాంతానికి తక్కువ ఖర్చు పెట్టారు అనే విషయమై ఒక సర్వే చేశారు. 2003-04 మరియు 2013-14 వరకు సామాజిక ఆర్థిక సర్వే ప్రకారం తేలింది ఏమిటంటే, ఆదాయం తెలంగాణ ప్రాంతం నుండి వస్తే ఖర్చు చేసింది మాత్రం ఆంధ్ర ప్రాంతంలో అనే విషయం మేము చెప్పింది కాదు, ఈటల రాజేందర్ చెప్పిందీ కాదు. సామాజిక మరియు ఆర్థిక సర్వే నిగ్గు తేల్చినటువంటి విషయం. దయచేసి దీనిని గమనించాల్సిందిగా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. హైదరాబాదు రాష్ట్రం డెక్కన్ హైదరాబాదు రాష్ట్రంగా ఉండి ఆంధ్ర రాష్ట్రంతో విలీనం చేసినప్పటికీ మనది మిగులు బడ్జెట్ అనే విషయం మనం పలు సందర్భాలలో మాట్లాడుకున్నాము. అది మనందరికీ తెలుసు. మరల దానిని గుర్తు చేస్తూ, అదే సామాజిక ఆర్థిక సర్వే చెప్పిన మాట ప్రకారం 1956 సంవత్సరంలోలో మిగులు

బడ్జెట్ ఉన్నది. ఆ తర్వాత అంటే, మళ్ళీ తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాతే మిగులు బడ్జెట్ ఉన్నది. అంటే స్టాక్ మార్కెట్ మొదట లాభాలలో ఉన్న కంపెనీ ఆ తర్వాత అత్యధికంగా నష్టపోయి మరల లాభాల బాటలోకి వచ్చినప్పుడు టర్న్ ఎరౌండ్ అనే ఒక మాట వాడుతారు. ఈరోజు తెలంగాణ టర్న్ ఎరౌండ్ అనే దశలో ఉంది. 60 సంవత్సరాలుగా ద్వంసం అయిన తెలంగాణ, ఇప్పుడు మరల మిగులు బడ్జెట్ లోకి వెలుతుందని ఆర్థిక సర్వే చెప్పింది. దాని ప్రకారం 1956 సంవత్సరానికి ముందు అంటే 1953, 1954 సంవత్సరాల్లో డెక్కన్ హైదరాబాద్ స్టేట్ రాష్ట్రముఖ్యమంత్రిగా ఉన్న బూర్గుల రామకృష్ణారావు గారు సభలో ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్ ను చూస్తే రూ.18.40 కోట్లుగా ఉన్నది. అదే సంవత్సరం బెజవాడ గోపాల్ రెడ్డి ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు ప్రవేశ పెట్టిన బడ్జెట్ రూ.5 కోట్లుగా ఉన్నది. ఎక్కడ రూ.5 కోట్లు, ఎక్కడ రూ.18.40 కోట్లు, ఇప్పుడు పులి ఎవరో నక్క ఎవరో తెలుసుకోవలసినటువంటి అవసరం ఉందని గౌరవ లక్ష్మణ్ గారిని మీ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

10.20] డా. కె. లక్ష్మణ్ (ముషీరాబాద్): అధ్యక్ష కిషోర్ కుమార్ గారు మాట్లాడుతూ మనకు ఆ మేరకు శక్తి లేదా అని మాట్లాడుతున్నారు. ఆర్థిక మంత్రి గారు ప్రవేశపెట్టిన గణాంక వివరాలే ఒకసారి మళ్ళీ ప్రస్తావిస్తాను. 2014-15 లో రూ. లక్షా అరవై రెండు కోట్లు బడ్జెట్ ప్రవేశపెడితే ఖర్చు పెట్టింది రూ. 62,306 కోట్లు మాత్రమే. అంటే మన శక్తి సామర్థ్యం ఏ మేరకు వున్నదన్నది స్పష్టంగా చెబుతోంది. మైనస్ 13.5%. ఈ రోజు మళ్ళీ కొత్తగా బడ్జెట్ ప్రవేశ పెట్టింది రూ. 1,30,416 కోట్లు, వాస్తవంగా చూస్తే అది రూ. 82 నుంచి 85 వేల కోట్ల మధ్య వుంటుంది, పెద్దలు జానారెడ్డి గారు చెప్పారు, నేను కూడా ప్రస్తావించాను. ఇవాళ మీరు ప్రొజెక్ట్ ఫిగర్స్ రూ. ఒక లక్షా ముప్పై వేలు అంటే ప్లస్ 30.3%. Is it practically possible? గత పార్లమెంట్ వివరాలు మీరే చెప్పారు. అంటే లక్షలో ముప్పై ఎనిమిది వేల కోట్ల కోత. ఇవాళ లక్షా ముప్పై వేలు. లక్షా పదిహేను వేల కోట్ల బడ్జెట్ లో కూడా రూ. 80 నుంచి 85 వేల కోట్లు ఖర్చు కావడం లేదు. మీ Auditor General ఇచ్చిన లెక్క ప్రకారం జనవరి వరకు రూ. 55,000 కోట్లు మాత్రమే. మహా అంటే ఇంకా రూ. వది, ఇరవై వేల కోట్లు ఈ మార్చి వరకు ఖర్చు పెట్టి వుండవచ్చు. Finally, it will

డా.కె. లక్ష్మణ్ (ముషీరాబాద్): అధ్యక్ష కిషోర్ కుమార్ గారు మాట్లాడుతూ మనకు ఆ మేరకు శక్తి లేదా అని మాట్లాడుతున్నారు. ఆర్థిక మంత్రి గారు ప్రవేశపెట్టిన గణాంక వివరాలే ఒకసారి మళ్ళీ ప్రస్తావిస్తాను. 2014-15 లో రూ. లక్షా అరవై రెండు కోట్లు బడ్జెట్ ప్రవేశపెడితే ఖర్చు పెట్టింది రూ. 62,306 కోట్లు మాత్రమే. అంటే మన శక్తి సామర్థ్యం ఏ మేరకు వున్నదన్నది స్పష్టంగా చెబుతోంది. మైనస్ 13.5%. ఈ రోజు మళ్ళీ కొత్తగా బడ్జెట్ ప్రవేశ పెట్టింది రూ. 1,30,416 కోట్లు, వాస్తవంగా చూస్తే అది రూ. 82 నుంచి 85 వేల కోట్ల మధ్య వుంటుంది, పెద్దలు జానారెడ్డి గారు చెప్పారు, నేను కూడా ప్రస్తావించాను. ఇవాళ మీరు ప్రొజెక్ట్ ఫిగర్స్ రూ. ఒక లక్షా ముప్పై వేలు అంటే ప్లస్ 30.3%. Is it practically possible? గత పార్లమెంట్ వివరాలు మీరే చెప్పారు. అంటే లక్షలో ముప్పై ఎనిమిది వేల కోట్ల కోత. ఇవాళ లక్షా ముప్పై వేలు. లక్షా పదిహేను వేల కోట్ల బడ్జెట్ లో కూడా రూ. 80 నుంచి 85 వేల కోట్లు ఖర్చు కావడం లేదు. మీ Auditor General ఇచ్చిన లెక్క ప్రకారం జనవరి వరకు రూ. 55,000 కోట్లు మాత్రమే. మహా అంటే ఇంకా రూ. వది, ఇరవై వేల కోట్లు ఈ మార్చి వరకు ఖర్చు పెట్టి వుండవచ్చు. Finally, it will

cross 80 or 85 thousand crores. ఇవాళ లక్షా ముప్పై వేలు పెట్టి ఎందుకు ఇలాంటి పరిస్థితి అని మేము అడుగుతున్నాం.

శ్రీ జి. కిషోర్ కుమార్: అధ్యక్ష నిన్న మీరు అన్ని స్ట్రాటజీస్ చెప్పారు. నేను స్ట్రాటజీస్ జోలికి పోవడం లేదు, నేనేమంటున్నానంటే పులిని చూసి నక్క వాత పెట్టుకుంది అంటే పులి ఎవరో, నక్క ఎవరో తెలుసుకోవాలన్నాను తప్పితే స్ట్రాటజీస్ జోలికి నేను పోవడం లేదు. స్ట్రాటజీస్ నా దగ్గర కూడా వున్నాయి. నేను కూడా చెబుతాను. 2004 నుంచి 2014 సం||లకు సంబంధించి విషయాలు వారు మాట్లాడినా, మరో ప్రతిపక్ష నాయకుడు జానారెడ్డి గారు మాట్లాడినా ఘొంట్లం మేమే చేశామని చెప్పి అన్నారు అధ్యక్ష. ఈ సర్వే రిపోర్ట్ మనం కూడా చదువుకోవచ్చు. మొదటి రోజే ఆ పుస్తకం మీరు ఇచ్చారు. దీని ప్రకారం చూస్తే 2004, 2005 సం||ల నుంచి 2013, 2014 సం||ల వరకు తెలంగాణలోని పది జిల్లాల నుండి సేకరించినటువంటి వివరాల ప్రకారం తెలంగాణలో ఆదాయం ఎక్కువగా వుంటే, ఆంధ్రలో మాత్రం ఖర్చు ఎక్కువగా వుంది. తెలంగాణ పది జిల్లాల ఆదాయం 49.5% ఉండగా ఖర్చు అయింది మాత్రం 38.5% మాత్రమే. అదే ఆంధ్రప్రదేశ్ లో, ఆంధ్ర, రాయలసీమ ప్రాంతాలకు కలిపి రాష్ట్ర ఆదాయం 50.5% అయితే, ఖర్చు చేసింది 61.5%.

తెలంగాణ నుంచి వచ్చిన అదనపు రెవిన్యూ ఆంధ్రలో ఖర్చు చేశారు. మన దగ్గర రెవిన్యూ తీసుకొని ఖర్చు పెట్టిన వాళ్లే లక్షా ముప్పై ఎనిమిది వేల కోట్లు పెడితే మరి మనం లక్షా ముప్పై మే కోట్లు పెట్టాలన్నప్పుడు, పులి ఎవరో, నక్క ఎవరో ఆలోచించుకోమన్నాను తప్పితే స్ట్రాటజీస్ జోలికి పోయి స్ట్రాటజీస్ గురించి నేను మాట్లాడడం లేదు. అలా పెట్టగలిగే ఆలోచన గాని, అవకాశం గాని, వనరులు గాని మనకు వున్నాయి కాబట్టి పులి మనం అవుతామనే విషయాన్ని తెలియజేస్తున్నాను. బడ్జెట్ లో బంధించినటువంటి పులి బొబ్బిలి లాగా ప్రయాణించడానికి ముందుకు వస్తోంది అన్న మాటలు ఈటల రాజేందర్ గారు స్పష్టంగా బడ్జెట్ లో ప్రస్తావించిన విషయం గుర్తు చేస్తూ మీ ముందుకు తీసుకువస్తున్నాను. తెలంగాణ రాష్ట్ర బడ్జెట్ కు సంబంధించి గతంలో వున్న వనరులకు సంబంధించి సమైక్య రాష్ట్రంలో చేసినటువంటి పాఠాల్లు, కుమార్ లలిత్ కమిటీ నిర్మాణం చేసినప్పుడు మిగులు బడ్జెట్ ఎంత అంటే వారు రూ. డెబ్బై కోట్లని చెప్పడం, కుమార్ లలిత్ కమిటీ స్టడీ చేయడానికి మరొక కమిటీని వేస్తే, వారు కూడా నిజమని చెప్పి కాకపోతే తక్కువ రూ. ముప్పై కోట్లకు వుందని వారు చెప్పడం. వాస్తవానికి అప్పుడు వున్నటువంటి స్థిర ధరలతో పోలిస్తే కొంచెం తక్కువ అవుతోంది కాని ఆ రోజు ధరలతో కనుక దాన్ని లెక్క కట్టి వుంటే ఇంకా ఎక్కువ డబ్బులు మనకు కనబడతాయని చెప్పి

మా ఒ.యు. ప్రొఫెసర్ గౌతమ్ మాథుర్ గారు పేర్కొన్నారు. ప్రస్తుతం హెచ్.బి.డి.గా వున్నారు. వారు చెప్పిన మాట ఇక్కడ ప్రస్తావించాను.

ఇప్పుడు వున్న పరిస్థితులను గమనిస్తే తెలంగాణ రాష్ట్ర స్థూల ఉత్పత్తి 11.6 వేల రూపాయలు ప్రస్తుత ధరలతో చూస్తే అదే స్థిర ధరలతో చూస్తే 9.24 గా మనం లెక్కిస్తున్నాం. ఇది జాతీయ సగటు కంటే ఎక్కువ అని అందరు చెప్పిన విషయమే. ఒకసారి మళ్ళీ మీ ద్వారా నేను సభ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. అమర్త్యసేన్ గారి మాటను ఆర్థిక శాఖా మంత్రి గారు కూడా కోట్ చేశారు. ప్రజల జీవన ప్రమాణాలు, సామాజికాభివృద్ధి, సంపద పంపిణీ, సూతన అవకాశాల కల్పన, విద్య, వైద్య, ఉపాధి రంగాల్లో ఎదిగే క్రమాన్ని కనుక మీరు నిర్దేశిస్తే అది మానూభివృద్ధి, ఆర్థికాభివృద్ధి అవుతుంది తప్పితే కేవలం బడ్జెట్ మీద మాత్రమే దృష్టి పెడితే కాదని చాలా స్పష్టంగా చాలా సార్లు నొక్కి చెప్పారు అమర్త్యసేన్ గారు. అమర్త్యసేన్ గారిని ప్రస్తావిస్తూ ఆ మాట వినడం ద్వారా ఇది మా లక్ష్యం అని ప్రకటించడమే, ఆర్థిక మంత్రి గారు చెప్పినటువంటి మాట ప్రభుత్వ దృక్పథాన్ని తెలియ చేస్తున్నటువంటి విషయాన్ని మీరు గమనించాలి.

ఆర్థికాభివృద్ధి వేరు, సామాజికాభివృద్ధి వేరు. భారతదేశం రెండవ ర్యాంకులో ఆర్థికాభివృద్ధిలోను, 132వ ర్యాంకులో మానూభివృద్ధిలో వుంది. మన దేశంలో ముంబాయి మహారాష్ట్ర రెండు కలిపి ఆర్థికాభివృద్ధిలో చాలా అద్భుతంగా ముందుకు పోతున్నా, కేరళ ఆర్థికాభివృద్ధిలో ఎక్కడో వున్నా మానూభివృద్ధి విషయానికి వస్తే మాత్రం భారతదేశంలో మొదటి స్థానంలో వుంది. కుబ్జైన్ ఆంధ్ర రాష్ట్రం మాత్రం 15వ స్థానంలో వుంది. ఇది అప్పుడు ఇచ్చిన లెక్క, సంపద సృష్టి వేరు, ప్రజల జీవన ప్రమాణాలు, సంక్షేమం ఉపాధి కల్పన వేరు అనే విషయాలను మనం స్పష్టం చేస్తున్నాం, దాన్ని అవగాహన చేసుకోవాలని మరొకసారి మీ ద్వారా నేను అభ్యర్థిస్తున్నాను.

తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆర్థికాభివృద్ధికే పరిమితం కాకుండా, ప్రజల సంక్షేమం కోసం ఈ బడ్జెట్ లో ప్రత్యేకంగా నిధులు కేటాయించింది. మానూభివృద్ధి ఆర్థికాభివృద్ధిని రెండింటినీ కూడా సమపాళ్లలో ముందుకు తీసుకుపోతున్నటువంటి ఏకైక బడ్జెట్ ఇది. భారతదేశంలోనే తెలంగాణ రాష్ట్ర బడ్జెట్ అని నేను గర్వపడుతున్నాను. ఆర్థిక శాస్త్రానికి సంబంధించినటువంటి నిపుణులు ఆర్థికాభివృద్ధి గొప్పదని కొంతమంది, మానూభివృద్ధి గొప్పదని కొంతమంది అభిప్రాయ పడినా రెండింటినీ కూడా సమపాళ్లలో తీసుకుపోయే బడ్జెట్ మాత్రం తెలంగాణ రాష్ట్ర బడ్జెట్ అనే విషయాన్ని మనం అవగాహన చేసుకోవాలి. శాఖల వారీగా చూస్తే సాగునీరు విషయంలో జానారెడ్డి గారు కూడా కొన్ని అభ్యంతరాలు సూచనలు చేస్తూ ముందుకు

వచ్చారు. 1250 టి.ఎం.సి.లు వాడుకునే అవకాశం వుంది. మరొక 150 టి.ఎం.సి.లు మిగులు జలాలను వాడుకునే అవకాశం వుంది. అక్కడ వున్నటువంటి ప్రాజెక్టుకు అంతర్రాష్ట్ర వివాదాలవల్ల పర్యావరణ అనుమతులు రాకుండా తెలంగాణ ప్రాజెక్టు అంటేనే వక్కన పెట్టిన ప్రయత్నాలు గతంలో జరిగాయి. అలాకాకుండా రీడిజైనింగ్ ద్వారా ముందుకు వచ్చి తెలంగాణ ప్రజలకు అవసరమైతే మీరు అవకాశం ఇస్తే సభ్యులందరికీ కూడా అర్థమయ్యేలా ఒక పవర్ పాయింట్ ప్రజంటేషన్ పెడతామని చాలా స్పష్టంగా కె.సి.ఆర్. గారు చెప్పారు. ఇప్పుడు కాశేశ్వరం దగ్గర గోదావరి మీద కట్టినటువంటి పెన్నానదికి సంబంధించి మాట్లాడితే గతంలో మహారాష్ట్రతో ఒప్పందం జరిగిందని మహారాష్ట్ర సి.ఎం.తో వీరు వెళ్లి అవగాహన చేసుకొని ఒక సంవత్సరం ఇక్కడ ముఖ్యమంత్రి ఛైర్మన్ గా, ఒక సంవత్సరం అక్కడ ముఖ్యమంత్రి ఛైర్మన్ గా వుంటామని మంచి అవగాహనతో ముందుకు పోదామని మొదట ఇంజనీర్ల సమావేశం, తరువాత మంత్రుల సమావేశం, ఆ తరువాత ముఖ్యమంత్రుల సమావేశం ఏర్పాటు చేసుకొని మనకు కావాల్సిన ప్రాజెక్టులకు అనుమతి తెచ్చుకుందామని ముఖ్యమంత్రి గారు మాట్లాడారు, 152 అడుగులకు నీళ్లు ఏదో ప్రాజెక్టు నిర్మిస్తే మన ముఖ్యమంత్రి గారు మహారాష్ట్రకు వెళ్లి 4 అడుగులు కూలగొట్టి వచ్చినట్లు పెద్ద రాద్ధాంతం చేశారు. గతంలో వారు చేసిన ఒప్పందాలు లేవు.

ఒప్పందం లేకుండా అనుమతి లేకుండా ఇక్కడ కాంట్రాక్టర్లు బాగు పరచాలి కాబట్టి జలయజ్ఞం, ధన యజ్ఞం, పేరిట ఎనిమిది వేల కోట్ల రూపాయలు దోచిపెట్టి మొబిలైజేషన్ అడ్వాన్స్ పేరిట వారికి అవకాశం ఇచ్చిన ప్రభుత్వాలు ఏవో ప్రజలు గమనిస్తున్నారు. పది సంవత్సరాల క్రితం కట్టినటువంటి ప్రాజెక్టుల విషయంలో వాళ్లే ముందుకు పోయే విధంగా మొబిలైజేషన్ అడ్వాన్స్ లు లేకుండా ప్రాజెక్టులు నిర్మిస్తామని ముఖ్యమంత్రి గారు అంటే పొరదర్శకత ఎవరి దగ్గర వుందనేది ప్రజలు అర్థం చేసుకుంటారని ఈ సభకు మీ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

సాగునీటికి రూ. 25,000 కోట్లు భారతదేశంలో కేటాయించినటువంటి రాష్ట్రాలు పంజాబ్, హర్యానా. గతంలో వున్న సమైక్య ఆంధ్రప్రదేశ్ లో కూడా నాయకులు కేటాయించింది రూ. 12,13 వేల కోట్ల కంటే ఎక్కువ ఎప్పుడూ లేదు. కాని తెలంగాణలో సాగునీటికి రూ. 25,000 కోట్లు కేటాయించడం వల్ల సాగునీటికి ఇస్తున్న ప్రాధాన్యం మనం గమనించాలి. వ్యవసాయ శాఖకు తక్కువ కేటాయించారు. వంద కోట్లు, రెండు వంద కోట్లు ఎందుకు మీరు తక్కువ కేటాయించారు అని మాట్లాడుతున్నారు. సాగునీటికి

కేటాయించడం అంటే అనుబంధ రంగాలైన వ్యవసాయ రంగానికి సంబంధించి ఏ రంగానికి కేటాయించిన అది రైతులకు వర్తిస్తుందని అర్థం చేసుకోవాలని మీ ద్వారా సభ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాం. రూ. 25,000 కోట్ల రూపాయలతో మిషన్ కాకతీయ అని చూపినటువంటి చెరువులు, ఎక్కడైనా సరే మానవులు నీళ్లు వున్న దగ్గర ఆవాసం ఏర్పాటు చేసుకుంటారు లేదా ఆవాసం వున్న దగ్గరకు నీళ్లు తెప్పించుకుంటారు. అది కాకతీయుల కాలంలో జరిగింది. మా దగ్గర వున్న చెరువుల విషయంలో ఒక స్పష్టతతో 60 సంవత్సరాలు ధ్వంసమైన మన బ్రతుకుల్ని మన బతకమ్మని గుర్తు చేస్తూ ప్రతి ఒక నీటి బిందువును ఆత్మ బంధువుగా గుర్తించి మిషన్ కాకతీయ ద్వారా ముందుకు వచ్చి ఈ రోజు దాదాపు 46 వేల చెరువులను పది వేల కోట్ల రూపాయలు వెచ్చించి అద్భుతంగా ఈ కార్యక్రమాన్ని మన మంత్రి వర్యులు హరీష్ రావు గారు ముందుకు తీసుకువెళుతుంటే దానికి కేసిఆర్ గారు నాయకత్వం వహిస్తుంటే దాన్ని కూడా కమిషన్ కాకతీయ అని మాట్లాడుతున్నటువంటి సందర్భం చూస్తే నాకు చాలా బాధగా వుంది అధ్యక్ష.

10.30 | దాదాపు 46వేల చెరువులకు రూ.10 వేల కోట్లు వెచ్చించి ఒక అద్భుతమైన కార్యక్రమాన్ని మంత్రి హరీష్ రావుగారి సారథ్యంలో, కేసిఆర్ గారి నాయకత్వంలో మిషన్ కాకతీయ గురించి విమర్శిస్తుంటే నిజంగా నాకు చాలా బాధ అనిపిస్తుంది. దానిని మనం అర్థం చేసుకోవాలి. ప్రపంచ జల సదస్సుకు మీ ప్రజంటేషన్ ఇవ్వవని కేంద్ర మంత్రి ఉమాభారతిగారు ఫోన్ చేసి ముఖ్యమంత్రిగారిని ఆహ్వానించడం జరిగింది. మిషన్ భగీరథ మీద కేసిఆర్ గారు అద్భుతమైన స్పష్టత ఇచ్చారు. కేసిఆర్ గారు ఫ్లోర్డ్ గురించి నల్గొండ జిల్లాలో పాదయాత్ర చేస్తున్నప్పుడు అక్కడున్న సమస్యను గుర్తెరిగి వారు సిద్ధిపేటలో ప్రవేశ పెట్టిన కార్యక్రమాన్ని రాష్ట్రం అంతటా ప్రవేశ పెడితే బాగుంటుందని అనుకున్నారు. బట్లపల్లి విలేజ్ లో చందూరు ప్రాంతంలో ఫ్లోర్డ్ 14.5 శాతం ఉంది. జనాలు ఖాళీ చేసిన జనారణ్యంలో జవసత్వాలు నింపడానికి జలహారంతో ముందుకు వచ్చిన జన హృదయ నేత కేసిఆర్ గారు అని చెప్పడానికి నేను గర్వపడుతున్నాను.

విద్యుత్ కు సంబంధించిన స్పష్టత తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. విద్యుత్ విషయంలో రూ.9,1500 కోట్లు అప్పు చేసినట్లుగా గౌరవ సభ్యులు కన్ఫ్యూజ్ అవుతున్నారు. విద్యుత్ విషయంలో, ప్రయివేటు పరంగా ఉన్న వాటిని, ఎక్కువకు కొనుక్కొని, జెన్ కో ఉత్పత్తిని ఆపుకొని, మన రాష్ట్రానికి నష్టం చేస్తున్నారని జనారణ్యేగారు మాట్లాడారు. వారు ప్రభుత్వంలో కొనసాగుతున్నప్పుడు వాస్తవానికి

సప్త వేరు, డిమాండ్ వేరు. మా ఇంటిలో పది మెగావాట్లు విద్యుత్ అవసరం ఉంటే ప్రతి రోజు పది మెగావాట్లు వాడం. అన్ని ఫ్యాన్లు, ట్యూబ్స్ అన్నీ ఒకేసారి వాడం, రెండు, మూడు, నాలుగైదు వాడతాము. మీరు అసహాన్ని గుర్తించేప్పుడు 5 మెగావాట్లు అని లెక్క కడితే కుదరదు. డిమాండ్ అనేది వేరే విధంగా ఉంటుంది. సప్త తక్కువగా ఉంటుంది. దానిని అర్థం చేసుకోకుండా కన్జక్షన్ తగ్గింది కాబట్టి మీరు ఏదో ఇస్తున్నారనే మాట మాట్లాడుతున్నారు. వాస్తవానికి 2013-14 లో రూ.6660 మిలియన్ యూనిట్లు, 2014-15లో 6750 మిలియన్ యూనిట్లు 2015-16లో 6849 మిల్లియన్ యూనిట్లు ద్వారా ఇప్పటికే మన వాళ్లు డిమాండ్కు తగ్గట్టు వర్చేజ్ చేసుకొని ముందుకు పోతున్నారు. గతంలో ఉన్నటువంటి ప్రభుత్వాలు నాప్తా ద్వారా గ్యాస్ ఇస్తాము, పవర్ తయారు చేయండి, అప్పటి వరకు మేము డబ్బులు కడతామని అగ్రిమెంట్ చేసుకొంది. కేంద్ర ప్రభుత్వం గ్యాస్ ఇస్తే మేము గ్యాస్ ఇస్తామని చెప్పింది. గ్యాస్ ఇప్పించే బాధ్యత మాదే, పవర్ తయారైన తరువాత పైసలు కట్టే బాధ్యత మాదే అని ఒప్పుకున్నారు. చంద్రబాబుగారి పీరియడ్లో అలా జరిగింది. మొత్తం పవర్ ప్లాంట్లు ఏర్పాటు చేసుకున్నారు. ఈయన వాళ్లు గ్యాస్ ఇవ్వలేదు, పవర్ తయారు చేయలేదు. అయినా గ్యాస్ ఇస్తామని ఒప్పుకున్నది నువ్వు కాబట్టి పైసలు కట్టవలసిన బాధ్యత నీదేనని ఇప్పటికీ వాళ్లు చేసి పోయిన పాపానికి మన ప్రభుత్వం కూడా దిక్కులేక డబ్బులు కట్టే పరిస్థితికి కారులు ఎవరో ఆలోచించుకోవాలని కోరుతున్నాను. ప్రయివేటు వరంగా రూ.6లు అవుతుంది, జెస్కో వరంగా రూ.3.50 అవుతుంది, వాళ్ల ధగ్గర వాడుకోకుంటే, 15 శాతం అంటే రూ.1.50 మాత్రమే కడతాము. రూ.3లు కడితే రూ.5లు అవుతుందని ఉకదంపుడు ఉపన్యాసాలు చేస్తూ, అబద్ధపు ఆరోపణలు ప్రతిపక్ష నాయకులు జానారెడ్డిగారు చేయడం ఆశ్చర్యాన్ని కలిగించింది. అటువంటి చర్యలు ఎక్కడా జరగడం లేదు. మీరు స్పష్టతతో మాట్లాడితే బాగుంటుంది.

గతంలో ఉన్నటువంటి దానిని, ఇప్పటికే వీళ్లు పనికి రాదని చెప్పి పక్కకు పెట్టిన వాటిని కూడా మరల గమనంలోకి తీసుకొని భూపాలపల్లిని తీసుకువచ్చాము. వాళ్లు చేయలేనటువంటి భూపాలపల్లిని తీసుకువచ్చిన ఘనత మనకే దక్కుతుంది. మేము చేశామని అంటున్నారు. లోయర్ జూరాల పనికి రాదని పక్కకు వడవేశారు. 160 మెగావాట్లు విద్యుత్ ఉత్పత్తిని తీసుకువచ్చిన ఘనత మన ప్రభుత్వానిది. రామగుండం ధర్మల్ స్టేషన్కు సంబంధించి అయిపోయింది, పాత మెషిన్ల పనికి రాదని పక్కకు వడవేసి 62.5 మెగావాట్లుది మరల డీఫంక్ట్ అయిన దానిని ఫంక్షన్ చేయించింది

కూడా మనమే. కాకపోతే అవి మొదలు పెట్టేది, మేమే, మీకు అర్థంకాదా అని ప్రతిపక్ష నాయకులు చాలా గొప్పగా మాట్లాడుతున్నారు. మీరు స్టార్ట్ చేయకుండా మూలన పడవేసిన వాటిని గమనంలోకి తీసుకొని నిధులు కేటాయించి సామర్థ్యం ఉన్న సంస్థలను ఆప్యోనించి వాటిని ముందుకు తీసుకుపోతున్న ఘనత మాకే దక్కింది. వాళ్లు కూడా 12-13 సంవత్సరంలో 4967 మిలియన్ యూనిట్లును కొనుగోలు చేశారు, దాదాపు రూ.4 నుండి రూ.6లు చొప్పున కొనుగోలు చేశారు. కరెంటు కోతలు లేకుండా కరెంటు అందించలేకపోయారు. అదే మనం రూ.3.50 నుండి రూ.6 వరకు 5000 మెగావాట్లు విద్యుత్ కొనుగోలు చేసి నిరంతరాయంగా కరెంటు కట్ చేయకుండా ఎందుకు ఇవ్వగలుగుతున్నామనే విషయాలను ప్రతిపక్ష నాయకులు అర్థం చేసుకుంటే బాగుంటుందని మీద్వారా తెలియ చేస్తున్నాను.

వ్యవసాయ రంగంలో గోడౌన్లు నిర్మాణం మార్కెటింగ్ శాఖామాత్యులు నా నియోజక వర్గంలో నాలుగు మండలాలకు 5వేల మెట్రిక్ టన్ను చొప్పున గోడౌన్స్ నిర్మాణం చేపట్టారు. అవి పూర్తి కావచ్చాయి, అప్పుడు ఎందుకు గోడౌన్స్ కట్టలేదు అని ఒకరితో మాట్లాడుతుంటే, మా వాళ్లు చెప్పే మాట ఏమిటంటే వ్యవసాయాన్ని డెవలప్ చేయాలి, రైతులు పంట పండించాలి, రైతు పంట పండిస్తే కదా, వాళ్లు దాచుకోవడానికి గోడౌన్స్ కావాలి, ఎలాగు పంట పండించరు కాబట్టి ఇంతకాలం ఊరుకున్నట్లుంది. కాని మనం సాగునీరు ఇస్తాము, దాని ద్వారా పంట పండుతుంది, ఆ పంట దాచుకోవడానికి గోడౌన్స్ లేవు. విత్తనాలు ముందుగా తెచ్చుకొని దాచుకోవడానికి గోడౌన్స్ అవసరమనే ప్రణాళిక, విశ్వాసం మనకు ఉంది కాబట్టి ఈ రోజు గోడౌన్స్ నిర్మాణం చేపట్టాము.

ప్రజారోగ్య రంగంలో సమూల మార్పులకు శ్రీకారం చుడుతూ సర్కారు దవాఖానాల్లో సౌకర్యాలు మెరుగుపరచాలని ముఖ్యమంత్రి సంకల్పించారు. రాష్ట్రంలో 40 చోట్ల డయాలసిస్ సెంటర్లు, 40 చోట్ల డయాగ్నోస్టిక్ సెంటర్స్ ఏర్పాటు చేయడం కోసం నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో పనిచేసే డాక్టర్లు ప్రోత్సాహకాలు, హైదరాబాదులో వాతావరణానికి అలవాటు పడుతున్న డాక్టర్లును ప్రోత్సహించడానికి వారి శాలరీస్ను ఇంక్రిమెంట్లను ఇంక్రిజ్ చేసి, గ్రామీణ ప్రాంతాలలో పని చేయడం కోసం అనుకూలంగా ఉండే వాతావరణాన్ని క్రియేట్ చేయాలనే మంచి ఆలోచన దృక్పథంతో కెసీఆర్ గారు ముందుకు వస్తున్నారు. కమ్యూనిటీ హెల్త్ సెంటర్స్ వైద్య విధాన పరిషత్ పరిధిలోకి వస్తాయి. దవాఖానాల ఆధునికీకరణ కోసం వైద్య పరికరాల కొనుగోలు కోసం

రూ.600 కోట్లు, డయాగ్నోస్టిక్ పరికరాల కొనుగోలు కోసం రూ. 316 కోట్లు, చికిత్స పరికరాల కొనుగోలు కోసం రూ. 225 కోట్లు, మెడికల్ అండ్ హెల్త్ శాఖాధిపతులకు అత్యవసరమైన వాటికోసం రూ. 56 కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది. ఇప్పటి వరకు హైదరాబాద్ దవాఖానాలు నిజాం కట్టించినవి తప్పితే ఇప్పటి వరకు వేరే హాస్పిటల్స్ కట్టిన సందర్భం లేదు.

విద్య లేనిదే విత్తు లేదు, విత్తు లేనిదే వివేకం లేదు, వివేకం లేనిదే ఆలోచన లేదు, ఆలోచన లేనిదే ఆత్మగౌరవం లేదని నివదించిన మహాత్మా జ్యోతిరావు పూలేగారి స్ఫూర్తిని కొనసాగిస్తూ ఈ రోజు విద్యకోసం ఆలోచిస్తున్న సందర్భం ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేస్తుంది. కెజి టుపిజి విషయం పట్ల ఇంకా కొన్ని రోజులలో స్పష్టత తీసుకుంటామని చెప్పారు. 32 లక్షల మంది ప్రయివేటు వ్యవస్థలో, 30 లక్షల మంది ప్రభుత్వ వ్యవస్థలో చదువుతున్నారు. ఒక్కసారి స్కీమ్ను తీసుకువస్తే 32 లక్షల మందిని పోషిస్తున్న లక్ష కుటుంబాలు పరిస్థితి అగమ్యగోచరంగా ఉంది కాబట్టి దాని మీద ఒక స్పష్టతతో ముందుకు పోతున్నామని ముఖ్యమంత్రిగారు తెలియ చేస్తున్నారు. కెజివిబి మోడల్ స్కూల్స్కు సంబంధించి కేంద్ర ప్రభుత్వం స్థాపించిన స్కీమ్లో భాగంగా కొన్ని స్కూల్స్ వస్తాయి. మోడల్ స్కూల్స్ 75 శాతం తరువాత, 50 శాతం, తరువాత 25 శాతం ఇప్పుడు జీరో చేశారు. ఉపాధ్యాయులు, సిబ్బంది కేంద్ర ప్రభుత్వ పరిధిలో లేరు, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ పరిధిలో లేరు. వారు గాలిలో కొట్టుమిట్టాడుతున్నారు. ఇప్పుడు వాటిని బేస్ చేసి కడియం శ్రీహరిగారు వారిని పిలిపించి మాట్లాడి సర్వీస్ రూల్స్ ఫ్రీమ్ చేయాలని గొప్ప ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. 14 సంవత్సరాలు విద్యార్థి నాయకుడిగా పని చేసినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియ చేస్తున్నాను. త్వరగా సమస్యను పరిష్కరించాలని చూస్తున్నారు. ఆసరా పెన్షన్లు విషయంలో వంచె కట్టుకొని పాదయాత్ర చేసినటువంటి నాయకుల ధోవతులను చూశాము, వక్క పాంటి తీసిన గోతులను చూడలేదు. రూ.200 ఇచ్చినప్పుడు ఆ నాయకులను గొప్పగా చూశాము. అంతకుముందు ఇచ్చిన ప్రభుత్వం రూ.70లు. ఒక ఊరికి ముప్పై పెన్షన్లు కేటాయిస్తే, 31వ వాడు 65 ఏళ్లు దాటిన తరువాత నాకు అర్హత ఉంది పెన్షన్ ఇవ్వమని అడిగితే, ఈ 30 మందిలో ఒకరు చనిపోతే నీకు అవకాశం వస్తుందని, ఆయన ఇచ్చిన రూ.70ల కోసం ఒక మనిషి చావును కోరుకున్న దౌర్భాగ్య పరిస్థితి నుండి రూ.1000 ఆసరా పెన్షన్లు ప్రకటించి మనిషికి సగటున ఎంత ఖర్చు అవుతుందో చూసి ఒక పెద్ద కొడుకులాగ, పెద్దన్న పాత్ర పోషిస్తూ ఆసరా పెన్షన్లు ఇస్తున్న సందర్భం ఈనాడు ఉంది.

10.40 రూ. 4693 కోట్లు దానికి కేటాయించడం నిజంగా గర్వకారణం. బ్రాహ్మణ సంక్షేమ నిధిని ఏర్పాటు చేసి రూ.100 కోట్లు కేటాయించారు. భారతదేశంలో ఇప్పటివరకూ 14 మంది ప్రధానమంత్రులుగా పనిచేసినవారిలో 8 మంది బ్రాహ్మణులే ఉన్నారు. వారు బ్రాహ్మణుల గురించి ఎలాంటి నిర్ణయం తీసుకోకుండా మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు మంచి నిర్ణయం తీసుకున్నారు. పంచాయత్ రాజ్ శాఖకు సంబంధించిన ఐకేపి ఉద్యోగులకు సంబంధించి మంత్రిగారు ఒక నిర్ణయం తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఐకేపి సంబంధించి 4600 మంది ఉద్యోగులున్నారు. వారికి కూడా ఒక అవకాశాన్ని ఇస్తే, వారి జీవితాలు బాగుపడతాయి. కేవలం L1, L2 కి సంబంధించిన వారి జీతభత్యాలు పెంచడమే కాకుండా మిగతా వారి జీతాలు పెంచే విషయమై ఆలోచిస్తే బాగుంటుంది. ఎస్.ఐ, ఎస్.హెచ్.ఓలకు వాహనాలను కొనుగోలు చేసిన విధంగానే, సీబిలు కూడా కొంతమందే ఉన్నారు కాబట్టి, వాళ్ళకు కూడా వాహనాలను కొనుగోలు చేసి ఇస్తే బాగుంటుంది. చివరిగా ఒక మాట చెబుతాను. గతంలో ప్రభుత్వంలో ఉన్న ప్రతివ్యక్త సభ్యులు ఇప్పుడు మాట్లాడుతున్న విధానం ఏ విధంగా ఉంది అనడానికి నేను చిన్నప్పుడు చదువుకున్న ఒక పద్యం గుర్తుస్తుంది. "పిండములను పెట్టి పితృలకుని, కాకులకు పెట్టి గాడిదలారా, పెంట తినే కాకి పితృండ్లెట్లాయె, విశ్వదాభిరామ వినురవేవ" అన్నట్లు ఉంది. అమ్మానాన్నలు బతికున్నప్పుడు, వారిని చూడరు, అమ్మానాన్న చనిపోయిన తరువాత పిండాలను అమ్మానాన్నలకు పెడితే, ఆ పిండాలు వారు తినరు, కాకులు తింటాయి. ప్రభుత్వంలో కొనసాగినన్ని రోజులు ప్రజాసంక్షేమం గురించి ఆలోచించని వారు, ఇప్పుడు ప్రతిపక్షంలోకి వెళ్లిన తరువాత ఫూరీల దగ్గర బోటిబొక్కలు కలిపిపెడతామన్నట్లు పిల్లల మాదిరిగా ప్రతిపక్షం వ్యవహరిస్తుంది తప్ప నిజమైన ఆలోచనతో, చిత్తశుద్ధితో వ్యవహరించడం లేదని మరొకసారి తెలియజేస్తూ నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు మీకు, నా తుంగతుర్తి నియోజకవర్గ ప్రజలకు కూడా తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

SRI. AKBARUDDIN OWAISI (Chandrayanagutta): Mr. Speaker, Sir, I take this opportunity to speak on the Telangana State Budget for the Financial Year 2016-17. Incidentally, this is the third budget of the State of Telangana, the TRS Government and the Finance Minister, Etala Rajender Saheb. The first budget covered 10 month period in 2014-15 and this years' budget is the first full budget. Next year's

budget is going to be the last of the 12th Five Year Plan period that ends in March, 2017. From the Financial Year 2017-18, the Union Budget would do away with the plan and non-plan classification and the Union Finance Minister, Arun Jaitley has indicated that the States, too, would have to follow suit. The Union Finance Ministry would closely work with the State Finance Departments to align Central and State Budgets in this regard.

Like his predecessors, our Finance Minister Saheb has presented a maze of documents on the State Budget 2016-17 and we have to take a deeper look at each document to piece together the macro and micro picture of the status of our State finances. The Finance Minister's Budget Speech, the Annual Plan, the Socio-Economic Outlook and the Statement of Fiscal Policy, as well as other budget volumes, give a clear overview of the State finances, their past, present and future. And, for me, it makes quite interesting reading to go through the budget documents.

Sir, regarding the realistic picture of the State finances, we have with us the accounts for the Financial Year 2014-15, the revised estimates for 2015-16 and the budget estimates for 2016-17 to draw up a realistic picture of our State finances. I was the first one to sense, in December, 2014 when the Telangana State's first budget was presented, that everything was not alright with the State's finances. Participating in the discussion on the State Budget for 2014-15, I had stated that the projections made by the Finance Minister for the 10 month period looked very ambitious while the actual size of the budget might work out to be only Rs. 63,000 crore by the end of the year. The scenario of State Finances thus appeared very rosy while the State, in fact, was facing severe financial constraints.

Sir, there is huge shortfall in 2014-15. Now that the accounts for 2014-15 are available, I can say that I had very correctly assessed the State's financial health at that time. Apart from the Budget Estimate of Rs. 100,638 crores, the Finance Minister came up with supplementary estimates of Rs. 5,355 crores. The total estimate came to Rs. 105,993 crores for 2014-15.

However, the accounts now show that the actual expenditure during 2014-15 was Rs. 62,306 crore. I had predicted that it would not cross Rs. 63,000 crore mark at that time. Thus, there was a shortfall of Rs. 43,687 crores in the actual expenditure vis-à-vis the budget and supplementary estimates. This worked out to a 41 per cent shortfall as against the estimates.

The Finance Minister has now explained that the first budget for 10 months of 2014-15 was prepared based on ad hoc assessment of revenue accruals in the absence of any past trends and without any firm idea regarding transfers from the Union Government. In March, 2015, the first full year budget for 2015-16 was presented by the Finance Minister. He now tells us the 2015-16 budget, too, was prepared without the benefit of having estimates of the full 12 months of the previous year as the State was formed in June, 2014.

I may recall that when the Finance Minister presented the State Budget of Rs. 115,689 crores for 2015-16, I had wondered whether he possessed the magic wand to achieve this figure. Just a few days before the budget was presented I had participated in the discussion on the Governor's address and highlighted the issues that would have long-lasting impact on the State's finances and its budgetary spending.

I would like to touch upon the adverse impact of the 14th Finance Commission and the Union Budget. I had specifically pointed out that the 14th Finance Commission recommendations as well as the proposals contained in the Union Budget for 2015-16 presented by Union Finance Minister, Arun Jaitley in the Parliament, would adversely affect Telangana State's finances and its ability to implement welfare programmes and developmental activities. I had observed that the Central Government was taking away what it was giving to the State.

The Central Government was providing higher devolution to the States by way of higher share of Central taxes on the one hand and reducing the quantum of Central grants-in-aid by scrapping some Central schemes, changing the pattern of funding of some other Central schemes

and entrusting the entire funding of few Central schemes to the States.

Now, the Finance Minister has admitted that the reduction in State's share in tax devolution, reduction in plan transfers from the Centre and additional commitments on account of higher matching contribution for Centrally assisted plan schemes resulted in budgetary constraints. Although relaxation of borrowing limits by 0.5 per cent of GSDP as recommended by the 14th Finance Commission has been assured by the Central Government, it has not materialized so far. Assistance for the development of backward areas is very less.

The Socio-Economic Outlook 2016 admits (Please see Socio-Economic Outlook Pages - 17 & 20) what I had stated while participating in budget discussion last year. The Outlook says that in recent times, two important developments are seen in Centre-State financial relations, which have implications for State Government, namely, higher tax devolutions under the 14th Finance Commission and restructuring of Sub-Group of Chief Ministers. The Outlook then presents a brief analysis of these two developments and their implications for State's finances.

Sir, the Finance Minister Sahab has done course correction this time and came up with revised estimates for 2015-16 while presenting the budget estimates for 2016-17. The revised estimates show total expenditure of Rs. 100,062 crore in 2015-16 as against the budget estimate of Rs. 115,689 crores. This means a shortfall of Rs. 15,627 crores or 13.5 per cent. However, I still feel that the revised estimate is on the higher side and the actual shortfall may be double this figure, that is, around Rs. 31,000 crores.

When the financial year closes on 31st March, 2016, the Finance Minister would have the provisional accounts on hand to know the actual quantum of shortfall.

Sir, with regard to shortfall in Central devolution and grants I may point out that there is no way for any increase in the quantum of Central transfers by way of share of Central taxes and grants-in-aid for Central schemes in the near future. In 2014-15, the Finance Minister had

estimated the Central transfers at Rs. 31,470 crores, including Rs. 9,749 crores from tax devolution and Rs. 21,721 crores from grants-in-aid. However, the State actually got only Rs. 15,306 crore, including Rs. 8,188 crores as tax share and Rs. 7,118 crores as grants.

10.50 In 2015-16, the Finance Minister ఉ. estimated central transfers at Rs.25,223 crores, including Rs.12,523 crores as tax share and Rs.12,400 crores as Grants-in-Aid. The revised estimate is Rs.25,056 crores, including Rs.12,596 crores as tax share and Rs.12,460 crores as Grants-in-Aid. The budget estimate for 2016-17 financial year is Rs.28,512 crores, including Rs.13,955 crores as tax share and Rs.14,557 crores as Grants-in-Aid.

Similarly, there has been a huge shortfall in state resource mobilization through state tax and non-tax revenues compared to the higher estimates made in the successive budgets since 2014-15. The Finance Minister had projected state's own revenues as Rs.48,620 crores in 2014-15, including tax revenue of Rs.35,378 crores and non-tax revenue of Rs.13,242 crores. But as per the accounts, the actual receipts were only Rs.35,735 crores, comprising Rs.29,288 crores tax revenue and Rs.6,447 crores non-tax revenue.

Hon'ble Speaker Sir, despite the shortfall of Rs.12,805 crores in 2014-15, the Finance Minister projected state's own revenues of Rs.68,908 crores in 2015-16 budget, including tax revenue of Rs.46,495 crores and non-tax revenue of Rs.22,413 crores. The revised estimate is Rs.54,257 crores, including tax revenue of Rs.43,535 crores and non-tax revenue of Rs.10,722 crores in 2015-16. This indicates a shortfall of Rs.14,651 crores in state's own revenues, compared to budget estimates. Yet, the Finance Minister has again projected State's own revenues at Rs.72,412 crores in 2016-17 budget, including Rs.54,870 crores tax revenues and Rs.17,542 crores non-tax revenues.

Sir, the trends over the last two financial years clearly show that the state tax revenues are not growing as anticipated by the Government. Both during 2014-15 and 2015-16

financial years, the collections of state taxes such as commercial taxes, motor vehicle taxes, stamps and registration fees etc., have failed to hit the targets. Only state excise revenues are growing fast, with soaring liquor sales. Non-tax revenues, including mining revenues are not growing at the anticipated levels.

More over, the anticipated revenues from land regularization and sale of government lands have not been realized in the last two years. In 2014-15, the Finance Minister has projected revenues of Rs.6500 crores from land regularization and sale of lands but actual receipts were a paltry Rs.9 crores. In 2015-16, the Finance Minister sought to raise Rs. 13,500 crores from land regularization scheme and sale of lands but the revised estimate shows likely receipts of only Rs.2,700 crores. The actual receipts may be even less. However, once again, the Finance Minister has projected to raise Rs.10,900 crores from land regularization and auctions of lands in 2016-17. I do not know the reason for Eatala Rajendra Saab's optimism on this count, despite huge shortfalls in the last two years.

I want to speak on the State borrowings and soaring public debt. The Capital receipts of the State have also witnessed shortfalls but this I would say is a welcome step. The Capital receipts comprise open market loans, floating debt, other loans, deposit transactions, loans and advances and loans from the Central Government. The Capital receipts were Rs.11,431 crores in 2014-15 as per the accounts as against the budget estimate of Rs.18,008 crores. The revised estimate for Capital receipts is Rs.20,849 crores in 2015-16 as against the budget estimate of Rs.21,554 crores. The budgeted estimate for Capital receipts in 2016-17 is Rs.29,304 crores.

The shortfall in share in central taxes and Grants-in-Aid on the one hand and lower State's own tax and non-tax revenue receipts on the other have forced the Government to curtail the expenditure – both plan and non-plan in 2014-15 and 2015-16 financial years compared to the higher budgetary estimates. At the same time, the State's public debt rose from Rs.72,415 crores

in June, 2014 to Rs.83,846 crores by March, 2015. This worked out to 16.06% of the GSDP.

Sir, as per the revised estimates, the public debt would reach Rs.1,00,708 crores by March, 2016. I am quoting these figures from the Telangana Budget in Brief Volume-VI, Page No.15. This would be 17.27% of the GSDP. By March, 2017, the State's public debt would soar to Rs.1,23,821 crores or 18.46% of the estimated GSDP. Thus, the public debt, would grow by Rs.51,406 crores in the three financial years since the formation of Telangana. In addition, the outstanding government guarantees would be Rs.18,501 crores by March, 2016, including Rs.13,588 crores for power sector and Rs.4,913 crores for other sectors.

Now, I would like to speak on huge shortfalls in plan and non-plan expenditures. I do not want to go into the details of the shortfalls in the plan and non-plan expenditures in the last two years. But it is obvious that the non-plan expenditure of the State is growing faster than the growth in the plan expenditure. The actual plan expenditure in 2014-15 was only Rs.23,648 crores as against the budgeted outlay of Rs.48,648 crores. The actual non-plan expenditure worked out to Rs.38,658 crores as against the budgeted allocations of Rs.51,989 crores in 2014-15. The overall shortfall was Rs.38,332 crores on both plan and non-plan outlays, as the actual expenditure was Rs.62,306 crores as against the budget estimate of Rs.1,00,638 crores. Sir, I am not taking into account the supplementary estimates for 2014-15 presented by the Finance Minister when I am discussing the State Budget.

The revised plan expenditure is projected to be Rs.42,079 crores in 2015-16 as against the budget estimate of Rs.52,383 crores. The revised non-plan expenditure is projected to be Rs.57,982 crores as against the budget estimate of Rs.63,306 crores in 2015-16. The overall shortfall in expenditure – both plan and non-plan is estimated at Rs.15,627 crores since the total expenditure would be Rs.1,00,062 crores. Hon'ble Speaker Sir, I have reasons to believe that the actual expenditure both plan and non-plan during 2015-16 would be much lower than

the revised estimates, as it has happened in 2014-15 financial year.

11.00 In this scenario, the Finance Minister has come up with State Budget of Rs. 1,30,416 crore, including non plan allocations of Rs.62,785 crore and plan outlay of Rs. 67,631 crore for 2016-17 financial year. The State budget size for 2016-17 is almost double the actual expenditure incurred in 2014-15. I am afraid that the State's financial resource position is not very conducive to facilitate such a massive step up in the plan and non plan expenditure in the ensuing financial year.

Sir, coming to the committed expenditure, an analysis of the budgetary expenditure since 2014-15, including the accounts of 2014-15 revised estimates for 2015-16 and the budget estimates of 2016-17 reveals that much of the government spending is on what can be termed as "committed expenditure". The items figuring under committed expenditure include the salaries, allowances and pensions of government employees, power subsidy, rice and deepam subsidy, farm loan waiver and farm subsidies, incentives to industries, Aasara pensions, Arogyasri, scholarships and fees reimbursement, subsidy on loans for weaker sections, welfare schemes such as Shaadi Mubarak and Kalyana Lakshmi, incentives for women self help groups, apart from interest payments, administrative expenses, maintenance of various assets and grants in aid to local bodies.

Out of the total expenditure of Rs. 62,306 crore incurred in 2014-15, the 'committed' items accounted for Rs. 50,673 crore, leaving only Rs. 11,683 crore for all other items, including capital expenditure. Similarly the committed items account for Rs. 79,252 crore out of total budgetary expenditure of Rs. 1,00,062 crore in 2015-16 as per revised estimate. All other items account for spending of Rs.20,810 crore. In the next year's budget of Rs.130,130,515 crore committed items take away Rs.97,206 crore, leaving Rs.33,209 crore for other items.

Sir, faced with a resource crunch on account of lower quantum of central transfers and lower accruals from State's own tax and non tax revenues, the Finance Minister saab has no choice but to prune the spending on 'other items' while incurring the expenditure on the committed items. This is one reason why the budgetary releases for the third or fourth quarters for various departments do not materialize, leading to a steep shortfall in plan and even non plan expenditure.

Sir, the Finance Minister Saab also tells us that there has been a significant growth of Gross State Domestic Product (GSDP) since the formation of Telangana State, despite below normal rainfall in two consecutive years. State received much less rainfall during south-west and north-east monsoon in 2014 and 2015. Yet, the GSDP is estimated to grow at an impressive rate of 11.7 percent in 2015-16 at current prices, as per advance estimates, despite negative growth in agriculture and allied sector. In 2014-15, the GSDP grew by 13.4 percent at current prices as per first revised estimates.

In 2015-16, the primary sector, comprising agriculture and allied sectors, and mining and quarrying, registered a negative growth of 1.5 percent at constant prices, with constant sector showing a negative growth of 18.2 percent due to adverse seasonal conditions. These are not my words. This is mentioned in Socio Economic Outlook (pages 9 to 14). The production of foodgrains, including cereals, millets and pulses has fallen by 33 percent to 45.5 lakh tones in the current agriculture year as against 72.2 lakh tones in 2014-15. Oilseeds output also came down by 34 percent to 4.73 lakh tones this year from 7.22 lakh tones last year. Production of cash crops such as, sugarcane and cotton also declined by 16 and 1 percent respectively.

The secondary sector, consisting of manufacturing, electricity, gas, water supply and other utilities and construction, recorded 8.6 percent growth in 2015-16 at constant prices as per advance estimates. The tertiary sector, comprising trade, hotels, transport, communications, financial services, real estate and Information Technology and ITES, registered 11 percent growth at constant prices in 2015-16. We will have to wait for the first and second revised estimates to know the actual rates of GSDP growth during 2015-16.

Sir, the per capita income of the State at current prices is estimated to have registered a growth of 12.67 percent to Rs.1,29,182 in 2014-15 and by 10.7 percent to Rs.1,43,023 in 2015-16. We are further informed that our GSDP growth rate has surpassed the national average of 8.6 percent and our State's per capita income has also surpassed the national average of Rs. 93,231 in 2015-16. At the same, time, we are told that the share of Telangana's economy in the country's economy is just about 4.1 percent in 2015-16. I do not want to dispute the State's figures but feel that these are on the higher side.

Sir, one of the factors impacting the State's economy is the current employment pattern. It was mentioned in Socio Economic Outlook pages 15 and 16. Though the share of primary sector (agriculture and allied sectors) in total GSDP has declined steeply to just about 17.7 percent, this sector accounts for 55.6 percent of the total workforce. The secondary sector, which is contributing 20.4 percent of GSDP provides employment to 17.8 percent of the total workforce. The services sector, which accounts for 61.9 percent of GSDP, provides employment to only 26.6 percent of the total workforce.

Though the people in urban areas have seen diversification of employment over a period of time, the majority of the people in rural areas still depend heavily on agriculture. However, unemployment rate among the age group of 15-29 years is estimated at 7.7 percent in the State with 3.8 percent in rural areas (thanks to MNREGA) and 17.2 percent in urban areas. This indicates that unemployment among youth is a major concern at present, more so in urban areas. Incidentally, Hyderabad has the highest unemployment rate among all the districts. The State Government would need to focus on measures for tackling the unemployment among youth, mainly in Hyderabad and other urban areas of the State.

Sir, while participating in the discussion on Governor's address, I had referred to the crisis in farm sector due to the drought conditions in the State. Owing to deficit rainfall, 231 mandals have been declared as drought affected. It was mentioned in Socio Economic Outlook pages- 23 to 29. The State Government came up with an action plan to mitigate the adverse impact of the drought. The Telangana government sought assistance of Rs. 2515 crore from the Central government. After the visit of central team, the high level committee chaired by the Home Minister sanctioned Rs. 791 crore from National Disaster Relief Fund for the State.

I do not know whether the Central Government has released these funds or not. The State Government on the other hand has sanctioned more funds for drought relief from its own resources. Still, an amount of Rs. 863 crore is required towards input subsidy for assisting 20.9 lakh affected farmers in the State. Has the State government sought more assistance from the Central Government in this regard is the question?

Sir, also about the loan waiver scheme, which had brought relief to farmers their hardship

continued due to drought conditions prevailing in the State leading to default in repaying crop loan. Crop failures on the one hand and the pressure from the lending agencies on the other hand added to distress of farmers and for that reason some farmers have committed suicides:

11.10] I would request the Government to come
ఉ. up with measures for re-scheduling the loans of the affected farmers so that they don't resort to the extreme step of ending their lives.

Apart from the allocations made for different sectors, projects, schemes and programmes in the Budget, the Finance Minister has taken up two major schemes - Mission Bhagiratha and Two Bed Room Housing which are to be funded entirely from extra-budgetary resources. This means that the total expenditure on these two schemes would be met from other sources with no budgetary support. HUDCO, Nabard and Public Sector Banks and other Financial Institutions would be tapped for funding Mission Bharitha. For Two Bed Room Housing Scheme also, funds will be raised from HUDCO and other Financial Institutions. Loans from BRICS Bank Sir, - I don't know whether I am right or wrong. I would like the Hon'ble Finance Minister to clarify on this when he going to give reply.

We also hear that the State Government is seeking loan of Rs.77,533 crore from the New Development Bank which is better known as BRICS Bank for funding the mega projects from Hyderabad including City Roads, Drinking Water, Sanitation, Storm Water Drains, Skyways over Musi, Musi and Hussainsagar Clean-up, Growth Corridors along Outer Ring Road, Infrastructure facilities, Restoration of Lakes and Tap connections to all Households. I do not know whether the State Government has forwarded its loan Application to BRICS Bank through the Union Government.

The Hon'ble Finance Minister has also indicated that the Government would seek loans from Rabo Bank of Netherlands for four multi-speciality Hospitals in Hyderabad besides similar Hospitals in Warangal, Khammam and Karimnagar. There is a talk that the Government would also seek assistance upto Rs.1.00 lakh crore from Asian Infrastructure Investment Bank,

Asian Development Bank, World Bank as well as BRICS Bank for expeditious completion of Irrigation Projects in the State.

The Government has ambitious plans to prove 4 Lane connectivity to all District Headquarters from the State Capital and 2 Lane Roads to all Mandal Headquarters from District Headquarters with total road length covering over 15,000 kms and construction of 358 new Bridges. I am told that the Government is on the look-out for raising loans for this project also from external funding Agencies. Here, the question arises Sir – where are we going to take loans and how much loans are we going to take? We should be very careful.

For augmentation of Power Generation capacity in the State, new Power Projects are being set up by the TSGENCO, NPTC, Singareni Collieries and BHEL. For these Projects the required finances to the extent of Rs.91,500 crore are being raised from the Financial Institutions and Banks. The State Government will stand guarantee for the loans taken by TSGENCO, TRANSCO etc., Through you Speaker Sir, I would like the Hon'ble Finance Minister to give details of all the proposals of the State Government for borrowing funds from External Agencies and Foreign Banks for various Projects and Sectors in the State. I request the Hon'ble Finance Minister to give details as to what will be the final interest amount which would be needed to pay. This is also very important.

Though the Hon'ble Finance Minister has presented a Tax free Budget with the promise not to impose any burden on the people, there are indications that the Government is thinking of extra-budgetary resource mobilization on a massive scale.

MR. SPEAKER: Already, Half-an-Hour is over. Please complete within ten minutes.

SRI AKBARUDDIN OWAISI: Whatever time is given to BJP, I should also be given. I am thankful to the Hon'ble Chief Minister for making ours party as the Second Largest Opposition Party in this House. Before completion of Five Years term, I might be the Opposition Leader. I don't know.

Sir, the two DISCOMS – Telangana State Southern Power Distribution Company and TS

Northern Distribution Company – have filed their Annual Revenue Requirements for 2016-17 with the Telangana State Electricity Regulatory Commission. They have estimated their ARR to be Rs.30,207 crore during the area against which the projected revenues from the current tariff would be Rs.21,418.00 crore, leaving a revenue deficit of Rs.8,978.00 crore.

The two DISCOMs sought a 9 per cent increase in power tariffs for domestic, commercial and industrial consumers to raise an additional revenue of Rs.1,958.00 crore during 2016-17. The average power tariff hike per unit would be 42 paise. The Hon'ble Finance Minister has allocated Rs.4,470.00 crore towards agricultural and allied subsidy for TS TRANSCO/ DISCOMs for 2016-17. Even after the proposed hike in power tariff, the DISCOMs would have revenue deficit of Rs.2,361.00 crore. I would like to have a categorical assurance from both the Hon'ble Finance Minister and the Hon'ble Energy Minister that the domestic consumers would be spared from the impending power tariff hike.

Sir, I had raised the issue of the impending hikes in water rates by the Hyderabad Metropolitan Water Supply and Sewerage Board, bus fares by the TSRTC and the property tax by the Greater Hyderabad Municipal Corporation during the discussion on the Governor's Address. No assurance came from the Government that there will not be any hike in power tariffs, water rates, bus fares and property taxes indicating that these increases are imminent. It would be unfair to burden the people with such hikes soon after the impressive victories of the Ruling TRS in the Civic Elections in Hyderabad, Warangal and Khammam. I would like both the Hon'ble Municipal Administration Minister and the Hon'ble Transport Minister to assure the House that there will be no hike in property taxes, water tariffs and bus fares now.

In the Statement on Fiscal Policy, 2016, the Hon'ble Finance Minister pointed out on page 8 that for realizing the higher tax revenue targets, the Government would improve the Tax Administration, plug leakages and expand the tax base to fully exploit the tax potential available under various Heads of Taxes. A Special Drive would be launched to realize the arrears of VAT

Revenue amounting to Rs.4,000.00 crore. Moreover, he indicated that the Non-tax Revenues of the State would be rationalized.

Once again the Hon'ble Finance Minister has explained that there are Government lands which can't be protected effectively against encroachments. Thus, the Government would sell away such lands and also seek expeditious disposal of Court Cases involving Government lands. A target of Rs.10,900.00 crore has been set for regularization and sale of Government lands. In the last two years, the Government has sought to realize Rs.20,000.00 crore from land regularization and auctions i.e., Rs.6,500.00 crore in 2014-15 and Rs.13,500.00 crore in 2015-16, but it is said to raise only Rs.2709.00 crore as per Revised Estimates.

The Budget Estimates for 2016-17 indicate Revenue Surplus of Rs.3,718.00 crore and Fiscal Deficit of Rs.23,467.00 crore which would work out to 3.5 per cent of the estimated GSDP. The State is also targeting a 15 per cent growth in the GSDP in 2016-17. I wish the Hon'ble Finance Minister better luck next year after the mixed response in the last two years.

Now going towards Welfare Programmes - Sir, from day one the TRS Government has been reiterating its commitment to the welfare of the Weaker Sections viz., SC/ST/BC/Minority/Disabled/Women. In 2014-15 the Hon'ble Chief Minister had assured that Rs.1.00 lakh crore would be spent on welfare of SC/ST/BC/Minority/Disabled/Women over a period of five years apart from Rs.50,000.00 crore for SCs, and Rs.25,000.00 crore for BCs. Government promised to earmark Rs.25,000.00 crore for STs and out of the remaining amount, Rs.20,000.00 crore is meant for STs and Rs.5,000.00 crore for Minorities. Sir, it is not just I am saying. I was going through the Governor's Address in the year 2014. In that also, the Governor

محترم گورنر صاحب نے اپنی تقریر میں کہا تھا کہ ہم SCs, STs, BCs and Minorities کے لئے پانچ ہزار کھرب روپے خرچ کریں گے۔ اگر میں اب دیکھتا ہوں۔۔۔

When I go through the details. SCs/STs/ Minorities Sir,

آلک allocation 2,845.54 ہے لیکن 2014-15 کے Social Welfare Department کے release 1,412 crores ہے صرف 2,845 crores کے accounts میں 2014-15

If we see what was the amount that was spent, again it comes down. If we see all the details, the total amount for Social Welfare, Tribal Welfare, Backward Classes and Minorities comes to Rs.30,938.29 crore. I would like to ask the Hon'ble Minister - are you going to fulfill your promises of spending Rs.1.00 lakh crore in the next two years. The amount which is needed to be spent in the next two years would be Rs.69,0671.71 crores.

11.20 SRI AKBARUDDIN OWAISI: (Contd.) I do not know if this amount would be spent. But, you have promised that you spend this amount. Accordingly, you have to spend this amount.

When I talk about minorities I want to say one thing. We are a friendly party. We have extended our support to the Government and we will be supporting the Government because we believe in this Government. We trust the statements of the Hon'ble Chief Minister. But, when we see the paper in black and white it is very shocking and it is very surprising also. In 2013-14 under the scheme of reimbursement of tuition fees the total number of students were 1,24,367 and the demand was 19469. For RTF and MTF 38,000 is the total. If we see this RDF for the years 2013-14 and 2014-15 it has not been cleared. Why it has not been cleared? It is a question mark. Even though the students have completed their courses their certificates are lying with the colleges. They are not releasing the certificates of the students and the students

طلبہ پریشان ہیں، حکم رہے ہیں، پھر رہے ہیں، نوکری بھی نہیں کرتے College authorities کے ان Certificates بھی نہیں دے رہے ہیں۔ ان کی کس کس release ہوئی؟ ان کی نوکری بھی اگر نہیں ہونے والی ہے تو آپ بول رہے ہیں کہ ہم نہیں release نہیں کریں گے، طلبہ بے طور پر کچھ بھی کر رہے ہیں، لیکن یہ دیں اور اپنے Certificates کس سے لے لیں۔

This has, also, not been told by the Government. The Government can give instructions to the colleges that in respect of all those applications which have been verified their fee would be paid to the colleges in due course of time and do not

For the first time in the history of the welfare of minorities.

11.30 சு. I welcome the decision of the Government to set up 70 Residential Educational Institutions for Minorities.

صاحب! میں پھر آپ سے کہنا چاہتا ہوں کہ آپ کے پاس پیسہ ہے، پیسے کی کمی نہیں ہے۔ صاحب! میں آپ سے کہوں گا کہ جو جو سکولتھیں، جو benefits آپ SC and ST students کو ان کے residential hostels میں دیتے ہیں وہ ساری کی ساری جو تھیں فیکٹریوں کو دیتے، جب ہی جا کر یہ residential schools کی story ایک success story بنے گا اور نہ یہ محکمہ ہو جائے گی۔ جو جو چیزیں دیتے ہیں، mess charges، آپ ان کو bed sheets دیتے، pocket money، اور books دیتے residential schools میں۔ صرف schools کو ملے سے مسئلہ کامل نہیں ہوگا۔ میں آپ سے درخواست کروں گا کہ اس نقشے سے بھی آپ غور کریں۔

Whether it is Gopal Singh Commission Report, whether it is Sachar Committee Report, whether it is Ranganath Mishra Committee Report or whether it is Kundu Committee Report, all the reports had identified and said that Muslims are most backward. The Muslims are backward than scheduled castes and scheduled tribes. I am not demanding extra benefits or extra facilities to the Muslim Minorities than the scheduled castes and scheduled tribes. I am only demanding the Government to please provide all the facilities to the students of Muslim Minorities, which are being given to the scheduled castes and scheduled tribes in the field of education and employment so that this will give confidence to the Muslim Community. Sir, we have the budget of Rs.1000 crores but we do not have the people to spend and utilize this money. This is the problem. The Government needs to realize and understand this problem.

The education sector alone accounts for Rs. 702 crores.

جناب اکبر امدین اوکی (Janab Akbaruddin Owaisi): محترم اینکیر صاحب! میں محترم منظر صاحب کے reply کے لئے ان کا شکریہ ادا کرتا ہوں اور یہ بات میں ضرور کرنا چاہتا ہوں کہ ہمارا ممبریہ کہہ ہمارا خاکہ کہ ہمارا کروڑا پے لگے انہوں نے اسے منظور نہیں کیا لیکن وہاں پراسٹاف نہیں ہے، committed staff نہیں ہے، پورا functioning صحیح نہیں ہے، ہم ہمارا بڑا نوٹے رہے ہو، ٹیکس نہیں ہیں، صرف 10 لوگ، 25 لوگ اور 48 retired employees۔ آپ ایک بڑا نمبر نہیں، دو بڑا نمبر ایسی کے تو یہ بالکل عہدیدار spend نہیں کر سکیں گے اور اس میں کوئی دورائے نہیں، اس بات میں کوئی شک نہیں ہے کہ ہم جب بھی ایام صاحب کے پاس جو بھی مسائل کو لے کر گئے ہیں، انہوں نے مسائل کو مکمل کیا ہے، 70 residential schools کا نوٹے دیجئے، چاہے انہیں انفریا کا مسئلہ ہونے دیجئے، چاہے دو اور میڈیم کے بچوں کے passing marks کا نوٹے دیجئے، compulsory جوانوں پر ٹیکس ازم کی کٹی گھی، ہر مسئلہ پر حکومت نے تسخیر کی کہ ساتھ خود کیا لیکن میں یہ اس لئے ہمارا ہوں کہ اس کے لئے آپ نہیں، بلکہ جو عہدیدار بیٹھے ہیں، دو دو دراز ہیں ان کے خلاف کارروائی کرنی چاہئے۔

The Government is sincere and the Government is committed. But those people are not working as per the sincerity of the Government and as per the ambitions and the commitment of the Government. Those people are bringing bad name to the Government and to an allied partner ie., AIMIM Party. We need to take care of this. This is very, very important. Do not take this as criticism. This is very constructive criticism so that we can rectify our faults and mistakes and see that they are not repeated. Only 32% and it is very sad.

MR. SPEAKER: Please conclude.

SRI AKBARUDDIN OWAISI: I said half-an-hour and I will finish. In the subsequent two financial years of 2018 and 2019 the Government needs to allocate at least Rs. 35,000 crores to the minorities which I have already said. Continuing with the minorities' issue I welcome the decision taken by the Government of establishing 70 residential schools for minorities.

J. 39-5

صاحب! میں یہ کہوں گا کہ آپ bank subsidy کے لئے جو applications بلاتے ہیں۔۔۔

The applications for the direct loaning which is being called by the Minorities Finance Corporation.

صاحب! اگر وہ سارے applications کو آپ دے دیں گے تو اس کے لئے فوراً آپ 800 crores سے زائد کی ضرورت ہوگی۔ Bankable Schemes کا نہیں ہے، banks مسلمانوں کو loans نہیں دیتے۔ آپ اس پر بھی غور کیجئے۔

I would say that I am 4th time elected M.L.A. and I had been screaming, shouting and demanding the Government for the past 15 years to please protect the wakf properties in the State.

اوجھنی جائیدادوں کا تحفظ کیجئے، کہ اوجھنی جائیدادیں ہیں، مسلمانوں کو کسی کی مدد کی ضرورت نہیں ہے، ان کی جو لو جتنی جائیدادیں ہیں، اگر ان کا تحفظ ہو جاتا ہے تو مسلمان اپنا فور welfare کر لے سکتا ہے، educational backwardness کو دور کر سکتا ہے، اپنی جماعت کا فائدہ کر سکتا ہے۔ سین ٹھاڈی کی روگہ کی 1,600 ایکڑ اراضی، جہاں پر آثار ہیں، جہاں پر ماگرو سائٹ ہے، جہاں پر جبر ہے، جہاں پر لادروں کی چوریاں ہیں۔۔۔

Let me come on record and say that those multi national companies had purchased the land and they had made payments to the Government. We are not against the on-going activities of Microsoft, Indian School of Business or any other institute, which have set up their offices. I would like to make a demand that certain percentage of employment should be given to the Muslim Minorities in these offices.

اور میں آپ سے یہ بھی کہوں گا کہ۔۔۔

Out of 1600 acres of wakf land, there is still 700 acres of unallotted wakf land still lying vacant. I request the Government to kindly revert back that land to the Wakf Board. Let the Wakf Board use it for the welfare of Muslim Minorities. I hope that this can be done by the Government.

I would like to come on record and thank the Hon'ble Chief Minister for solving a very big problem in old city.

سب سے بڑا مسئلہ تھا کہ زمینیں کو کوئلے کے لئے، بعد ان کی زمینوں کے لئے، ان کو کوئلے کے لئے قربان نہیں تھے۔

Our M.I.M., Party has made a request to the Government for allotting land for the Muslim Burial ground in Old City. Fakirmulla Dargah in old city is having 250 acres of land and the Hon'ble Chief Minister was very kind enough to transfer 50 acres of land from it to the Wakf Board, which can be used for Muslim burial ground and other welfare programmes. Sir, no other Government has done this in the past. I appreciate and sincerely thank the Government for solving the very big problem. At the same time, the Government needs to allot some amount of land at the districts head quarters for burial grounds of Muslims, Christians and Crematoriums for Hindus because this is a major problem, which is being faced by every religion in the State. I hope that the Government will make note of it.

The Government was kind enough to constitute House Committee to look into the wakf affairs and also to inquire into the affairs of Hussain Shah Wali Dargah. I remember very well that during the regime of erstwhile Andhra Pradesh one of the TRS Party Members and myself approached the court about the sale of Hussain Shah Wali Dargah lands. At that time the TRS Party Member has won the case in High Court. Now, you are in Government and you should give back the lands. I am not saying the Government to give back the land, which has already been allotted. I am not asking the Government to stop the on-going operations over there. I am not saying to stop the constructions over there. I am demanding the Government to give back the unallotted land, which is lying vacant.

At least وہ زمین واپس لے دیجئے۔ یہی ہمارا مطالبہ ہے، یہی ہمارا درخواست ہے۔

I would like to request the Hon'ble Finance Minister to implement the 15 Point Programme of Minorities. An amount of Rs.1322 crores needs to be spent on that. I hope that the Hon'ble Minister for Finance would make sure that this amount is spent.

MR. SPEAKER: Please conclude in five minutes.

SRI AKBARUDDIN OWAISI: Sir, I will conclude in ten minutes. I am a disciplined Member. I had come here with preparation and make sure that I speak with some sense. I am standing here with all responsibility. I am not feeling well also. In spite of that I am standing and trying to put across the issues.

Coming to Roads and Buildings, I welcome the decision taken by the Government for creating and laying new roads of a length of 2570 kilometers in a phased manner and repairing the existing roads to the length of 4000 kilometers of roads.

Sir, in the Governor's Address, the Government has said that new Legislative Assembly Building will be constructed, new international conclave center will be constructed, offices for MLAs will be constructed and camp office cum residential buildings will constructed for IAS & IPS officers and new Secretariat Buildings will be constructed. I welcome this. But kindly don't take it as a criticism. We have an

Assembly Building and we will work from this Assembly. This is not what we require.

صاحب! یہ اسمبلی ہے، کانٹی ہے، Secretariat ہے، کانٹی ہے، Secretariat ضروری ہے، مجمع ہے، نئی اسمبلی بھی بنا جائے ضروری ہے، IAS Officers کے لئے بھی عمارتیں بنائے، لیکن یہ آج کی ضرورت نہیں ہے، ہمارے finances دیکھئے۔

We should have a new Assembly building. Yes, we do not have a good Convention Center and we need to have a Convention Center. What is the necessity of constructing new Secretariat Buildings? What is the necessity of constructing new Assembly Building? Where is the necessity of new buildings? The same amount can be spent on welfare and other programmes. How much of loans are we going to borrow?

لوں کا کیا ہے صاحب، لوں کیوں لیتے؟ لوں اس واسطے لیتے ہیں کہ ہم asset, infrastructure build کرتے ہیں تاکہ اس سے ہم کوپٹ کر پیرا بنائے۔ لیکن ان تعمیرات سے کیا آئے گا؟ rethink کیجئے اس فیصلہ کو۔

I request the Government to please have a rethink on this.

انہی نہیں، یہ بھی نئی ریاست آئی ہے، پبلک کے لئے کچھ، عوام کے لئے کچھ، کمرائوں کے لئے کچھ، غریب کے لئے کچھ، Two Bedroom houses پر خرچ کیجئے، اسمبلی کے لئے نئی عمارت پر نہیں، Secretariat پر نہیں، Two Bedroom houses پر کچھ، پانی پلانے پر کچھ، یہاں ضروری ہے، تاکہ کمرے بعد میں اسے ہمارا اسمبلی اتنی اچھی ہے کہ ہمارے اسمبلی میں ایک نہیں، اور وہیں یہاں پر اسے لیا اسمبلی میں چھڑی ہے، اور کتے ہوئے نمبر سے لیا ضرورت ہے صاحب؟

I heartily welcome the Mission Kakatiya Programme and new Irrigation Projects. I am going very brief. I just want to refer about the Godavari waters, Pranahita and Chevella Project.

Sir, about the allocation of higher funds for Medical and Health Sector, we welcome it but at the same time, I would say that the amount Rs. 200 crore which were sanctioned by

Widow - یتیم widow - یتیم Ex-Legislator - یتیم Widow pension - یتیم pension

Today I am an MLA after I die my family might need. I would like to come on record and say that I might be rich I might not need enhanced salary but, there are many poor legislators who require and who need the enhanced salary. It is the need. We can compare the salary and payments made to the Members of other States and if the salary paid to us is lesser then I demand and request that we should be given salary on par with other State Legislators. Legislators job is not a part time job it is a 24 X 7 job.

11.50 People should not forget that. Every time salary increases, people start targeting the Legislators saying that they are getting fat salary and why should they get it. I request everybody through this House to understand. One might be rich, but all the Legislators are not rich. I request and demand that salaries should be enhanced and looked into - what is the salary that is being paid in other States also. With this, I support the Budget which has been presented by the Hon'ble Finance Minister.

I thank you very much for giving me this opportunity.

శ్రీ సున్నం రాజయ్య (భద్రాచలం): అధ్యక్షా, తెలంగాణ రాష్ట్ర ఏర్పడిన తరువాత ఇది మూడవ బడ్జెట్. ఈ బడ్జెట్లో మాట్లాడే అవకాశం కల్పించినందుకు ప్రత్యేక ధన్యవాదాలు. 14వ తేదిన ఆర్థిక మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్ రూ. 1.30 లక్షల కోట్ల భారీ బడ్జెట్. తెలంగాణ ప్రజలకు భదురలు కల్పించే విధంగా వాస్తవాలకు దూరంగా ఉందని మేము భావిస్తున్నాము. బడ్జెట్ కేటాయింపు అంటే కేటాయించిన ఫలితం పైసా సామాన్యుడికి చేరిస్తున్నాడేమంచి అది బడ్జెట్ అవుతుంది. కాని రెండు సంవత్సరాలలో ప్రవేశ పెట్టిన బడ్జెట్లో ఆ విధంగా లేవని తెలియ చేస్తున్నాను. మొదటి బడ్జెట్ రూ. 1.06 లక్ష కోట్ల బడ్జెట్లో ఖర్చు అయింది మాత్రం రూ. 57వేల కోట్లు మాత్రమే. రెండవ సారి 2015-16లో రూ. 1.15 లక్ష కోట్ల బడ్జెట్లో ఖర్చు పెట్టింది మాత్రం రూ. 98వేల కోట్లు. బడ్జెట్ కేటాయింపులు భారీగా ఉన్నాయి తప్ప ఖర్చు చేయడంలో మీరు విఫలమవుతున్నారని తెలియ చేస్తున్నాను. గత పాలకుల సాంప్రదాయమే కొనసాగిస్తున్నట్లు స్పష్టమవుతుంది. ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్లో తొందర వల్లనే ప్రాంతీయ

అసమానతలు, ప్రజల మధ్య అంతరాలు పెరిగి అనేక పరిణామాలకు దారితీశాయి. తెలంగాణ రాష్ట్ర ఏర్పడిన తరువాత రాష్ట్రం సమగ్రాభివృద్ధికి దోహదపడే విధంగా బడ్జెట్ ఉంటుందని ప్రజలు ఆశించారు. కాని కేటాయింపులు, ఖర్చులు చూస్తే రాష్ట్రం సమగ్రాభివృద్ధి కాదు కదా సామాజిక అంతరాలను మరింత పెంచే విధంగా ఉంది. మన రాష్ట్రజనాభాలో నూటికి తొంభై మంది ఉన్నటువంటి ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీలు, మైనారిటీలు, వికలాంగులకు ఈ బడ్జెట్ వ్యతిరేకంగా ఉంది. సామాజిక వర్గాలను విస్మరిస్తుంది. అందోళన కలిగిస్తుంది. కొన్ని ప్రధాన రంగాలను చూస్తే చాలా అందోళనకరంగా ఉంది.

తరతరాలుగా అణగారిన కృషిని, వెనుకబడినటువంటి ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ, మైనారిటీలకు, వికలాంగులకు కేటాయించడం జరగలేదు. ఉప ప్రణాళిక నిధులు కూడా డైవర్ట్ అవుతున్నాయి. ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ శాఖను ప్రత్యక్షంగా రెండు సంవత్సరాల నుండి చూస్తున్నారు. కాని అభివృద్ధి మాత్రం పూర్తిగా జరగలేదు. అనేక పోరాటాల ఫలితంగా ముఖ్యంగా వామపక్షాలు ఆనాడున్న ప్రభుత్వాల మీద ఒత్తిడి తెచ్చిన ఫలితంగా ఎస్సీ, ఎస్టీ సబ్ ప్లాన్ వచ్చింది. చట్టం అయితే వచ్చింది కాని వాళ్ల ప్రభుత్వం కోరులు లేని చట్టం తెచ్చింది. ఈ చట్టం రూల్స్ రూపొందించడంలో పూర్తిగా విఫలం అయింది. కాని ఇప్పుడైనా ఆర్థిక మంత్రిగారు సమాధానంలో రూల్స్ ఫ్రేమ్ చేస్తామని చెబితే బాగుంటుంది. అలాగే బీసీ సబ్ ప్లాన్ అంటే, బీసీ కార్పొరేషన్ కు వస్తోండు ఫెడరేషన్లున్నాయి. వాటి నిధులు ఏ మాత్రం ఖర్చు కావడం లేదు. అలాగే మైనారిటీలు, వికలాంగుల పరిస్థితి చాలా అధ్వాన్నంగా ఉంది. దీనిని బీసీ సబ్ ప్లాన్ చట్టం చేయాలి. సిపిఎమ్ పార్టీ తెలంగాణ రాష్ట్రం మొత్తం అన్ని జిల్లాలలో అత్యధిక ప్రాధాన్యత ఉన్న బీసీలు మైనారిటీలు, వికలాంగులకు సంబంధించి చట్టం చేయడం మంచి పరిణామము. ఈ రోజు అన్ని పార్టీలు బీసీ సబ్ ప్లాన్ చట్టం ఊసే లేదు. ఆర్థిక మంత్రిగారి ప్రస్తావనలో దీనికి వెంటనే సమాధానంలో చెప్పాలి. 80 శాతం బీసీలున్నారు. ఆ బీసీల్లో కూడా చాలా మంది బాగా మెకబడి ఉన్నారు. బీసీ చట్టం చేస్తే వారికి అభివృద్ధి అవుతుంది తప్ప వేరొకటి లేదు. మంత్రిగారు సమాధానంలో చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

ఇప్పుడున్న గిరిజనులు జనాభా ప్రకారం చూస్తే పది శాతం రిజర్వేషన్ ఇవ్వాలి. ఉద్యోగ నియామకాలలో, డిప్యూటీలో కాని 10 శాతం రిజర్వేషన్ అమలు చేయాలి. వారికి 6 శాతం మాత్రమే రిజర్వేషన్ ఇస్తున్నారు. పేపర్లో ఒక యూనివర్సిటీ గురించి సంతోషకరమైన వార్త చూశాను. ప్రకటనలకే కాకుండా ఎక్కడ

చేస్తామన్నారో దానిని వెంటనే నిర్మాణం చేయాలి. ప్రతి జిల్లాకు ఐటిడిఎని ఏర్పాటు చేయవలసిన అవసరం ఉంది. గిరిజనులను నాలుగు జిల్లాలోనే కాక మిగతా జిల్లాల్లో ఉన్న తాండాలలో కాని గిరిజనులున్నారు. వారికి ప్రత్యేక ఐటిడిఎలు ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను. ఏజన్సీలకు స్పెషల్ డివిజన్ పట్టాలని డిమాండ్ చేస్తున్నాము. గిరిజనులు ఉత్పత్తి చేసే అటవీ ఉత్పత్తులకు గిట్టుబాటు ధర లేదు. 30 సంవత్సరాల నుండి చింతపండు, ఆకు మొదలైన అటవీ ఉత్పత్తులకు గిట్టుబాటు ధర ఏర్పాటు ఇవ్వాలని కోరుతున్నాము. గిరిజన ప్రాంతాలలో ఈ రోజు ప్రధానంగా గిరిజనులతోపాటు ఇతర ప్రజలు సేకరించే ఏజన్సీ ఏరియాలలో తునికాకు బోన్స్ ఇచ్చేవారు. గత నాలుగేళ్ల నుండి ఆ బోన్స్ ఇవ్వడం లేదు. మీరు వచ్చిన ఈ రెండు సంవత్సరాలకుగాను రూ.120 కోట్ల తునికాకు బోన్స్ గిరిజనులకు, ఇతర ప్రజలకు ఇవ్వవలసి ఉంది. సంక్షేమ హాస్టల్స్లో సన్న బియ్యం అన్నారు. ఆర్థిక మంత్రిగారు సంక్షేమ హాస్టల్లో చదివారు. సంతోషం. ఈ రోజు కాలేజీ హాస్టల్స్కు సన్న బియ్యం ఇస్తున్నారు. సంతోషం. బట్టలు, బకెట్లు, గ్లాసులకు చాలా ఇబ్బందిగా ఉంది. రూమ్సులేవు. కనీసం వారికిచ్చే స్టేషన్ డిమాండ్ ఉపకార వేతనం కాలేజీ పిల్లలకు, యూనివర్సిటీ పిల్లలకు రూ.4వేలు, డిగ్రీ పిల్లలకు రూ.3 వేలు, కాలేజీ పిల్లలకు రూ.2 వేలు ఉంటుంది తప్ప విద్యార్థులకు ఏ మాత్రం ఇవ్వడం లేదు. వారి పరిస్థితి చాలా దయనీయంగా ఉంది. కనీస సౌకర్యాలు లేవు.

ఎస్సీ, ఎస్టీలకు మూడేకరాల భూమి అన్నారు. మన ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పింది 2500 ఎకరాలు మాత్రమే పంచారని చెప్పారు. ఈ రోజు ఉన్నటువంటి జనాభాలో చూస్తే ఎస్టీలు ఎక్కువగా ఉన్నారు. భూ పంపిణీ అనేది కమ్యూనిస్టుల ఎజెండా. కాని మా వామ పక్షాల సూచనలు, సలహాలు తీసుకోండి. పోడు భూమి చేసుకునే సాగుదారులున్నారు. గిరిజనులకు పోడు వ్యవసాయం ఉంది. మొత్తం 30 సంవత్సరాల నుండి సాగు చేస్తున్నారు. అడవిని నమ్ముకున్న గిరిజనులకు ఎన్ని ఎకరాలు పంచుతారు? ఎన్ని లక్షల ఎకరాలనేది ఆర్థిక మంత్రిగారు చెప్పాలని కోరుతున్నాను. గడిచిన రెండు సంవత్సరాలుగా బడ్జెట్ సందర్భంగా ముఖ్యమంత్రిగారు హామీ ఇచ్చారు. పోడు భూమి సాగు చేసుకునే వాళ్లు పాతవాళ్లనే అన్నారు. పాత వాళ్లకు, కొత్త వాళ్లకు మొత్తం బుల్డోజర్లు పెట్టి గిరిజనులను అడవి నుండి ఖాళీ చేసి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. దానిని నిలుపుదల చేయండి. కొత్త పోడును అడగడం లేదు. గిరిజన శాసనసభ్యులు ఉన్నటువంటి మొత్తం ఎమ్ఎల్ఎలు, మంత్రులు తమ నియోజక

వర్గంలో ఉన్న వారికి దయనీయమైన పరిస్థితి ఉంది. గిరిజనులది అరణ్య రోదన ఉంది సాగు చేస్తున్న భూములకు పట్టాలు ఇవ్వండి. ఎన్ని వేల కుటుంబాలకు ఎన్ని ఎకరాలు ఇస్తారో స్పష్టంగా చెప్పాలని కోరుతున్నారు.

231 మండలాలలో కరువు ప్రకటించారు. కరువు సహాయక చర్యలు తీసుకోవడం లేదు. పశుగ్రాసం లేదు. వందల వేల నాహనాలతో పశువులను గ్రామాల నుండి పట్టణాలకు కోతకు తీసుకువెళ్లే పరిస్థితి ఉంది.

12.00 మంచినీళ్లు లేక గిరిజన గ్రామాల ప్రజల గొంతు ము. ఎండిపోతుంది. ఉపాధి హామీ పథకం గురించి బడ్జెట్లో చెప్పలేదు. కచ్చితంగా ఉపాధి హామీ పథకానికి సంబంధించి 200 రోజులు పనిదానాలు ఉండాలి, పని చేసే కూలీలకు రోజుకు రూ. 300/- కనీస వేతనం ఇవ్వాలి. రాష్ట్రాన్ని విత్తన బాండాగారుగా తయారుచేస్తామన్నారు. మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలోని గద్వాలకు చెందిన 15,000 రైతు కుటుంబాలు, విత్తనకంపెనీల యాజమాన్యం మోసం చేశారని వాపోయారు అధ్యక్షా. అదే విధంగా కౌలుదారులకు గుర్తింపు కార్డులివ్వాలి. ఇరిగేషన్ కి సంబంధించి ప్రాజెక్టుల రీడిజైన్ నిషయంలో రకరకాల వాదనలు వస్తున్నాయి. కల్యకుర్తి, భీమా, ఏఎంఆర్ ప్రాజెక్టులను తక్షణమే పూర్తి చెయ్యాలి. మొన్న ముఖ్యమంత్రి గారు నా జిల్లాకు వచ్చారు. భద్రాద్రి, సీతారామ ప్రాజెక్టులకు శంఖుస్థాపన చేశారు, చాలా సంతోషం. నా నియోజకవర్గంలో గోదావరి నది ప్రవహిస్తుంది. దుమ్ముగూడెం ప్రాజెక్టుకు సంబంధించి ప్రగడపల్లి దగ్గర లిఫ్ట్ పెడితే బాగుంటుందని మనవిచేస్తూ నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చిన మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఆర్. రవీంద్రకుమార్ (దేవరకొండ) : అధ్యక్షా 2016-17 బడ్జెట్ ను ఈ నెల 14వ తేదీనాడు ఆర్థిక మంత్రి గారు ప్రవేశపెట్టినందుకు వారికి అభినందనలు తెలియజేస్తున్నాను. ఏ రాష్ట్రంలో అయినా సరే, శాసనసభలో బడ్జెట్ ను ప్రవేశపెట్టిన తరువాత లోటు బడ్జెట్ ఎంత ఉందా అని అందరూ చూస్తారు. రాష్ట్ర ఏర్పడిన తరువాత మూడు బడ్జెట్లను ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. ఈ బడ్జెట్లో ప్లాన్ బడ్జెట్ ను పంచుతూ, నాన్ ప్లాన్ బడ్జెట్ ను తగ్గించారు. కొత్త రాష్ట్రంలో నూతన ఒరవడిని సృష్టిస్తున్నందుకు ఈ ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తున్నాను. ప్లాన్ బడ్జెట్ రూ. 67,630.73 కోట్లు, నాన్ ప్లాన్ బడ్జెట్ 62,785.14 కోట్లుగా చూపించారు. ఇందులో డెమ్యూ మిగులు రూ. 3718.37 కోట్లు, ద్రవ్య లోటు రూ. 23,467.29 కోట్లు ఉంది అధ్యక్షా. మొత్తం కలిపి రూ. 1,30,415.87 కోట్ల

బడ్జెట్ను ఈ సంవత్సరం అంటే 2016-17 సంవత్సరానికి గాను ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. నేను ఒక గిరిజన కుటుంబానికి సంబంధించిన వ్యక్తిగా, డబుల్ బెడ్ రూమ్ ఇళ్లు, పెన్షన్, మిషన్ కాకతీయ, మిషన్ భగీరథ, మెడికల్ అండ్ హెల్త్ కి సంబంధించిన బడ్జెట్లను నేను ఈ సందర్భంగా ఆహ్వానిస్తున్నాను. మన రాష్ట్రం నూతన ఒడవడితో బడ్జెట్ను ప్రవేశపెట్టిందని నేను భావిస్తున్నాను. మన రాష్ట్రం అభివృద్ధి పథంలో ముందుగు వేస్తుందని ఆర్థిక మంత్రి గారు చెప్పిన విషయంతో నేను ఏకీభవిస్తున్నాను. మన రాష్ట్ర తలసరి ఆదాయం రూ. 1,43,023/- కోట్లు అని బడ్జెట్ పుస్తకంలో ఉంది. ఈ రకంగా రూ. 1,43,023 కోట్లు, తలసరి ఆదాయాన్ని కలిగి ఉన్నాము. మన రాష్ట్రంలో తెల్ల రేషన్ కార్డులు ఎన్ని ఉన్నాయో చూస్తే తలసరి ఆదాయం కరెక్టా కాదా అనేది తెలుస్తుంది. ఆర్థిక వేత్తలు ఈ విషయాన్ని చూసినప్పుడు గందరగోళంగా ఉందని భావించారు. పేద వాడు పేద వాడిగా ఉండిపోతున్నాడు, ధనవంతుడు మరింత ధనవంతుడిగా మారుతున్నాడు. రూ. 1,43,023/- కోట్ల తలసరి ఆదాయం ఉందని ఆర్థిక మంత్రి గారు చెప్పారు. ఆ తలసరి ఆదాయాన్ని ప్రతి వ్యక్తికి వంచే పద్ధతిలో ఆలోచన చేయాలి. నిజంగా తలసరి ఆదాయం పెరిగి ఉంటే మేము సంతోషపడతాము. ఇంత తలసరి ఆదాయం చూపించిన తరువాత కూడా మనమందరం పేదరికంలో మగ్గుతున్నామా? కోటీశ్వరులు బ్యాంకుల నుండి అప్పు తెచ్చుకుంటున్నారు. విజయ్ మాల్య గారు తొమ్మిది వేల కోట్ల రూపాయలు బ్యాంకు నుండి రుణం తీసుకొని బ్యాంకర్లను ఇబ్బంది పెట్టిన పరిస్థితులను చూశాము. చాలా మంది పెద్దవాళ్లు కూడా మన రాష్ట్రంలో కోట్ల రూపాయలు బ్యాంకుల నుండి రుణం తీసుకున్నారు. వారు అప్పులు చెల్లించకపోవడం వల్ల బ్యాంకులు దివాళా తీసే పరిస్థితిని మనం గమనించాలి. ఇప్పుడు ఏదైతే మనం నిజమైన ఆదాయంగా చూపించామో, ఇది సరైనది కాదు. రాష్ట్రంలో దాదాపు 74 శాతం మంది రైతులున్నారు. వాళ్లందరూ అప్పుల్లో కూరుకుపోయారు. అది దేశ నగటు కంటే చాలా ఎక్కువ. లక్ష రూపాయల వరకూ రుణాన్ని మాఫీ చేస్తామన్నారూ, చాలా సంతోషపడ్డారూ. మూడు ధఫాలుగా మాఫీ చేశారు. మిగిలిన రుణాన్ని కూడా మాఫీ చేస్తే, వాళ్లు అప్పుల నుండి బయటపడతారు. ముఖ్యమంత్రి గారు అధికారంలోకి రాకముందు, వచ్చిన తరువాత సాగునీటి ప్రాజెక్టుల గురించి ఆలోచించారు. ప్రాజెక్టులను ముందుకు తీసుకెళ్లాలని, వ్యవసాయంతో బాటు, క్రాపింగ్ ప్యాట్రన్ ను మార్చవలసిన అవసరం ఉంది. ఆ విషయమై రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆలోచించాలి. అప్పుల్లో కూరుకుపోయిన రైతులకు కొత్తగా బ్యాంకులు

ఇవ్వాలి. రూ. 72,119 కోట్లు బ్యాంకులు అప్పు ఇవ్వాలని అంచనా వేస్తే, దాంట్లో కేవలం ఇచ్చింది రూ. 30,995 కోట్లు మాత్రమే. బ్యాంకుల నుండి రైతులకు అప్పు వచ్చే పరిస్థితి కనపడడంలేదు. ఈ విషయమై ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉంది. రాష్ట్రంలో కుంటులు, చెరువుల పై ఆధారపడి మూడు శాతం మంది మాత్రమే వ్యవసాయం చేసుకుంటున్నారు. ఆ పరిస్థితి నుండి వారిని బయట పడేయాలని మిషన్ కాకతీయ పథకాన్ని తీసుకొచ్చారు. దానికి మేము కూడా సహకరిస్తాము. కృష్ణా, గోదావరి జలాలకు సంబంధించి సమైక్య రాష్ట్రంలో జరిగిన ప్రభుత్వ వైఫల్యాలను గుర్తించి, మనం తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ప్రాజెక్టుల నిర్మాణం కోసం ముందుకు వెళ్లవలసిన అవసరం ఉంది.

12.10 మ. అందులో భాగంగానే ఇరిగేషన్ కు రూ. 25 వేల కోట్లు కేటాయించడం సరైన నిర్ణయం. నల్గొండ జిల్లా ఫ్లోరోసిన్ తో బాధ పడుతున్న జిల్లా అలాగే పాలమూరు జిల్లాలోని ప్రజలు వలసలు పోతున్న దృష్ట్యా ఈ రెండు జిల్లాలకు సంబంధించిన ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టుల విషయంలో ప్రభుత్వం ఆలోచన చేయాలి. మా ప్రాంతానికి సంబంధించి ప్రాజెక్టులకు బడ్జెట్ కేటాయింపులు లేకపోవడం వల్ల మా జిల్లాలోని ప్రజలందరూ తీవ్ర ఆందోళనలో ఉన్నారు. అదే విధంగా మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలోని ఆన్ గోయింగ్ ప్రాజెక్టులు 70 నుంచి 90 శాతం వరకు పూర్తయిన ప్రాజెక్టులకు రూ. 1000 కోట్లు కేటాయిస్తే 8 లక్షల ఎకరాలకు సాగునీరునిచ్చే అవకాశం ఉన్నందున ఆన్ గోయింగ్ ప్రాజెక్టులను ప్రాధాన్యతా క్రమంలో పూర్తి చేయడానికి ఈ ప్రభుత్వం ఆలోచన చేయాలని మీ దృష్టికి తీసుకొస్తున్నాను.

అదే విధంగా, మిషన్ భగీరథకు సంబంధించి చాలా గ్రామీణ ప్రాంతాలకు ప్రభుత్వం నల్లల ద్వారా ప్రజలకు సురక్షిత మంచినీటిని అందించాలనే ఆలోచన చేసింది. ఈ విషయంలో ప్రధానంగా మారుమూల గిరిజన తండాలు, మారుమూల గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ఉండే గ్రామాలను కిందిస్థాయి అధికారులు విస్మరిస్తున్నారు. వారి దృష్టికి సదరు విషయాన్ని మేమే తీసుకెడుతున్నాము. ఏ ఒక్క గూడెం గానీ, గిరిజన తండా గానీ వదలకుండా మిషన్ భగీరథ ద్వారా కవర్ చేయాలని మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

విద్యకు సంబంధించి కూడా రూ. 10,738 కోట్లు మాత్రమే కేటాయించడం జరిగింది. విద్యకు కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు 30 శాతం నిధులు కేటాయించాలనే నిబంధనలు ఉన్నప్పటికీ ఆ రకంగా చూస్తే ఇంత పెద్ద బడ్జెట్ లో రూ. 31 వేల కోట్లకు పైగా కేటాయింపులు ఉండాలన్న అవసరం ఉన్నది. దానితోబాటు యూనివర్సిటీలన్ని

నిధుల లేమితో ఇబ్బంది పడుతున్నాయి. ఫీజు రీయింబర్స్ మెంటు గురించి కూడా విద్యార్థులు ఇబ్బందులు పడుతున్నారు.

ఎస్.సి, ఎస్.టి, బి.సి, మైనారిటీ వర్గాలకు సంబంధించిన నిధులను గత సంవత్సరం సరిగా ఖర్చు చేయలేదు. ఈ సంవత్సరం కూడా కోత నిధించడం నరైంది కాదు. దీని గురించి కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ఆలోచన చేయాలి. ఈ రాష్ట్రంలో ఉండే అనేక అంశాలకు సంబంధించి కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి విభజన చట్టంలో వచ్చిన ప్రకారం న్యాయస్థానం విషయంలో గానీ మరొక విషయంలో గానీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేంద్ర ప్రభుత్వం మీద ఒత్తిడి తెచ్చి మన రాష్ట్రానికి రావలసిన కరవు సహాయక నిధులు, కరవు మండలాల ప్రకటన వంటివి సాధించడం కోసం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అఖిలపక్షాన్ని ఢిల్లీకి తీసుకెళ్లి కేంద్రమైన ఒత్తిడి పెంచడానికి అన్ని వర్గాలను పరిగణనలోనికి తీసుకొని ఈ రాష్ట్ర సమగ్రాభివృద్ధి కొరకు పనిచేస్తే బాగుంటుంది. ఇంత పెద్ద మొత్తంలో బడ్జెట్ ను కేటాయించినా ఖర్చుచేసే విషయంలో శాఖలవారీగా కేటాయించిన నిధులను పూర్తిస్థాయిలో ఖర్చుచేసే గ్రామీణ ప్రాంతాలలోని ఎస్.సి, ఎస్.టి, బి.సి, మైనారిటీ, వికలాంగులు, మహిళలు అన్ని వర్గాలను ఆదుకునే వద్దతిలో ఈ ప్రభుత్వం పనిచేయాలి. మంచి వద్దతిలో పరిపాలన చేయాలనే ఆలోచనతో ఉద్దేశంతో చెప్పాం తప్ప మరొకటి కాదు. (ఈ దశలో మైక్ కట్ చేయబడింది)

శ్రీ మల్లు భట్టి విక్రమార్క: అధ్యక్షా, 2016-17 సంవత్సరానికి సంబంధించి రాష్ట్ర ఆర్థిక శాఖామార్కులు శ్రీ ఈటెల రాజేందర్ గారు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్ గురించి మాట్లాడుటానికి అవకాశమిచ్చినందుకు మీకు ముందుగా ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ, ముచ్చటగా మూడుసారి కొత్తగా సాధించుకున్న తెలంగాణ రాష్ట్రానికి బడ్జెట్ ను ప్రవేశపెట్టినందుకు వారిని కూడా నేను అభినందిస్తున్నాను. అయితే దానిని అభినందిస్తూనే ఈ బడ్జెట్ లో తుల్లకి ఒకసారి వెడితే ఈ బడ్జెట్ అంచనాలు గానీ, లెక్కలు గానీ, బడ్జెట్ కు సంబంధించిన ఏ విషయం వాస్తవానికి దగ్గరగా లేదని చెప్పడానికి నాకెటువంటి సందేహం లేదు.

సహజంగా బడ్జెట్ అనేది యాన్యువల్ ఫైనాన్షియల్ స్టేట్ మెంట్ ఆఫ్ ద స్టేట్. గవర్నర్ గారి ప్రసంగానికి ధన్యవాదాలు తెలిపి తీర్మానంలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు మాట్లాడుతూ గవర్నర్ గారు ప్రసంగించినా, బడ్జెట్ ప్రజెంట్ చేసినా తప్పనిసరిగా ఈ ప్రభుత్వం టీఆర్ఎస్ పార్టీకి సంబంధించినది కాబట్టి తప్పనిసరిగా టీఆర్ఎస్ పార్టీకి సంబంధించిన హామీలే ప్రతిబింభిస్తాయని చెప్పారు. ఆ హామీలను అమలు చేయడం కోసమే మేం ముందుకుపోతాం,

అదే ప్రజాస్వామ్య స్ఫూర్తి అని వారు చాలా స్పష్టంగా నిండు సభలో చెప్పారు. మేం కూడా వారితో పూర్తిగా ఏకీభవిస్తున్నాము. ఆ రకంగా ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టిన 2016-17 బడ్జెట్ లో ఉన్న అంకెలు గానీ, శాఖలకు సంబంధించిన కేటాయింపులు గానీ, ఆ రకంగానే ఉంటాయని ఆశించాం. కానీ దురదృష్టవశాత్తూ ఎక్కడ చూసినా, ఏ శాఖ చూసినా ఆ రకంగా కేటాయింపులు లేవని చెప్పడానికి నాకెటువంటి సందేహం లేదు.

హ్యూమన్ రెవెన్యూషన్ ప్రివెంటివ్ కమ్యూనిజం నుంచి మొదలుపెడితే ఆలీయార్క్ దగ్గర నుంచి బానిస ప్రభుత్వాల నుంచి నగరరాజ్యాల నుంచి రాజులుగా వచ్చిన రాజ్యాల నుంచి సామ్రాజ్యాల నుంచి బానిస ప్రభుత్వాల నుంచి ప్రజాస్వామ్య పరిపాలన ఈరోజు ఎవాల్వ్ అయింది. The best form of governance in the world హ్యూమన్ రెవెన్యూషన్ లో ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వ పాలకులు ఈరోజు best form of governance అని చెప్పుకుంటున్నాం. కావున రాజకీయ వ్యవస్థలో గానీ నాటి బానిస ప్రభుత్వాల సమయంలో గానీ సామ్రాజ్యంలో గానీ రాజుల కిష్టమైన అంశాలు తప్ప లేదంటే ఆ రాజుకు ఇష్టమైన వారి అంశాలు తప్ప ప్రజలకు సంబంధించిన అంశాలు గానీ ప్రజలను భాగస్వాములను చేసే అంశాలు గానీ అందులో ఉండదు. ప్రజాస్వామ్యంలో మాత్రం ప్రతి ఒక్కరూ అందులో భాగస్వాములే. పాలకులతోబాటు ప్రజాప్రతినిధులు ఆ రాష్ట్రంలోని ప్రజలకు ఆ పరిపాలనలో భాగస్వామ్యమున్నది. భాగస్వాములుగా వెళ్లిన అందరి ఆలోచనలు, వారు చర్చించే విధానాలను, వారు సూచించిన సూచనలను, సలహాలను తప్పనిసరిగా పరిగణనలోనికి తీసుకొని పరిపాలన చేస్తారు కాబట్టి ప్రజాస్వామ్యమనేది The best form of governance అని మనం అనుకుంటున్నాం. ఆ రకంగా రాజేందర్ గారు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్ ను లోతుగా చర్చ జరగాల్సి ఉంది. రాజేందర్ గారు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్ లోని అంశాలపైన శాఖలవారీగా లోతుగా అధ్యయనం జరగాల్సిందే. ఈ ప్రభుత్వం ఏ హామీలనైతే ఇచ్చి అధికారులలోకి వచ్చారో ఆ హామీలకు సంబంధించిన కేటాయింపులన్నీ ఈ బడ్జెట్ లో ఉన్నాయా లేదా అనే విషయంపై లోతుగా చర్చ జరగాల్సిందే. ఆ చర్చల ద్వారానే నిర్ణయాలు జరగాలి. ఆ నిర్ణయాల ద్వారానే ఈ బడ్జెట్ ను సభ ఆమోదించి ప్రజలకు ఉపయోగపడే విధంగా ఈ నిధులను ఖర్చు పెట్టాలి తప్ప ఎక్కడా చర్చ లేకుండా ప్రతివక్ష సభ్యులు సూచనలు, సలహాలు చెబితే వాటిని పరిగణనలోనికి తీసుకోకుండా దాని గురించి ఆలోచన చేస్తే అవమానం చేసే విధంగా ప్రభుత్వం ముందుకుపోవడం ప్రజాస్వామ్య స్ఫూర్తికి విరుద్ధమని సభ దృష్టికి తీసుకరాదల్సాను.

ఆర్థిక శాఖామంత్రిలు 2014-15, 2015-16, 2016-17 సంవత్సరాలకు బడ్జెట్ను సభకు సమర్పించడం జరిగింది. ఇందులో ప్రధానంగా మొదటి సంవత్సరానికి సంబంధించి ఆర్థిక మంత్రి బడ్జెట్ను పది మాసాలకు సంబంధించి మాత్రమే ప్రవేశపెట్టారు. కాబట్టి ఆ పది మాసాలకు సంబంధించి ప్రభుత్వానికి అంచనాలు సరిగా లేనందున వాటి గురించి పెద్దగా పరిగణలోనికి తీసుకోవలసిన అవసరం లేదు.

12.20 ము. 2014-15వ సంవత్సరం బడ్జెట్ అయిన తరువాత 2015-16, 2016-17 సంవత్సరాల్లోని బడ్జెట్ లోతులోకి వెళ్లాల్సిందే. ఈ సంవత్సరం ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్ లో 130,415 కోట్ల రూపాయలు ప్రతిపాదించి దాంట్లో, ప్రణాళికేతర వ్యయం కింద రూ.62,745 మరియు ప్రణాళిక వ్యయంగా రూ.67630 కోట్లు, రెవెన్యూ మిగులు రూ.3718 కోట్లు, ద్రవ్యలోటు రూ.23467 కోట్లుగా చూపించారు. 2014-15 సంవత్సరంలో లక్ష ఆరు వేల కోట్ల రూపాయల బడ్జెట్ని, 2015-16వ సంవత్సరంలో లక్ష పదిహేను వేల కోట్ల రూపాయలు, 2016-17వ సంవత్సరంలో లక్ష ముప్పై వేల కోట్ల రూపాయల బడ్జెట్ని ప్రవేశపెట్టారు. 2014-15 నుంచి 2015-16వ సంవత్సరం బడ్జెట్ చాలా వ్యత్యాసం ఉంది. మీరు ఖర్చుల్లో, రెవెన్యూ రిసిపిట్స్ లో ఎక్కడ అంచనాలకు చేరుకోలేదు, దరిదాపుల్లో కూడా లేరు. దాదాపుగా ఒక్కోసారి ఒక్కో శాఖలో రూ.15000 నుంచి 30000 కోట్ల రూపాయల తేడా ఉంది. రెవెన్యూ మాకు సంబంధించిన అంశం కాదు. కానీ, ఖర్చులకు సంబంధించి మీరు ప్రతిపాదించిన విషయంలో ఏ రకంగా ఖర్చు చేస్తారనే విషయాన్ని కచ్చితంగా అడుగుతాము. ఆ ఖర్చుకి సంబంధించిన వివరాలన్ని ఈ బడ్జెట్ లో కనిపించాలి, ఆ లెక్కల్ని కూడా ప్రతిబింబించాలి. రాష్ట్ర ప్రజానికానికి అర్థం కావాలి. బడ్జెట్ ని ఒకసారి అనల్డే చేసినట్లైతే, **Telangana Budget in brief**, వీటి గురించి నేను లోతుగా వెళ్లాలనుకోవడం లేదు. ఈ లెక్కలన్నింటిని మా నాయకులు జానారెడ్డి గారు 2014-15 కు ఉండే వ్యత్యాసాన్ని ఆనాడే చెప్పారు. 2015-16వ సంవత్సరంలో రాబడి, ఖర్చులెంత ఉంటాయనే విషయాన్ని అప్పుడే స్పష్టంగా చెప్పారు. నిన్న కూడా చెప్పారు. ఆ రికార్డులను చూడాలని మిమ్మల్ని కోరుతున్నాను. ఆ విషయాలకు సంబంధించిన లోతులోకి వెళ్లకుండా రెండు, మూడు వివరాలను మీ దృష్టికి తీసుకువస్తాను. 2014-15వ సంవత్సరానికి యాక్చువల్స్ ని 51417.9 కోట్ల రూపాయలుగా చూపించారు. 2015-16 వ సంవత్సరానికి బడ్జెట్ ఎస్టిమేట్స్ రెవెన్యూ రిసిపిట్స్ లో 94131.51 కోట్ల రూపాయలుగా చూపించారు. రివెన్యూ ఎస్టిమేట్స్ లో

2015-16 సంవత్సరంలో 94131.51 కోట్ల నుంచి 79312.80 కోట్లకు రెవెన్యూ ఎస్టిమేట్స్ ని తగ్గించారు. ఇక్కడే దాదాపుగా 15 వేల కోట్ల రూపాయల లోటు కనబడుతోంది. 2016-17 వచ్చే సరికి 2015-16లో బడ్జెట్ ఎస్టిమేట్స్, రివెన్యూ ఎస్టిమేట్స్ కి దాదాపు పదిహేను వేల కోట్ల రూపాయల లోటు కనిపిస్తే మీరేరకంగా రెవెన్యూ వస్తుందని అశించారనే విషయం నాకు తెలవదు. 2016-17 వచ్చే సరికి లక్ష కోట్ల రూపాయల చూపిస్తున్నారు. ఇది సహేతుకంగా కనబడటం లేదు. నాన్ ట్యాక్స్ రెవెన్యూలో సగానికి సగం తగ్గింది. ప్లాన్-ఎక్స్ పెండిచర్ విషయంలో 2014-15వ సంవత్సరానికి రూ.23684.47 కోట్లుగా యాక్చువల్స్ కనబడుతున్నాయి. 2015-16వచ్చే సరికి బడ్జెట్ ఎస్టిమేట్స్ 23 వేల కోట్ల నుంచి 52383.19 కోట్లుగా ప్లాన్ ఎక్స్ పెండిచర్ ని చూపించారు. ఇలా చూపించినప్పుడు మీరు దానిని ఖర్చు పెడ్తారా, మీ రెవెన్యూలు ఎలా ఉంటాయనే విషయం, ట్యాక్స్ రెవెన్యూలు ఎలా ఉన్నాయి, కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి వచ్చే గ్రాంట్స్ వివరాలు, నాన్ ట్యాక్స్ వివరాలెలా ఉంటాయనే విషయాన్ని మీకు జానారెడ్డి గారు తెలియజేశారు. ఆ విషయాన్ని మీరెరు అంగీకరించ లేదు. అదేవిధంగా మొన్న కూడా వివరించారు. బడ్జెట్ ఎస్టిమేట్స్ రూ.52000 కోట్లు నుంచి రూ.42000 వేల కోట్లకు వస్తే ఇక్కడే రూ.10000 కోట్ల తేడా ఉన్నది. 2016-17కి ప్లాన్ ఎక్స్ పెండిచర్ 67630.73 కోట్ల రూపాయల ప్రాజెక్షన్ ని చూపిస్తున్నారు. ప్రణాళిక వ్యయం కన్నా ప్రణాళికేతర వ్యయాన్ని మేము తగ్గించామని చెబుతున్నారు. సాధారణంగా ప్రణాళికేతర వ్యయం ఎక్కువగా ఉంటుంది. దీనిని మేము తగ్గిస్తున్నాము. ప్రణాళిక వ్యయం ఎక్కువగా చూపిస్తున్నాం, ఇది అపూర్వం అంటున్నారు. దీనిని అమలు చేస్తే అపూర్వమే. దీనిని కాగితాలకే పరిమితం చేసి, దేశంలో ఎక్కడ చూపించలేదు, తెలంగాణ రాష్ట్రంలో మేమే చూపిస్తున్నాం ఇది అపూర్వం, అద్భుతం అంటే, వాస్తవాలు కానందున వాటిని అపూర్వంగా నమ్మడానికి మేము సిద్ధంగా లేము. గత సంవత్సరంలో మీరు చూపించిన ప్లాన్ ఎక్స్ పెండిచర్ కి చాలా వ్యత్యాసం ఉంది. మీరు ఆ స్థాయికి రారనే విషయం స్పష్టంగా అర్థమౌతుంది. దీనిని అంగీకరించాలనే ఆలోచనలో లేము. దానితోబాటు రూ.130000 కోట్ల బడ్జెట్ లో రూ.23000 కోట్ల ద్రవ్య లోటుని చూపిస్తున్నారు. సాధారణంగా ఈ మొత్తాన్ని లోన్ల ద్వారా, బయటి నుంచి తెచ్చుకోవాల్సిన అవసరం ఉన్నది. 23000 కోట్ల రూపాయలని అప్పుగా తీసుకువచ్చి 130000 కోట్ల బడ్జెట్ ని చూపించారు. ఈ బడ్జెట్ లో కూడా మీరిచ్చిన హామీలకు నిధులు కేటాయించకుండా ఇది అమోఘం, అద్భుతం అని అంటున్నారు. దీనిని ఏ విధంగా తీసుకోవాలి.

తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రజల ఆశలు, ఆకాంక్షలు తీర్చే బడ్జెట్, అద్భుతమైన బడ్జెట్గా చెబితే దానిని మేము ఏరకంగా అర్థం చేసుకోవాలి. ఈ బడ్జెట్ ఈరకంగా ఉంటే మీరిచ్చిన హామీలు, శాఖల కేటాయింపులను చూస్తే ఆ హామీలను అమలు చేసే విధంగా బడ్జెట్ ప్రతిబింబించాలి. అలాంటప్పుడే బడ్జెట్ ఒక అర్థం, మీరిచ్చిన హామీలకు గౌరవం, విలువ ఉంటుంది. మీరిచ్చిన హామీలు, రైతులందరికీ లక్ష రూపాయల రుణ మాఫీని చేస్తామని చెప్పారు. 3,60,000 లక్షల అకౌంట్స్ లో 17,500 కోట్ల రూపాయల రుణ మాఫీని చేస్తున్నారు. అవగాహన లోపం, ప్రావర్ ప్లానింగ్ లేకపోవడం వల్ల రుణ మాఫీ కోసం రాష్ట్ర ఖజానా నుంచి రూ. 17,500 కోట్ల రూపాయలు మీరు రైతుల కోసం వెచ్చించినప్పటికీ, ఈ రాష్ట్రంలో రైతులకు ఉపయోగకరం కాకపోగా భారంగా మారినదే విషయాన్ని మీ ద్వారా సభ దృష్టికి తెస్తున్నాను. 36 లక్షల అకౌంట్ హాల్డర్స్ అందరికీ 2.5 శాతం చొప్పున నాలుగు సార్లు చెల్లిస్తామంటే ఆ బ్యాంకులెవరూ వాళ్లందరికీ మొదటి సంవత్సరం రుణాలు ఇవ్వలేదు. పావలా వడ్డీ, వడ్డీ లేని రుణాలు పోయాయి. 17,500 కోట్ల రూపాయలకి సంబంధించిన 36 లక్షల అకౌంట్ హాల్డర్స్ అందరూ కూడా తిరిగి రుణాలు పొందలేకపోతున్నందున తప్పని పరిస్థితుల్లో వడ్డీ వ్యాపారస్తుల దగ్గరికి పోవాల్సిన అవసరం ఉన్నది.

12.30] డిమాండ్ అండ్ సప్లై ఒక్కసారే 10 జిల్లాల్లో 36 లక్షల ము. ఖాతాదారులకు 17,500 కోట్ల రూపాయలకు సంబంధించి బ్యాంకులు ఋణాలు ఇవ్వకపోవడంతో, వడ్డీ వ్యాపారస్తుల వద్ద నుండి అప్పులు తెచ్చుకోవాలంటే వారు 2 నుండి 3 రూపాయలకు వడ్డీ రేటును పెంచేసారు. ఈ విధంగా 4 సంవత్సరాలు కొనసాగింది. అసలు ఆ రకంగానే ఉంటూ, వడ్డీ రేటు మొత్తం దాదాపు 35 వేల కోట్ల రూపాయలకు పైబడి భారం పడిపోయింది. ఆ రకంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఖజానా నుండి రూ. 17,500 కోట్లు కోల్పోతూనే ఎవరికీ న్యాయం జరగకుండా వడ్డీ వ్యాపారస్తుల వద్ద అదనపు వడ్డీకి డబ్బులు తెచ్చుకోవడం, చివరకు 5 సంవత్సరాల తరువాత చూస్తే అసలు అదే రకంగా ఉండడం. గతంలో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఒక్కసారే ఏ రకంగా ఋణ మాఫీ చేశామో, అదే విధంగా మీరు కూడా అధికారంలోకి వచ్చిన మరు క్షణమే 36 లక్షల ఖాతాదారులకు ఒక్కొక్కరికి లక్ష రూపాయల వరకు మాఫీ చేసి ఉంటే వారికి మేలు జరిగేది. కానీ ఆ విధంగా జరగలేదనేది వాస్తవం.

శ్రీ ఈటల రాజేందర్: అధ్యక్షా, మీరు ఆనాడు ఋణ మాఫీ చేసిన మొత్తం ఎంతో చెప్పగలరా? మీరు ఆనాడు బ్యాంక్ ఖాతా ఉన్న వారికి మాత్రమే ఋణ మాఫీ చేశారు. ఆ మొత్తం రూ. 3300 కోట్లు మాత్రమే. ఆ మొత్తాన్ని కూడా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం

ఇచ్చింది కాదు. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చింది. దేశ చరిత్రలో ఎక్కడా ఒక కొత్త రాష్ట్రంగా ఏర్పడి 17 వేల కోట్ల రూపాయలు రైతాంగానికి ఋణ మాఫీ చేస్తామని చెప్పి హామీ ఇచ్చి ధైర్యంగా అమలు చేసిన ఏకైక రాష్ట్రం ఇది. ఈరోజు రైతు ఋణ మాఫీ ఎవరూ వద్దని అంటారా, చెప్పండి?

శ్రీ మల్లు బట్టి విక్రమార్క: అధ్యక్షా, బహుశా ఆర్థిక శాఖ మంత్రి గారు నేను చెప్పింది అర్థం చేసుకున్నట్లుగా లేరు. నేను ఋణ మాఫీ చేయద్దని చెప్పలేదు. తమరి హామీ ప్రకారం ఋణ మాఫీ చేయండి. కాకపోతే అవగాహన లేకుండా మీరు చేసిన ఇన్ స్టాల్ మెంట్లు ఋణ మాఫీ రాష్ట్ర ఖజానాకు, అటు రైతుల పైన పెను భారంగా పడింది. అవగాహన లేనటువంటి విధానపరమైన నిర్ణయ లోపమని చెబుతున్నాను. ఈ విషయమై అవగాహన చాలా అవసరం. మేము అప్పుడు ఎంత చేస్తామంటే, ఆరోజు అప్పుటి వరకు ఉన్న ఖాతాదారులందరికీ ఋణ మాఫీ చేశాము. అంతేకాకుండా, అప్పటి వరకు ఎవరూ ఋణాలు కట్టి ఉంటే, వారిని ప్రోత్సహించడం కోసం ప్రతి ఖాతాదారునికి 5 వేల రూపాయలు ఇచ్చాము. ఇది వాస్తవము.

విద్యారంగానికి మీరు ఇచ్చిన హామీ ప్రకారం కేజీ నుండి పీజీ వరకు ఉచిత నిర్బంధ విద్య, విషాదమైన ప్రాంగణంలో గురుకుల పాఠశాలలు ఉన్నాయి. 15 వేల ఎకరాల స్థలంలో గురుకుల పాఠశాలలు ఏర్పాటు అవుతాయి, రుచిమైన పోస్ట్ హాం అందించబడుతుంది. ఇంగ్లీషు మీడియంలో సిబిఎస్ సిలబస్ బోధిస్తారు, రెండవ భాషగా తెలుగు లేదా ఉర్దూ బోధిస్తారు, వివిధ సైనేలు పాఠశాలల్లో నుమారు 20 లక్షల మంది విద్యార్థులు చదువుతున్నారు, మిగిలిన 40 లక్షల మంది విద్యార్థులకు గురుకుల పాఠశాల ద్వారా ఉచిత నిర్బంధ విద్యను అందించాలని టీఆర్ఎస్ సంకల్పించింది. ప్రతి మండలంలో విద్యార్థుల జనాభా ఆధారంగా 5-6 గ్రామాలకు ఒకటి చొప్పున గురుకుల పాఠశాల ఉంటుందని, ఈ పాఠశాలలో విద్యార్థుల సంఖ్య కనీసం 600 నుండి గరిష్టంగా 1000 మంది వరకు ఉంటుంది, ప్రతి గదిలో నలుగురు విద్యార్థులు మాత్రమే ఉంటారు, అటాచ్డ్ బాత్ రూమ్లు ఉంటాయి. పోషకాహార నిపుణుల సలహాల మేరకు మెనూ రూపొందించబడుతుంది, చక్కటి గ్రథాలయాలతో బాటు ఇ-లైబ్రరీ ఉంటుంది. వ్యాయామం కొరకు విద్యార్థులకు ప్లే గ్రౌండ్, రన్నింగ్ ట్రాక్స్, బాల బాలికలకు వేర్వేరుగా ఈత కొలనులు కూడా ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతుందని చెప్పారు చాలా గుంతోషం. ఈ పనులన్నీ నిజంగా జరగాలని బలంగా కోరుకుంటున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్: 5నిమిషాలలో పూర్తి చేయండి.

శ్రీ మల్లు బట్టి విక్రమార్క: అధ్యక్షా, నేను బడ్జెట్ గురించి లెక్కలతో సహా చెబుతున్నాను. నేనేమీ డీవియేట్ కావడం లేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్: తరువాత మంత్రిగారి రిస్పండ్ ఉంటుంది. ఏదైనా ఉంటే అప్పుడు క్లారిఫికేషన్ అడగండి. 5నిమిషాల్లో ముగించండి.

శ్రీ మల్లు బట్టి విక్రమార్క: అధ్యక్షా, మనకు ఉన్న దాదాపు 459 మండలాల్లో, ఒక్కో మండలానికి 5-6 గ్రామాలను కలిపి ఒక గురుకుల పాఠశాలను ఏర్పాటు చేస్తే, ఎన్ని గురుకుల పాఠశాలలు కావాలి? ఇప్పటివరకు ఎన్ని గురుకుల పాఠశాలలు ఏర్పాటు చేశారు? దాదాపు 2 సంవత్సరాలు పూర్తి అయిపోయాయి. గతంలో 10 మాసాలకు సంబంధించిన బడ్జెట్ ను ప్రవేశ పెట్టారు. అంటే దాదాపు 3 బడ్జెట్లు ప్రవేశ పెట్టారు. భవిష్యత్తులో ఇంకొక 2 బడ్జెట్లు ప్రవేశ పెడతారో లేక ఓట్ ఆన్ అకౌంట్ 2 1/2 బడ్జెట్లు ప్రవేశ పెడతారో. ఓటు వేసి మిమ్మల్ని ప్రజలు ఎన్నుకున్నది 5 సంవత్సరాలకు. మీరు ఇచ్చిన హామీ కూడా 5 సంవత్సరాల్లోనే పూర్తి చేయాలి. 5 సంవత్సరాల్లో పూర్తి చేయాల్సి ఉన్న గురుకుల పాఠశాలలు ఇప్పటికీ ఎన్ని మొదలు పెట్టారు? లెక్క చూస్తే ఎక్కడా ఒక్క పాఠశాల కూడా లేదు. అంతే కాకుండా ఈ బడ్జెట్లో పెద్దగా కేటాయింపులు కూడా లేవు. ఇది వాస్తవం కాదని వారు చెప్పే నిజంగా సంతోషిస్తాను, స్వాగతిస్తాను. ఎందుకంటే ఇటువంటి పాఠశాలలు రావాలని నేను కూడా బలంగా కోరుకుంటున్నాను.

ఎస్.సి కార్పొరేషన్ కి సంబంధించి, వచ్చే 5 సంవత్సరాల్లో 50వేల కోట్లతో స్త్రీల అభివృద్ధి సంక్షేమం, భూమి లేని ప్రతి ఎస్.సి కుటుంబాలకు 3 ఎకరాల సాగు భూమి కల్పించబడుతుంది. భూమి సాగుకు కావాల్సిన పెట్టుబడితో సహా నీరు, విద్యుత్తు, విత్తనాలు మొదటి ఏడాది ప్రభుత్వం అందిస్తుందని, వంటల భీమా పథకం అమలు చేస్తుందని కుటుంబంలోని మహిళ పేరుతో పట్టా పుస్తకం ఇస్తుందని చెప్పారు. ఏమి చేశారు. 3 ఎకరాలకు సంబంధించి ఎక్కడా నిధులు కేటాయించారా అనే విషయం ఒక్కసారి ఆలోచించండి. నాకు తెలిసి భూమి లేని 7 లక్షల నిరుపేద ఎస్.సి కుటుంబాలు మీరు ఇచ్చిన హామీలను ఆధారం చేసుకుని ఎదురు చూస్తున్నాయి. ఒక ఎకరం 6 లక్షల రూపాయలని లెక్క వేసుకుంటే 21 లక్షల ఎకరాలు మీరు పంపిణీ చేయాల్సి ఉంటుంది. ఈ పంపిణీకి కూడా మీరు ఇచ్చిన హామీలు, మిమ్మల్ని గెలిపించినందుకు 5 సంవత్సరాల సమయంలో పూర్తి చేయాల్సి ఉంటుంది. ఒక్కో సంవత్సరానికి 21 లక్షల ఎకరాల చొప్పున 5 సంవత్సరాలకు 1,40,000 కుటుంబాలకు పంపిణీ చేయాల్సి

ఉంటుంది. 6 లక్షల చొప్పున లెక్క వేస్తే సంవత్సరానికి 25,200 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించాల్సిన అవసరం ఉంది. మొత్తం మీద 1,26,000 కోట్ల రూపాయలు భూ పంపిణీకి కేటాయించాల్సిన అవసరం ఉంటే, ఈనాటి వరకు రాష్ట్రంలో ప్రవేశ పెట్టిన 3 బడ్జెట్లలోనూ ఒక్కో సంవత్సరానికి 25,200 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించాల్సిన అవసరం ఉంటే మీ లెక్కల సంఖ్య ఎంత అని చూస్తే ఒక పెద్ద గుండు నున్న తప్ప ఏమీ లేదు. ఈ రాష్ట్రంలోని కోట్లాది ప్రజలకు మీరు ఇచ్చిన హామీలను నెరవేర్చండి.

ఈ రాష్ట్రంలోని 20 లక్షల కుటుంబాలు మీరు ఇచ్చిన హామీ ప్రకారం డబుల్ బెడ్ రూమ్ ఇళ్లు మీరు ఇస్తారని ఎదురు చూస్తున్నారు. మీ ఓటు నాకు వేయండి, మేము అధికారంలోకి వస్తే నా దగ్గర ఉన్న నిధులతో మీకు డబుల్ బెడ్ రూమ్ ఇళ్లు కట్టి ఇస్తానని అన్నారు. 5 సంవత్సరాల కోసం మిమ్మల్ని ఎన్నిక చేసి పంపించారు. 5 సంవత్సరాల్లో ఒక్కో సంవత్సరానికి 4 లక్షల ఇళ్ల చొప్పున, 20 లక్షల కుటుంబాలకు కట్టించాలి. అంటే 22వేల కోట్ల రూపాయలు కేటాయించాల్సిన అవసరం ఉంది. మీరు ఇచ్చిన ఇన్ ఫ్లాట్ ఫర్ కలుపుకోకుండా అర్బన్, రూరల్ ప్రాంతాలకు కలిపి లెక్క వేస్తే దాదాపు 22వేల కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టాల్సి ఉంది. ఈ బడ్జెట్లో కాని, 2014-15 కాని, 2015-16 కాని, 2016-17 బడ్జెట్లో కాని ఒక్క రూపాయి కూడా కేటాయించలేదు. అంతిమంగా ఈ డబుల్ బెడ్ రూమ్ ఇళ్ల కోసం కేటాయించాల్సిన నిధులు 1,10,000 కోట్ల రూపాయలు. 3 ఎకరాల భూమి కోసం 1,20,000 కోట్ల రూపాయలు. ఈ రెండు హామీలు ఎటు పోయాయో అర్థం కాని పరిస్థితి.

మిస్టర్ స్పీకర్: ఆఖరి నిమిషం ఇస్తున్నాను. పూర్తి చేయండి.

శ్రీ మల్లు బట్టి విక్రమార్క: అధ్యక్షా, సమయం ఇవ్వాలి, నేను బడ్జెట్ విషయమై ఈ రాష్ట్ర ప్రజలకు సంబంధించిన అంశాలు, హామీల మీద చర్చ జరగాలని నేను ముందే చెప్పాను. 1,30,000 కోట్లకు సంబంధించిన బడ్జెట్, 4వేల కోట్ల ప్రజానీకానికి సంబంధించిన విషయం. వాళ్లకు తెలియాల్సిన అవసరం ఉంది.

12.40 అధ్యక్షా, ఆనాటి కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం పదమూడవ శాసన **మ.** సభలో ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో ఎస్.సి, ఎస్.టి సబ్ ప్లాన్ ను తీసుకువచ్చాము. దానిని ఏమి చేశారని. 2014-15లో అడిగాము. 2015-16 సంవత్సరాల్లో అడిగాము, ఇప్పుడు కూడా అడుగుతున్నాము, ఎస్.సి, ఎస్.టిల కోసం తెచ్చిన చట్టము చారిత్రాకమైనటువంటిది. ఈ రాష్ట్ర జనాభాలో ఉన్న ధృత, గిరిజన, సబ్ ప్లాన్ చట్టాన్ని తీసుకు వచ్చి బడ్జెట్లో జనాభా దామాషా ప్రకారం

ఆ నిధులు వారికి ఉండడం కోసం, ఖర్చు పెట్టడం కోసం, ఆనాటి ఉమ్మడి సభలో చట్టం చేసి, చట్ట ప్రకారం ఆ నిధులను ఖర్చు పెట్టాలని చట్టం తెస్తే, దళితులపై, గిరిజనులపై, ప్రేమ ఉందని చెప్పేటటువంటి టి.ఆర్.ఎస్. ప్రభుత్వం ఇంత వరకు దానిని అడాప్ట్ చేసుకోలేదని, ఒకసారి రూల్స్ ఫ్రేమ్ చేయలేదంటారు. మరొకసారి దీనిని అమలు చేయవలసిన అవసరం లేదనే ప్రకటనలు వింటున్నాము. నిజంగా మీకు దళిత, గిరిజనులపై చిత్తశుద్ధి ఉంటే, ఆనాడు కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం తీసుకువచ్చిన ఎస్.సి., ఎస్.టి., నబ్ ప్లాన్ ను యధాస్థితిగా అమలు చేయండి, అడాప్ట్ చేయండి, రూల్స్ ఫ్రేమ్ చేయండి, కానీ ఇప్పటి వరకు ఖర్చు పెట్టిన నిధులు క్యారిఫార్వర్డ్ చేసి ఇవ్వండి. అది మీ చిత్తశుద్ధికి నిదర్శనం. కానీ, ఈ విధంగా మీరు చేయకపోగా, 2014-15 సంవత్సరానికి ఎస్.సి. సబ్ ప్లాన్ కి రూ.7248 కోట్లు కేటాయించగా రూ.3370 కోట్లు విడుదల చేసి కేవలం రూ.2,533 కోట్లు ఖర్చు చేశారు. 2015-16 బడ్జెట్ లో సైతం 35 శాఖలకి రూ.7,118 కోట్లు కేటాయించింది. ఆర్థిక సంవత్సరం మార్చి 30కి ముగిస్తున్నప్పటికీ, దళిత సంక్షేమ శాఖ లెక్కల ప్రకారం రూ.7,18 కోట్లలో కేవలం రూ.2,320 కోట్లు విడుదల చేసి రూ.3,185 కోట్లు మాత్రమే ఖర్చు చేశారు. ఇంతకన్నా ఏ నిదర్శనాలు కావాలి. ఇది దళిత వ్యతిరేక ప్రభుత్వమని నేను స్పష్టంగా చెప్పదలచుకున్నాను. దళితులకిస్తామన్న మూడెకరాల భూమికి డబ్బు లేదు. ఆనాడు చట్టం చేసిన ఎస్.సి, ఎస్.టి, నబ్ ప్లాన్ కు ఈ సభలో దిక్కు లేదు. మీరు చెప్పిన ఏ హామీని అమలు చేసే పరిస్థితుల్లో మీరు లేరు.....

(అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్ : మీరు చాలా సమయం మాట్లాడారు. మంత్రి గారి రిస్ట్ తరువాత క్లారిఫికేషన్ లో అడగండి. రెండు నిమిషాల్లో ముగించండి.

శ్రీ మల్లు భట్టి విక్రమార్క : అధ్యక్షా, రాష్ట్ర ప్రజాసేవానికి తెలియవలసిన బడ్జెట్ పైనే మాట్లాడుతున్నాము. ప్రజల సొమ్ము ఇది. వినండి కనీసం వినడానికి ఓపిక లేకుంటే ఎలా.....

(అంతరాయం)

శ్రీ కె. జానారెడ్డి నాగార్జునసాగర్ : అధ్యక్షా, సభకు కావాలంటే గంట సమయం మేము ఎక్కువ సహకరిస్తాము, 5 నుండి 10 నిమిషాల్లో ముగిస్తారు.

శ్రీ మల్లు భట్టి విక్రమార్క : అధ్యక్షా, బడ్జెట్ సమావేశాల్ని మనం ఇప్పటికే కుదించుకున్నాము. రూ.1,30వేల కోట్ల ప్రజా ధనాన్ని ప్రజలకు పంచే విషయంలో లోతుగా చర్చించకుండా మనం

తొందరగా పాస్ చేసుకోవాలనుకుంటే ఎట్లా, సమయం ఇవ్వాలిందే. మేము శాసన సభ్యులుగా గెలిచి ఇక్కడకి వచ్చాము. మీ ద్వారా రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి తెలియ చేస్తే కనీసం సరిచేసుకుంటారని.....

మిస్టర్ స్పీకర్ : 5 నిమిషాల సమయం తీసుకొని ముగించండి.

శ్రీ మల్లు భట్టి విక్రమార్క : అధ్యక్షా, మెమకబడిన తరగతుల వారు జనాభాలో 50 శాతం పైబడి ఉన్నారని సహజంగా లెక్కలు చెబుతున్నాయి. మీరు కేటాయించిన నిధులు రూ.2,538 కోట్లు. ఈ రాష్ట్ర ముఖ్య మంత్రి గారు దాదాపు రూ. 5వేల కోట్లు స్పెషల్ డెవలప్ మెంట్ ఫండ్ అనేది పెట్టుకున్నారు. రాష్ట్ర జనాభాలో 50 శాతం కంటే పైబడి ఉన్న దళిత, గిరిజన సంక్షేమం కోసం కేటాయించవలసిన నిధులు రూ.2,558 కోట్లు. ఈ రాష్ట్ర ముఖ్య మంత్రి గారి వద్ద ఉన్న స్పెషల్ డెవలప్ మెంట్ ఫండ్ అనేది దీని కోసం పెట్టుకున్నారో, తెలియదు కానీ.....

(అంతరాయం)

శ్రీ మల్లు భట్టి విక్రమార్క : వట్టి కోసమైతే, ఆయా శాఖలకి ఈ సభ ద్వారా కేటాయించి వాటికి ఇక్కడ నుంచే అప్రాప్రియేషన్ బిల్లు ద్వారా పాస్ చేసుకోవచ్చు. కానీ, ప్రత్యేకంగా స్పెషల్ డెవలప్ మెంట్ ఫండ్ పెట్టుకోవల్సిన అవసరం లేదు. ఈ ప్రభుత్వంలో అందరూ భాగస్వాములే, ప్రజల సొమ్మిది, ప్రజాస్వామ్యం ఇది. ప్రజల అప్పుల ద్వారా వచ్చే డబ్బులతో ఏర్పాటు చేసి పంపిణీ చేస్తున్న బడ్జెట్ ఇది. ఈ విషయంపై అందరూ మాట్లాడువలసిన అవసరం ఉంది. ఆవేదన చెందకండి.

పరిశ్రమల గురించి వారు చెప్పారు. అజంజూహి మిల్లును ప్రారంభించాలని టి.ఆర్.ఎస్. భావిస్తున్నదని తెలిసింది 20 సంవత్సరాల నుంచి మూత వడ్డ పరిశ్రమ ఇది. ఇటువంటి వంటి వాటికి ప్రోత్సాహం ఇవ్వాలని, పునరుద్ధరణ సాధ్యం కానిచోట ప్రత్యామ్నాయ పరిశ్రమలు ఏర్పాటు చేయాలని, నిజాం పుగర్ పరిశ్రమ పునరుద్ధరించాలని టి.ఆర్.ఎస్. ప్రభుత్వం భావిస్తోంది. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రీఆర్గనైజేషన్ చట్ట ప్రకారం 10 వ షెడ్యూల్ లో ప్రస్తావించిన కాజీపేటలో రైల్వే కోచ్ ఫ్యాక్టరీ వనులు సత్వరమే ప్రారంభించే విధంగా రైల్వే శాఖపై ఒత్తిడి చేసే ప్రయత్నం మీరు చేయాలి. ప్రజలు ఓట్లు వేసి మిమ్మల్ని 5 సంవత్సరాలపాటు అధికారులలోకి తెచ్చారు. రెండు సంవత్సరాలు పూర్తైనాయి. ఏ ఒక్క పరిశ్రమనైనా మీరు ఓపెన్ చేయించగలిగారా, ఓపెన్ చేయించుకోలే ప్రత్యామ్నాయంగా మరొక పరిశ్రమను పెట్ట గలిగారా, ఉన్న వాటినే మూసివేసే పరిస్థితులు

వచ్చాయి. నిజాం మగర్ పరిశ్రమ మూసివేసి పరిస్థితి వచ్చింది. వరంగల్ లో ఉన్న ఏ.పి. రెయిన్స్ ఫ్యాక్టరీ మూసి వేసి పరిస్థితి. ఒ.సి.టి.ఎల్ ఫ్యాక్టరీ కూడా మూసి వేసి పరిస్థితికి వచ్చింది. ఈ రంగా చూస్తే కొత్తగా తెలిచేవి లేవు, కానీ ఉన్న వాటిని బ్రతకనిస్తే చాలు. ఎందుకంటే ఈ తెలంగాణ రాష్ట్ర అభివృద్ధి కోసం గతంలో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వాలు తీసుకువచ్చిన ఫ్యాక్టరీలైనా బ్రతకనిస్తే చాలని మీ ద్వారా వారికి చెబుతున్నాము. బి.హెచ్.ఇ.ఎల్, హెచ్.ఎ.ఎల్, హెచ్.ఎమ్.టి, ఇ.సి.ఎల్., బి.ఇ.ఎల్, మిథాని, ఎస్.ఎఫ్.సి, హెచ్.సి.ఎల్, ఎస్.ఎమ్.డి.సి, ఆర్డినెన్స్ ఫ్యాక్టరీ, డి.ఎమ్.ఆర్.ఎల్, డి.ఆర్.డి.ఓ., సి.సి.ఎమ్.బి, ఐ.ఐ.సి.టి, ఎమ్.జి.ఆర్.ఐ, జె.ఎన్.టి.యూ సెంట్రల్ యూనివర్సిటీ, ఇక్రిస్టాట్ లాంటి అనేక సంస్థల్ని కాంగ్రెస్ పార్టీ పరిపాలనలో ఉన్నప్పుడు హైదరాబాదు అభివృద్ధి కోసం తీసుకు వచ్చాము. ఇక్కడున్న అనేకమంది విద్యార్థులకి ఊధి అవకాశాలను, సంపదను సృష్టించిన పరిస్థితిని మేము చేశాము. మీరేమి చేయలేదు.

అర్బన్ డెవలప్ మెంట్ మీరు తెలిపిన హామీలను తెలుపుతున్నాను. ఎందుకంటే, ఈ బడ్జెట్ లో మీ హామీలపై కేటాయింపులు లేవని తెలపడం కోసమే చెబుతున్నాము. ఇవి మీకు తెలియనివి కాదు, మీరు వ్రాసినవే ఇవి. పట్టణాభివృద్ధి కోసం ఒక నగరంలో సినిమా స్టూడియోలు నిర్మాణం చేసి సిటీలుగా మారుస్తాము. మరో నగరం తమిళనాడు, తిరుపూర్ తరహాలో టెక్స్టైల్స్ సిటీగా తీర్చిదిద్దుతామని, మరో దగ్గర అంతర్జాతీయ ప్రమాణాలతో క్రీడామైదానాలు ఏర్పాటు చేసి స్పోర్ట్స్ సిటీని నిర్మిస్తామని, ఫార్మ రంగంలో పరిశ్రమలు తీసుకు వచ్చి ఫార్మాసిటీగా అభివృద్ధి చేస్తామని, ప్రపంచ స్థాయిలో విద్యా సంస్థలు నెలకొల్పి, నగరాన్ని ఎడ్యుకేషనల్ సిటీగా మారుస్తామని తెలిపారు. నాకు తెలిసి ఈ హామీల్లో ఒకటి కూడా చేసినట్లుగా చూడలేదు, చదువలేదు. మీరు ఇచ్చిన ఇన్ని వేల, లక్షల కోట్ల రూపాయల్లో అవసరం ఉంటే, వీటన్నిటినీ పదిలేసి ఇబ్బడిముబ్బడిగా, ఈ రాష్ట్ర బడ్జెట్ లో ఇటువంటి హామీల కోసం ఖర్చు పెట్టవలసిన నిధుల్ని దుబారాగా రీ డిజైనింగ్ పేరుపై, మిషన్ కాకతీయ పేరుపై, మిషన్ భగీరథ వంటి పథకాలపై కొన్ని లక్షల, కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టబోతున్నారు.

ఇరిగేషన్ మంత్రి గారిని అప్లికేషన్స్ చేస్తున్నాను. ఈ రాష్ట్రంలోని 45వేల చెరువులన్నీ పూడిక తీస్తాము. తాంబూలాల ఉన్న వాటిని గంగాళాల్లా మార్చేస్తాము. ఒక్కొక్క సంవత్సరం కొన్ని వేల చెరువులను తీసుకుని ముందుకు వెళతామని చెప్పారు. గత సంవత్సరం 6,000 చెరువులు చేశామని చెప్పారు. ప్రస్తుతం 9,000

చెరువులు చేయబోతున్నామన్నారు. భవిష్యత్తులో మిగిలిన చెరువులను పూర్తి చేస్తామన్నారు. చాలా సంతోషం.

12.50 మ. ఇప్పుడు మరో 9 వేల చెరువులకు పూడికలు తీయ బోతున్నామని చెబుతున్నారు. భవిష్యత్ లో మిగతా చెరువులన్నీంటి కూడా పూర్తి చేస్తామని చెబుతున్నారు. ఇది చాలా సంతోషం. 45వేల చెరువులు అంటే మనకున్నటువంటి మండలాల్లో ఒక్కొక్క మండలానికి ఎన్ని చెరువులు వస్తున్నాయి. ఒక్కొక్క మండలంలో నాకు తెలిసి 100 ఎకరాల వైశాల్యం కలిగినటువంటి చెరువులు మొత్తం 10 జిల్లాలలో నాలుగు నుంచి 5వేల చెరువులు ఉన్నాయని చెబుతున్నాను. ఒక మండలానికి కనీసం 10 నుంచి 15 చెరువులు వస్తాయని, వీటిని 5 ఏళ్లలో రూ.25వేల కోట్లు పెట్టి చెరువులన్నీంటిని పూడికలు తీసి గంగాళాలుగా మారిస్తే ప్రతి మండలంలో కూడా నీళ్లు పుష్కలంగా ఉంటాయి. దీనితోబాటు లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ స్కీమ్స్ కు రూ.25వేల కోట్లు కేటాయించారు. 7 జిల్లాలలో ఉన్నటువంటి అన్ని మండలాలకు నీళ్లు పుష్కలంగా వచ్చేటట్లుగా గోదావరి జలాలను తీసుకొని వచ్చి రూ.53వేల కోట్లు ఖర్చు పెడుతున్నారు. దాన్ని మరో 3 ఏళ్లలో పూర్తి చేస్తామని చెబుతున్నారు. ఇప్పటికే నెట్టంపాడు, కోయలసాగర్, కల్వకుర్తి లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ వాటితోపాటు మరో ప్రాజెక్టు పాలమూరు-రంగారెడ్డి ప్రాజెక్టుకు రూ.35వేల కోట్లు కేటాయించారు. అంటే అటు పాలమూరును ఇటు రంగారెడ్డికి ఇప్పటికే రూ.35వేల కోట్లతో పూడికలు తీసి గంగాళంగా మారుస్తే, 100 ఎకరాల పైబడి చెరువులు, చిన్న కుంటల ద్వారా చాలా అద్భుతంగా ఈ రెండు జిల్లాలకు నీళ్లు ప్రసరించబోతున్నాయి. సర్లోండను చూస్తే ఇప్పటికే ఉన్నటువంటి.

మిస్టర్ స్పీకర్: మినిస్టర్ గారు రిపై ఇవ్వండి. శ్రీమల్లు భట్టి విక్రమార్క గారు మీరు క్లారిఫికేషన్స్ కు ఇంత టైమ్ ను తీసుకుంటే ఎలా?

శ్రీ ఈటల రాజేందర్: 2016-17 బడ్జెట్ పై చర్చలో పాల్గొన్న గౌరవ సభ్యులు

(అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్: మీకు ఇంత టైమ్ ఇచ్చినా కూడా ఇంకా మాట్లాడుతాము అంటే ఎలా? ఇలా చేస్తే హౌస్ ను నడవడం కూడా కష్టం అవుతుంది. మీకు ఇప్పటికే ఇవ్వవలసినటువంటి టైమ్ కన్నా ఎక్కువ టైమ్ ఇచ్చాము. మీరు ఇంకా లేంథీ స్పీచ్ లోకి వెళుతున్నారు. విక్రమార్క గారు రెండు నిమిషాలలో పూర్తి చేయండి.

శ్రీమల్లు భట్టి విక్రమార్కు అధ్యక్షా, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు చేపడుతున్న ప్రాజెక్టుల గురించే నేను మాట్లాడుతున్నాను. వేరే ఏమీ మాట్లాడడం లేదు. I am also appreciating the Government. గొప్పగొప్ప ప్రాజెక్టులు తీసుకొస్తున్నారని నేను వాళ్ళను అప్రిషియేట్ చేస్తున్నాను. దానికి కూడా మీరు ఓప్పుకోకుంటే ఎలా?

మిస్టర్ స్పీకర్ అప్రిషియేట్ చేయడం చేయకపోవడం కాదు. సభ్యులకు ఇచ్చేటటువంటి సమయాన్ని పాటించాలి. దానికి కొన్ని పద్ధతులు ఉంటాయి కదా?

శ్రీమల్లు భట్టి విక్రమార్కు ఏం పద్ధతి అధ్యక్షా, నేను ఎక్కడ పద్ధతి తప్పాను. నేను ఎక్కడా పద్ధతి తప్పలేదు. I am not deviating the subject.

మిస్టర్ స్పీకర్ డివియేషన్ ఇష్యూ కాదుండి. 40 నిమిషాలు టైమ్ తీసుకున్నారు. ఇంకా గవర్నమెంట్ రిస్టే ఇవ్వాలి కదా? మీరే సమయం అంతా తీసుకుంటే ఎలా?

శ్రీమల్లు భట్టి విక్రమార్కు ఇప్పటికే నల్గొండ జిల్లాలో ప్రమాంస్తున్నటువంటి ఎన్ఎస్పి కౌంటీబాటు ఎలిమినేటివ్ ధాత్రెడ్డి మిగతా ఎన్ఆర్ఎస్పి ఫేజ్ 2 తోబాటు ఈ చెరువులన్నీ కూడా పూర్తి అవుతాయి. అలాగే ఖమ్మం జిల్లాలో ఉన్నటువంటి ఎన్ఎస్పి కౌంటీబాటు మేము మొదలు పెట్టినటువంటి రాజీవ్ సాగర్ దుమ్ముగూడే, ఇందిరా సాగర్ దుమ్ముగూడే ఒక వేళ మీరు పేరు మార్చి రిడిజైన్ చేసి రూ.8000 కోట్లతో సీతారామ ప్రాజెక్టు చేస్తే ఈ ఎన్ఎస్పి కౌంటీ ఉన్నటువంటి మండలాలు కాకుండా మిగతా మండలాలన్నీ కూడా కవర్ అవుతున్నాయి. వరంగల్ జిల్లాకు వచ్చే సరికి కంతాన పల్లి దేవాదుల తదితర ప్రాజెక్టులతో ఈ చెరువులతోబాటు ఆ నీళ్ళను కూడా తీసుకువస్తున్నారు. రాబోయే 3 సంవత్సరాలలో వీటన్నింటినీ పూర్తి చేసి అద్భుతంగా బంగారు తెలంగాణను నిర్మిస్తామని, ప్రతి మండలంలోనీ చెరువులలో నీళ్లు ఉంటాయని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు.

శ్రీ కె.చంద్రశేఖర్ రావు: మిత్రులు భట్టి విక్రమార్కుగారు మాట్లాడుతుంటే నేను ఎందుకు మధ్యలో మాట్లాడవలసి వచ్చిందంటే ... ముఖ్యమంత్రి గారు మూడు సంవత్సరాలలో పూర్తి చేస్తామని చెప్పారని అంటున్నారు. ఇంతకు ముందు వారు చెప్పినవన్నీ కూడా అసత్యాలే. మేము 5 ఏళ్లలో పూర్తి చేస్తామని మా మేనిఫెస్టోలో ఎక్కడా చెప్పామా? డబుల్ బెడ్ రూమ్ ఇళ్లు కడతామని చెప్పాము. తప్పకుండా కడతాము. 5 ఏళ్లలో పూర్తి చేస్తామని ఏవో కాకి లెక్కలు

చెప్పడం ఇదంతా సరేనది కాదు. మూడేళ్లలో మొత్తం పూర్తి చేస్తామని ఎక్కడా ముఖ్యమంత్రి చెప్పారా? ఇది ఎక్కడా ఉన్నదా? ఎందుకు అసత్యాలు చెబుతారు. I want to correct the Member.

శ్రీమల్లు భట్టి విక్రమార్కు అధ్యక్షా, ఎన్నికల్లో నాయకులను ప్రజలు 5 ఏళ్లకొకసారి ఎన్నుకుంటారు. 30 సంవత్సరాలకో 30000 సంవత్సరాలకు మనల్ని ఎన్నుకోరు. అయిదు సంవత్సరాలకు ఒకసారి మనకు ఓటు వేస్తారు. మనం ఇచ్చే హామీలన్నీ కూడా 5 సంవత్సరాలలో పూర్తి చేస్తామని వారు అనుకుంటారు. అది వాస్తవం. ఇవి 5 ఏళ్లలో పూర్తి చేయవలసినటువంటి లెక్కలు. నేను ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టుల గురించి ఎందుకు చెబుతున్నానంటే రూ.25 వేల కోట్లతో వారు మిషన్ కాకతీయ చేస్తున్నారు. రూ.1,20,000 కోట్లతో వారు మిగతా ప్రాజెక్టులను తీసుకొని వస్తున్నారు. ఈ చెరువులన్నీ నిండిపోయి ప్రతి మండలంలో మంచి నీళ్లు ఇవ్వడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఒక మండలానికి సుమారు 60,000 మంది జనాభా ఉంటే 100 ఎల్ఎఫ్సీ నీళ్లు ఇస్తే ఆ జనాభాకు నీళ్లు సరిపోతాయి. రూ.25 వేల కోట్లతో మిషన్ కాకతీయ

మిస్టర్ స్పీకర్ మీ ఫ్లోర్ లీడర్ గారు 5 నిమిషాలు సమయం అడిగితే ఇచ్చాము. మినిష్టర్ గారు రిస్టే ఇవ్వండి.

శ్రీ ఈటల రాజేంద్ర: 2016-17 బడ్జెట్ చర్చలో పాల్గొన్న గౌరవ సభ్యులు శ్రీ జానా రెడ్డి గారు, శ్రీ శ్రీనివాస్ గౌడ్ గారు, శ్రీ పి.మెకటేశ్వర రావు గారు, శ్రీ రేవంత్ రెడ్డి గారు, డా.లక్ష్మణ్ గారు, శ్రీ కిషోర్ గారు, శ్రీ అక్బర్ గారు, శ్రీ సున్నం రాజయ్య గారు, శ్రీ రవీంద్రకుమార్ గారు, శ్రీమల్లు భట్టి విక్రమార్కుగారు తమ విలువైన అభిప్రాయాలు తెలియజేసినందుకు ధన్యవాదాలు. బడ్జెట్లో వివిధ రంగాల క్షేత్రాలపై గౌరవ సభ్యులు చేసిన విమర్శలు సూచనలు గమనించాము. ప్రభుత్వ కార్యక్రమాల అమలు తీరును క్షేత్రస్థాయిలో పరిశీలించే వ్యక్తులు మీరు కాబట్టి మీ సూచనలు మీ సలహాలు విలువైనవిగా మేమ భావిస్తున్నాము.

(కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యుల నుంచి అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్: ఫ్లోర్ లీడర్ గారు 5 నిమిషాలు సమయం ఇవ్వమంటే నేను 10 నిమిషాలు ఇచ్చాను.

శ్రీ కె.చంద్రశేఖర్ రావు: అధ్యక్షా, ఒక చిన్న రిక్వెస్ట్ చేస్తున్నాను. నేను ప్రాసీడింగ్స్ వింటున్నాను. మూడు సార్లు స్పీకర్ గారు వారికి సమయం పొడగించారు. జానారెడ్డిగారు రిక్వెస్ట్ చేస్తే మరో 5 నిమిషాల సమయం ఇచ్చి పూర్తి చేయమన్నారు. ఇప్పటికే 35 నిమిషాల సమయం దాటిపోయింది. మనం సభను బాగా

జరుపుకుంటున్నాము. రెండు కాకపోతే మూడు నిముషాలు తీసుకొని పూర్తి చేయమనండి.

శ్రీమల్లు భట్టి విక్రమార్కు స్పీకర్ సార్, బడ్జెట్ అనేది ప్రధానమైనటువంటి అంశం. ఈ రాష్ట్రానికి సంబంధించిన వేల కోట్లు ఎక్కడకు పోతున్నాయో వంటి లెక్కలు తప్పని సరిగా ఈ సభకు తెలియాలి. ప్రజాసేవానికి కూడా తెలియాలి. రూ.25వేల కోట్లు మిషన్ కాకతీయ, లక్షా ఇరవైవేల కోట్లతో రీడిజైన్ పేరుతో ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులు, రూ.40వేల కోట్లతో మిషన్ భగీరథ పేరు మీద లక్ష కిలోమీటర్లు పైబడి పైవుల ద్వారా నీళ్లు తీసుకువచ్చి ప్రతి మండలంలో, గ్రామాలల్లో ఉండేటువంటి వాళ్లకు నీళ్లు ఇస్తున్నాము. ఇది అపూర్వమైనటువంటి ప్రాజెక్టు అని చెబుతున్నారు. నేను కూడా చెబుతున్నాను. ప్రతి మండలంలో ఉన్నటువంటి చెరువులనే యూనిట్గా తీసుకొని అక్కడ నుంచే ఫిల్టర్ చేసి నీళ్లు ఇస్తే లక్షా కిలోమీటర్లు పైబడి తీసుకొని వస్తున్నటువంటి పైవులకు డబ్బులు పెట్టవలసినటువంటి అవసరమే ఉండదు. ఆ పైవుల ద్వారా రాష్ట్ర ప్రజల ఖజానా దుర్వినియోగం చేయవలసినటువంటి అవసరం లేదు. మిషన్ కాకతీయ పేరు మీద జరుగుతున్నటువంటి స్కీము అతి పెద్ద స్కీముగా ఈ రాష్ట్ర చరిత్రలో నిలువబోతుందని చెబుతున్నాను. ఈ కౌన్సిల్ కౌన్సిల్ గా మారకుండా ఉండాలంటే లోతుగా చర్చ జరగవలసి ఉంది.

1.00 మ. ప్రతి పైవుకు ఎంత ఖర్చు పెడుతున్నారు, అది అవసరమా కాదా అని తెల్పుకోవాల్సిన అవసరం ఈ సభకు వుంది, ఈ రాష్ట్ర ప్రజాసేవానికి వుంది, ఇది తెలియచెప్పాల్సినటువంటి బాధ్యత ఈ సభా నాయకుడికి కూడా వుందని నేను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. బడ్జెట్ తర నిధులు ఇంతవరకు మేము ప్రణాళికా వ్యయం ప్రణాళికాతర వ్యయము గురించే విన్నాము తప్ప బడ్జెట్ తర వ్యయము గురించి ఇంతవరకు ఎప్పుడూ వినలేదు. ఈ బడ్జెట్ తర వ్యయము ఏమిటనేది ఈ రాష్ట్ర శాసనసభ మా అందరికీ కూడా స్పష్టంగా చెప్పాల్సిన అవసరం వుంది. నేను తెలుసుకోవాలనుకుంటున్నాను.

మీ బడ్జెట్ ప్లాన్ రూ. 67,000 కోట్లు ఇది మీ ప్రణాళికా వ్యయం బడ్జెట్ లో పెట్టింది. బడ్జెట్ తర వ్యయం దాదాపు అవో రూ. 40,000 కోట్లు, ఇవో రూ. 15,000 కోట్లు, మొత్తం రూ. 55,000 కోట్లు కనిపిస్తున్నాయి. బడ్జెట్ తర వ్యయం రూ. 55,000 కోట్లు చేయబోతున్నారని మీ మిషన్ భగీరథ క్రింద రెండు లక్షల డబుల్ బెడ్ రూమ్ ఇళ్లని లెక్కలు చెబుతున్నారు. ఇంత పెద్ద మొత్తం ఈ రాష్ట్ర శాసన సభలో చర్చించకుండా, ఈ శాసనసభలో లోతుగా అధ్యయనం జరుగకుండా ఆ నిధుల్ని బడ్జెట్ తర నిధులుగా చూపిస్తూ ఏవో బ్యాంకుల నుంచి నాబార్డో, హడ్కో, బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా,

ఇంకేదో బ్యాంకుని చెప్పి ఈ రకంగా మేము చేస్తున్నామని దాన్ని దాటవేసి ధోరణి ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి మంచిది కాదు.

ఎందుకంటే నీళ్లు, నిధులు, నియామకాల గురించే ఈ రాష్ట్రంలో పోరాటాలు జరిగాయి. తెలంగాణ ఏర్పడుతుందనే ఉద్దేశ్యంతో పోరాటాలు జరిగాయి. ఇక్కడ పున్నటువంటి వనరులన్నీ కూడా సమానంగా పంచబడేటువంటి నినాదాలతో పోరాటాలు జరిగాయి. ఆ పోరాటాలకు ఉపయోగపడకుండా ఈ రకంగా సభకు రాష్ట్ర ప్రజాసేవానికి తెలీకుండా గుమ్మనంగా ఈ రూ. 55,000 కోట్లను ఖర్చు పెట్టే పరిస్థితి వస్తే రాష్ట్ర భవిష్యత్తుకు ప్రమాదం. ఇలాంటి ఆలోచన చేసేటువంటి ప్రభుత్వాన్ని కట్టడి చేసే అవసరం ఈ గౌరవ శాసనసభకు వుంది. ఆ సభకు మీరు చెప్పాల్సినటువంటి అవసరం కూడా వుంది.

ప్రజాస్వామ్యయుతమైన ఈ సభలో బడ్జెట్ గురించి చర్చిస్తాం. ప్రభుత్వం వారి విధి విధానాల గురించి చెబుతారు, మేము తప్పనిసరిగా ప్రశ్నిస్తాం. మా సలహాలు, సూచనలు కూడా చెప్తాము. ఆ సలహాలు సూచనల్ని ప్రజాస్వామ్య స్ఫూర్తితో ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తీసుకోవాలి తప్ప అమోఘన చేస్తూ వెలకారు చేస్తూ మేరే శాసనసభ్యుడి మీద గౌరవం లేకుండా అడ్డగోలుగా మాట్లాడే విధానం ఈ సభకు శోభ తెస్తుందని నేననుకోవడం లేదు. గౌరవ జీవన్ రెడ్డి గారు ఈ సభలో మాట్లాడుతూ కాశేశ్వరు ప్రాణహిత గురించి చెప్పారు. Yes, I stand by that. నేను కూడా వారితోపాటు అది బ్లాక్ డే గానే భవిష్యత్తున్నాను. ఎందుకంటే కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం 152 మీటర్ల ఎత్తుతో తుమ్మిడిహట్టి దగ్గర కట్టాలనంటే ఎత్తు మార్చమని అనలేదు. అది 152, 154 ఎప్పుడు అవుతుందో నాకు తెలీదని నేను చెప్పాను. నిన్న గాక మొన్న ఇరిగేషన్ శాఖా మంత్రి ఈ సభలో చెప్పారు Yes, 148 అని. ఆనాడు మీరు మాట్లాడుతూ నేను చెప్పానా ఎత్తు గురించి అది 152 కావచ్చు, 154 కావచ్చు, మహారాష్ట్రతో ఇంకా ఆలోచన చేస్తున్నామన్నారు. ముఖ్యమంత్రి చెప్పేదానికి, ఇరిగేషన్ శాఖ వారు చెప్పేదానికి రెండింటికీ పొంతన లేదా? వారు చేసేది మీకు తెలీదా? మీరు చేసేది వారికి తెలీదా?

2000 సంవత్సరంలోనే ఈ తెలంగాణ కావాలని మా అధినాయకురాలు సోనియాగాంధీ గారు చేసినటువంటి కృషి మీకు తెలియదా?

(అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్ దయచేసి సహకరించాలండి, మీరు appeal చేసిన తరువాత దానిని ఏరకంగా ఇవ్వలేనటువంటి పరిస్థితి తీసుకురావడం కరెక్ట్ కాదు. No No he doesn't conclude. జీవన్ రెడ్డి గారు మీరంతా రెండు నిమిషాలు ఆదనంగా అలా

చేయమని అడిగారు. పది నిమిషాలు అయింది. ఇది ఒక అలవాటుగా మారితే ఎలా?

(INTERRUPTIONS FROM THE MEMBERS
BELONGING TO CONGRESS PARTY)

Please conclude. I will give you only one minute.

శ్రీ మల్లు భట్టి విక్రమార్క: అధ్యక్ష, ఈ ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన అధినాయకులందరికీ కూడా ఒకటి చెబుతున్నాను. మీరు ఇచ్చిన హామీలను ఈ బడ్జెట్‌లో ప్రతిబింబించేటట్లుగా వాటిని అమలు చేసే విధంగా ప్రయత్నం చేయండి నిధులు కేటాయించండి. ఆ నిధులు ఏ రకంగాను కేటాయించకుండా ఏ ఆశలు కోర్కెలతో అయితే తెలంగాణ రాష్ట్రం తెచ్చుకున్నారో, ఆ ప్రజానికానికి మరులు పోకుండా పంచబడకుండా వేరే విషయానికి దారి మళ్లించి ఆ స్త్రీముల్ని స్కాములుగా మార్చి ఈ తెలంగాణ ప్రజానికానికి బాధాకరం కాకుండా చెబుతూ, చివరగా ముగించే ముందు గౌరవ శాసనసభ్యుల్ని కోరేదేమనగా సీనియర్లు కాని తోటి శాసనసభ్యుల్ని కాని గౌరవించడం నేర్చుకోండి. సలహాలు సూచనలు చెప్పినప్పుడు తప్పనిసరిగా బాగుంటే బాగున్నాయని చెప్పండి లేకుంటే సరిదిద్దండి ఎందుకంటే అధికారికంగా కావాల్సి ఉంటే వ్యవస్థ మొత్తం మీ దగ్గర వుంది లెక్కలతో సహా. ఆ లెక్కలు తీసుకుని ఏ రకంగా వుందనేది చెప్పాలే తప్ప వెటకారంగా అవహేళనగా మాట్లాడడం సభకు శోభ కాదని చెప్తూ మీరు చేసేది ఏది సక్రమంగా లేదని ఈ నిధులు ప్రజానికానికి ఉపయోగపడేవిధంగా లేవని, మోసపూరితమైన హామీలతో మీరు అధికారంలోకి వచ్చి ఏ ఒక్క హామీని నెరవేర్చడం లేదని చెప్పి You can fool all the people some of the time and some of the people all the time but you can't fool all the people all the time అని గొప్ప మహామభావుడు అబ్రహాంలింక్స్ గారు చెప్పారు. ఈ విషయాన్ని మర్చిపోవద్దని చెప్పి మీ ద్వారా ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి తెలియజేస్తూ భవిష్యత్తులోనైనా తప్పనిసరిగా నిధులను ఉపయోగకరంగా కేటాయిస్తారని ప్రజానికాన్ని తప్పదోవ వట్టిచొద్దని తెలియజేస్తూ ముగిస్తున్నాను. ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదములు.

MR.SPEAKER: Now reply by the Minister for Finance.

శ్రీ ఈటల రాజేందర్: అధ్యక్ష, నేను లెక్కలు చెప్పాలని అనుకున్నా కాని వారి మాట విన్న తరువాత నా ఉద్దేశ్యం మార్చుకొని మొదలుపెడుతున్నాను. పచ్చకామెల్ల వాడికి లోకమంతా పచ్చగా వున్నట్లు మీ యావని మీ ధ్యాసని ఇతరులలో చూసే ప్రయత్నం

దయచేసి చేయకండి అని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. రెండవది మీరు లాస్ట్ మాట ఏదైతే చెప్పారో అది మీకు వర్తిస్తుంది తప్ప ఇతరులకు వర్తించదని చెప్పి గుర్తు పెట్టుకోమని కోరుతున్నాను. మీ ఆలోచన మీ యావని మీ ధ్యాస డబ్బుల చుట్టూ తిరిగాయి తప్ప మనిషి చుట్టూ, మనిషి సమస్య చుట్టూ తిరిగిన సందర్భం ఎప్పుడూ లేదు.

(అంతరాయం)

శ్రీ కె. చంద్రశేఖర రావు: అధ్యక్ష, ఇప్పుడు జానారెడ్డి గారు చెప్పాలి. మీరు చెప్తే వేము వింటే సంస్కారం, వేము చెప్తే మీరు వినకపోవడం సంస్కారమేనాండి, ఇదేమి పద్ధతి. సార్, ఏమన్నా అన్ పార్లమెంటరీ చెబుతున్నారాండి. The Hon'ble Minister for Finance is not saying anything un-parliamentary. మీరు చెబితే వినాలి, మేము చెబితే వినమంటే ఎలాగండి? మీరు జాగ్రత్తగా వినండి ఏమన్నా doubt వుంటే వ్రాసుకోండి, finally you ask clarifications.

(అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్: భట్టి గారు మీరు మాట్లాడినదానికి reply చెప్పాలి కదా, ఆ అవకాశం ఇవ్వకుండా మీరు డిస్ట్రబ్ చేస్తే ఎలాగండి. మినిస్టర్ గారు, please take your seat, మీ అనుమానాలను నివృత్తి చేయడానికి వారు లేచారు అవకాశం ఇవ్వండి.

1.10 | శ్రీ ఈటల రాజేందర్: అధ్యక్ష, మా గౌరవ ముఖ్య మంత్రిగారు మాకు అందరికీ ఇచ్చిన ఆదేశమేమిటంటే ఇది పవిత్రమైన సభ, ప్రజల ఆలోచనలు ప్రతిబింబించే వద్దతులలో, ప్రజల సమస్యలకు పరిష్కార వేదికగా దీనిని చూడండి. గతం గతం, ఎన్ని గంటలు మాట్లాడినా పెద్దలు చెప్పిన మాటలు వ్రాసుకోమని చెప్పారు. మేము ఆ సభ్యత, సంస్కారం పాటిస్తున్నాము. ఇతరులు కూడా పాటించాలని మేము కోరుకుంటున్నాము. మీరు మాట్లాడదలచుకుంటే నేను మాట్లాడిన తరువాత వ్రాసుకొని క్లారిఫికేషన్స్ లో అడగండి. కాని మధ్య మధ్యలో డిస్ట్రబ్ చేసే బాగుండదని గౌరవ సభ్యులకు సూచన చేస్తున్నాను.

ఒక్కమాట గౌరవ సభ్యులు, సభ ద్వారా ప్రజలు కూడా ఆలకిస్తారని మనవి చేస్తున్నాను. మీరు చెప్పిన అన్ని విషయాల కంటే కూడా హైదరాబాద్, వరంగల్, నారాయణపేడ్, ఖమ్మంలో జరిగిన ఎన్నికల సందర్భంలో ఇంతకంటే వంద రెట్లు ఫోర్సుతో చెప్పారు. అయినా మీకెలాంటి గుణపాఠం చెప్పారో మీరు అర్థం చేసుకోవాలి.

(అధికారుల పక్షం వైపు నుండి చప్పుట్లు, ప్రతిపక్షం నుండి అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్: మొత్తం హౌస్ను బల్డీజ్ చేస్తామంటే ఎలా?

శ్రీ ఈటల రాజేందర్: తెలంగాణ రాష్ట్రం సాధించిన గొప్ప విజయం ఏమిటంటే

మిస్టర్ స్పీకర్: మొన్నటి నుండి జరుగుతున్న చర్చల తరువాత మీ అనుమానాలు నివృత్తి చేయడానికి మంత్రిగారు సమాధానం చెబుతుంటే ఇంటర్ఫియర్ అయితే ఎలా?

(అంతరాయం)

శ్రీ ఈటల రాజేందర్: తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సాధించిన గొప్పతనమేమిటంటే, మేము రూ.1000ల పెన్షన్ ఇచ్చి సంతోషపడలేదు, 6 కేజీల బియ్యం ఇచ్చి సంతోషపడలేదు. మేము గర్వపడుతున్న, సంతోషపడుతున్న అంశం ఏమిటంటే ఇదే సభలో పద్నాలుగు సంవత్సరాల ఉద్యమ క్రమంలో తెలంగాణ ప్రజల ఆత్మగౌరవాన్ని కించపరిచేలా మాట్లాడిన మాటలు - పది గంటలకు కూడా మీరు నిద్ర లేవరయ్యా, మీకు పరిపాలించుకునే నైపుణ్యం ఉందా? బట్ట కట్టడం తెలియని మీరు, అన్నీ నేర్పింది మేమే, చదువు నేర్పింది మేమే, మేము పోతే ఎలా ఉంటుందో అని మాట్లాడిన నాడు వీళ్లందరూ ఉన్నారు. కాని తెలంగాణ ప్రభుత్వం సాధించిన గొప్పతనం ఏమిటంటే ప్రపంచంలో ఉన్నటువంటి దేశంలో కాని తెలంగాణ రాష్ట్రం గొప్ప రాష్ట్రంగా ఎదిగే రాష్ట్రమని ఒక మెచ్చార్డ్ పాలిటికల్ సిస్టమ్ అమలు చేస్తుందని, ఒక విజన్ ఉన్న ప్రభుత్వమని ఈ రోజు ప్రపంచానికి చాటిచెబుతుంటే సందర్భంలో మేము గర్వపడుతున్నాము. ఒక రాష్ట్రం, ఒక దేశం వనరులు ఉంటే మాత్రమే అది గొప్పగా ఉండదు, వనరులతోపాటు ప్రజా కోణంలో అనుభవం ఉన్న కమిటీమెంట్ ఉన్నటువంటి ప్రభుత్వాల ఏలుబడిలో మాత్రమే రాష్ట్రాలు, దేశాలు ముందుకు పోతాయని అంటామో, వందకు వంద శాతం తెలంగాణ యావత్ ప్రజానీకంలో గొప్ప విశ్వాసం కలిగింది. మా వాళ్లకు గొప్ప అనుభవం, విజన్ ఉంది. అన్నిటికంటే ముఖ్యమైన మానవత్వం ఉందనే భావన ఈ 20 నెలల కాలంలో సాధించిన గొప్ప విజయంగా భావిస్తున్నాము.

వారు మా మ్యానిఫెస్టోను చదివారు. తప్పకుండా మ్యానిఫెస్టో మాకు చాలా పవిత్రమైనది. దానిలోని అంశాలు ఏవేని అమలు చేశామో ఇప్పటికే చెప్పాము. మరల మరల చెబుతాము. వారు ఒక అబద్ధాల మాట మాట్లాడారంటే, తెలంగాణ రాష్ట్రం వెర్చేర్ స్టేట్ అని మా ముఖ్యమంత్రిగారు అనేకసార్లు ప్రకటన చేయలేదు. నూటికి 85 శాతం ఉన్న అణగారిన వర్గాల కళ్లలో సంతోషం చూడకుండా, ఆ వర్గాల ఆకలి తీర్చకుండా, వారి కన్నీళ్లు తుడచకుండా

ఈ రాష్ట్రం బాగుపడటానికాదు. మా ఆలోచన వని విధానం బడ్జెట్ అలక్ష్యేదాని చుట్టూ ఉంటాయని ప్రకటించి అమలు చేస్తున్న రాష్ట్రం కూడా తెలంగాణ రాష్ట్రమని తెలియ చేస్తున్నాను. ఈ దేశంలో ఇంత గొప్ప వెర్చేర్ యాక్టివిటీ, ఇంత గొప్ప నిధులు కేటాయిస్తున్న దేశంలో తెలంగాణ రాష్ట్రమని తెలియ చేస్తున్నాను. ఈ మధ్య కాలంలో వెర్చేర్ పట్ల చిన్న చూపు చూసినప్పటికీ కూడా ఎక్కడా వెర్చేర్ పట్ల ఇబ్బంది లేకుండా అమలు చేస్తున్న రాష్ట్రం తెలంగాణ రాష్ట్రమే.

మీరు చెప్పిన స్టాటిస్టిక్స్ మరొకసారి సరి చూసుకోండి. బిసి వెర్చేర్లో 2010-11లో రూ.832 కోట్లు, 2011-12లో రూ.1150 కోట్లు, 2012-13లో రూ.1573 కోట్లు, 2013-14లో రూ.1475 కోట్లు, రూ.2014-15లో పది నెలలకు రూ.1091 కోట్లు ఖర్చు అయ్యాయి. 2015-16లో రివెన్యూ విజ్ఞాన ప్రకారం రూ.1916 కోట్లు ఖర్చు అయ్యాయి. ఈ రోజు బడ్జెట్ అలక్ష్యస్థులలో రూ.2538 కోట్లు కేటాయించుకున్న రాష్ట్రం తెలంగాణ రాష్ట్రం.

బిసి వెర్చేర్, మైనారిటీ వెర్చేర్, ఎస్సీ డెవలప్ మెంట్, ట్రైబల్ వెర్చేర్, వుమెన్ అండ్ చైల్డ్ వెర్చేర్లో మొత్తంగా చూస్తే 2010-11లో రూ.2518 కోట్లు, 2011-12లో రూ.3221 కోట్లు, 2012-13లో రూ.4050 కోట్లు, 2013-14లో రూ.4091 కోట్లు, రూ.2014-15లో పది నెలలకు రూ.4430 కోట్లు ఖర్చు అయ్యాయి. 2015-16లో రివెన్యూ విజ్ఞాన ప్రకారం రూ.11392 కోట్లు ఖర్చు అయ్యాయి. ఈ రోజు బడ్జెట్ అలక్ష్యస్థులలో రూ.16169 కోట్లు కేటాయించుకున్నాము. నక్కకు నాగలోకానికి ఉన్న తేడా ఉంది. అయినా ఈ లెక్కలు కావాలా? రూ.200లు పెన్షన్ రూ.1000లు ఇచ్చిన నాడు రూ.500 ఉన్న పెన్షన్.....

శ్రీ కె. జానారెడ్డి: అధ్యక్షా, నా విజ్ఞప్తి ఆర్థిక మంత్రిగారికి, సభానాయకులకు ఇలా కుంపారిజన్లు చెబుతుంటే, ఎన్ని గంటలైనా మాకు క్లారిఫికేషన్లు ఇవ్వవలసి వస్తుంది. మీరు చెప్పిన దానిలో 2013-14లో రూ.4100 కోట్లు ఖర్చు పెట్టారని అన్నారు. 2014-15లో రూ.4400 కోట్లు అంటే ఎంత వర్సంబేజ్? వర్సంబేజ్ ప్రకారం వన్నులు వచ్చాయి. వన్నులు వచ్చిన తరువాత ఏటా పది శాతం, పదిహేను శాతం అంటే ఏమి తేడా లేదు అక్కడికి, ఇక్కడికి అని చెప్పినట్లుగా ఉన్నది.

శ్రీ కె. చంద్రశేఖర్ రావు: వర్సంబేజ్ అమౌంట్ మీరు చెప్పిన ప్రకారం తీసుకున్నా 2013-14లో కాంగ్రెస్ గవర్నమెంట్ ఉంది. 12 నెలల బడ్జెట్. వెర్చేరుకు సంబంధించి రాజేందర్ గారు ఛెప్పిన విధంగా అన్ని వెర్చేర్ రంగాలకు రూ.4091 కోట్లు ప్రభుత్వం ఖర్చు పెట్టింది.

1.20 మ. ఇది తెక్క దీనిని మాసిపూసి మారేడుకాయ చేసి అవకాశం లేదు. ఆ వద్దులన్నీ శాసనసభలో ఉంటాయి. 2014-15 కు వచ్చేసరికి ఖర్చు రూ. 400 కోట్లు పెరిగింది. 2015-16కి వచ్చేసరికి రూ. 11,390 కోట్లు పెరిగింది. It is almost close to 3 times. మన రిసేట్స్ కంటే చాలా ఎక్కువ. ఇవి చెబుతుంటే, మాకు ఏనే ఓపిక లేదు అంటే ఎట్లా? He is trying to say the facts. ఫ్యాక్ట్స్ పెట్టనివ్వము అంటే ఎట్లా? అవన్నీ వినాలి, రికార్డ్స్లో ఉండాలి. Nothing has to be recorded from the treasury benches అంటే ఎట్లా? He is only submitting the accounts. ఈ అకౌంట్స్పై క్లారిఫికేషన్ అడగండి. మీకు తగిన సమాచారం ఇస్తారు.

(ఈ సందర్భంగా బీజేపీకి చెందిన డా.లక్ష్మణ్ తమకు మాట్లాడడానికి అవకాశం ఇవ్వాలని కోరారు)

మిస్టర్ స్పీకర్ : మినిస్టర్ గారి రిప్లై అయిన తరువాత క్లారిఫికేషన్ అడగండి.

శ్రీ టి. హరీష్ రావ్ : * అవకాశం ఉండదు. మినిస్టర్ గారి రిప్లై అయిన తరువాత క్లారిఫికేషన్స్ అప్పుడు మాట్లాడండి. మీరు రాసుకోండి, మినిస్టర్ గారి రిప్లై అయిన తరువాత మాట్లాడండి. ఎల్ ఓపిక ఉండే అవకాశాన్ని అందరూ అనునయించుకుంటామంటే ఎలా?

(ఈ సందర్భంగా బీజేపీకి చెందిన డా.లక్ష్మణ్ తమకు మాట్లాడడానికి అవకాశం ఇవ్వాలని పట్టుబట్టారు)

మిస్టర్ స్పీకర్ : మీరు ముందు చెప్పాలి కదా, ఎదుటి వాళ్లు చెప్పిన తరువాత మేము చెబుతామంటే ఎట్లా? మీరు చెప్పడానికి ఒక వ్యాల్డ్ రీజన్ ఉండాలి కదా.

శ్రీ ఈటల రాజేందర్ : 2014-15లో, అనాడు మేము బడ్జెట్ ప్రవేశపెడుతున్నప్పుడు చాలా స్పష్టంగా చెప్పడం జరిగింది. తెక్కలు లేవు, అనాటికి యాక్చువల్స్ కాని, రివెన్జ్ ఎస్టిమేట్స్ గాని మా దగ్గర లేవు, అందాజ్గా బడ్జెట్ను పెట్టుకుంటున్నామని ఆ రోజు రూ. 1,637.96 కోట్లతో బడ్జెట్ పెట్టుకున్న మాట వాస్తవం. దాల్చో

డా.కె. లక్ష్మణ్ (మైక్ లేకుండా) : వాళ్లు చేసింది పొరపాటు, వాళ్లు ప్రజలు శిక్షించారు.

శ్రీ ఈటల రాజేందర్ : లక్ష్మణ్ గారు చెప్పిన విధంగా వాస్తవాలు చెప్పే ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. గొప్ప అలెక్సేన్స్ ఉండే విధంగా కార్యక్రమాలు చేస్తామని, వారికి కనువిందు చేస్తామని మనవి చేస్తున్నాను.

(అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్ : క్లారిఫికేషన్స్లో అడగండి.

శ్రీ ఈటల రాజేందర్ : 2014-15లో

డా.కె. లక్ష్మణ్ : మొన్న కూడా మజ్లీస్ పార్టీ వారికి అవకాశం ఇచ్చారు, మాకు ఇవ్వలేదు, కౌన్సిల్ ఉందని వెళ్లిపోయారు.

శ్రీ ఈటల రాజేందర్ : అధ్యక్షా, 2014-15లో మనం ఖర్చు పెట్టుకున్నది కేవలం రూ. 62,306.16 కోట్లు మాత్రమే. 61.9 శాతం మనం ఖర్చుపెట్టుకున్నాము. దానికి కారణాలు ఏమిటో ఈ సభకు తెలుసు, యావత్ ప్రజానికానికి తెలుసు. అనాడు బడ్జెట్ను నవంబర్ మాసంలో ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. తరువాత మూడు నెలలకు అంటే మళ్ళీ 2015-16లో మళ్ళీ బడ్జెట్ పెట్టుకున్నాము. అనాడు పరిస్థితులు మనకు అనుకూలంగా లేవు.

(డా.కె. లక్ష్మణ్ చే తిరిగి అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్ : మీకు మాట్లాడడానికి అవకాశం ఇచ్చాను.

శ్రీ కె. చంద్రశేఖర్ రావ్ : సభలో సభ్యులు మాట్లాడిన సమయాన్ని చూడండి. కాంగ్రెస్ పార్టీ 2 గంటల 53 నిమిషాలు, అధికార టీఆర్ఎస్ పార్టీ ఒక గంట 26 నిమిషాలు మాట్లాడారు.

(అంతరాయం)

వినండి. వాళ్ల వైఖరి ఏ విధంగా ఉందంటే, వాస్తవాలు బయటకు వస్తాయి ఏనే ఓపిక లేదనే వద్దతి కనబడుతుంది. మినెట్టు మినెట్ రన్నింగ్ కామెంట్రి లాగ ఉంటుందా? ప్రతి సెన్టెన్స్ కి అల్లరి చేస్తామంటే ఎట్లా? ఎవరిని ఓడించారు, ఎవరిని గెలిపించారు అన్నది ఇక్కడ ఇక్కడ కాదు లక్ష్మణ్ గారు. ప్రజలు మాకు అవకాశాన్ని ఇచ్చారు. మీరు అధికారంలో ఉన్నప్పుడు ఈ విధంగా చేశారు, ఇన్ని కోట్ల రూపాయలు పెరిగిందని ఫిగర్స్ కంపేర్ చేయవలసి వస్తుంది కదా. నాలుగు వేల కోట్ల రూపాయల నుండి పదకొండే వేల కోట్ల రూపాయలకు పోతే ఆ కంపారిజన్ చెబుతున్నాను. The Finance Minister will answer every question. కాబట్టి వారిని చెప్పనివ్వండి. మీరు నోట్ డౌన్ చేసుకోండి. మీరు ఏమి చెప్పాలనుకుంటున్నారో క్లారిఫికేషన్స్ అప్పుడు అడగండి. He will amply answer you.

శ్రీ ఈటల రాజేందర్ : అధ్యక్షా, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారున్నారు. తప్పకుండా క్లారిఫికేషన్స్ కి ఆన్సర్ చేస్తారు. మీకు అనుమానం ఉంటే రాసుకోండి. 2015-16లో 1,15,689.20 కోట్ల రూపాయల బడ్జెట్ను ప్రవేశపెట్టగా అందులో రూ. 1,00,61.87 కోట్లు రివెన్జ్ ఎస్టిమేట్స్ గా పొందుపరచడం జరిగింది.

అంటే అలకేబెడ్ బడ్జెట్లో 86.50 శాతం ఖర్చు పెట్టాము. ఈ రాష్ట్రంలో కాని, దేశంలోని మిగిలిన రాష్ట్రాలలో కాని, బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టిన తరువాత రకరకాలుగా యాంబిషన్స్ వస్తాయి. ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ కంపెనీ లాగ, ఎక్యరేట్ గా, ఇంత బడ్జెట్ నా దగ్గర ఉంది అనే ప్లాన్ ఎవరికీ ఉండదు. ఇంత డబ్బు రావచ్చు అని అంచనాలతో బడ్జెట్ ను రూపకల్పన చేసుకున్నాము. మీకు అనుమానాలుంటే రాసుకోండి, క్లారిఫికేషన్స్ అప్పుడు తప్పక అడగవచ్చు. 2004-05 లో 82 శాతం, 2005-06 లో 83 శాతం, 2006-07 లో 86 శాతం, 2007-08 లో 88 శాతం, 2008-09 లో 67 శాతం, 2009-10 లో 77 శాతం, 2010-11 లో 84 శాతం, 2013-14 లో 71 శాతం నిధులను ఖర్చుపెట్టడం జరిగింది. వది సంవత్సరాల కాలంలో 67-88 శాతం కంటే ఎప్పుడూ ఎక్కువ ఖర్చు పెట్టలేదు. వందకు వంద శాతం నిధులను రాష్ట్ర చరిత్రలో కాని, దేశంలోని మిగిలిన రాష్ట్రాలలో కాని, దేశంలో కాని ఖర్చుపెట్టిన సంవత్సరం లేదనే విషయాన్ని గమనించిన గౌరవ సభ్యులకు విన్నవిస్తున్నాను. 2015-16 బడ్జెట్లో 86.5 శాతం డబ్బును ఖర్చు పెట్టడం జరిగిందని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. 2015 డిసెంబర్ నాటికి ఏజి లెక్కల ప్రకారం, మొత్తం వ్యయం రూ. 66,467.78 కోట్లు. వదే వదే 80-82 వేల కోట్ల రూపాయల కంటే ఎక్కువ ఉండడనే మాట మీరు చెబుతున్నారు. ఇదంతా తప్పు అని చెబుతున్నారు. మీ వాదన కరెక్ట్ కాదు, సరి చేసుకునే ప్రయత్నం చేయడం విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. లాస్ట్ క్వార్టర్, డిసెంబర్ నాటికి ఏజి లెక్కల ప్రకారం రూ. 66,467.78 కోట్ల రూపాయల ఖర్చు అయ్యింది. బడ్జెట్లో చివరి క్వార్టర్లోనే డబ్బును ఎక్కువ మొత్తంలో ఖర్చు పెట్టే ఆస్కారం ఉంటుంది. 2011-12 లో లాస్ట్ క్వార్టర్లో ఖర్చుపెట్టిన అమౌంట్ 35.92 శాతం, 2012-13 లో 31.17 శాతం ఖర్చు పెట్టడం జరిగింది.

1.30 మ. 2013-14 లో 34.02%, 2014-15 లో 46.2%.

చివరి క్వార్టర్లో మనం బ్రహ్మాండంగా ఖర్చు పెట్టుకున్నాం. దాని ప్రకారం దాంట్లో ఇంట్రిస్ట్ కూడా ఉంటుందనే విషయం మర్చిపోవద్దు. బడ్జెట్ అంటే ఏదో లెక్కలు వేసుకొని ఇదే సవ్యమని ప్రజలను నమ్మించే ప్రయత్నం చేయొద్దు. పూర్తి అవగాహనతో బేరీజు వేసుకొని మాత్రమే చెప్పాలి. దాంట్లో ఇంట్రిస్ట్ వంటి కుటుంబానికి మనం పెట్టుకున్న రివెన్జ్ ఎస్టిమేషన్ రూ. 1,61.88 కోట్లు నూటికి నూరు శాతం అక్షరాలా అది ఫుల్ ఫీల్ అవుతుంది. ఆరు మాసాల తరువాత సంబంధిత రిపోర్టును మేం సభముందు పెడతామని తెలియజేస్తున్నాను.

గౌరవ ప్రతిపక్ష సభ్యులు వదే వదే తప్పుడు లెక్కలు పెట్టారని, ప్రజలను తప్పుదోవ పట్టిస్తున్నారనే మాట చెబుతున్నారు. దయచేసి అలాంటి వదాలను వాడొద్దని గౌరవ ప్రతిపక్ష సభ్యులకు నేను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఈ రాష్ట్ర గ్రోత్కు సంబంధించి ఎక్సైజ్ శాఖ ద్వారా అక్సోబరు నుంచి డిసెంబర్ వరకు రూ. 1129 కోట్లు ఆదాయం లభించింది. అంటే 35.36 శాతం రెవెన్యూలో వృద్ధిరేటు సాధించారు. వాహన పన్ను మూడు నెలలకు రూ. 614 కోట్లు, అంటే 26.83 శాతం వృద్ధిరేటు సాధించింది. స్టాంపులు మరియు రిజిస్ట్రేషన్లు మూడు నెలలకు కలిపి రూ. 759 కోట్లు, అంటే 19.61 శాతం వృద్ధిరేటు సాధించింది. వ్యాట్లో కూడా 12.56 శాతం వృద్ధిరేటు సాధించడం జరిగింది. వన్నేతర ఆదాయం 78.05 శాతం. గనులు, ఇసుక వంటి వాటిలో 25 శాతం అంటే ఆల్మోస్ట్ 20 శాతానికి పైబడి రాబడి ఉన్నది. ఇంత వృద్ధి ఎందుకొచ్చిందంటే ప్రభుత్వ పరంగా రకరకాల రిఫార్మ్స్ తీసుకరావడం వల్ల గ్రోత్ రేటు బ్రహ్మాండంగా ఉన్నది. 2014-15 లో ఒక స్పష్టత లేదు. 2015-16 లో స్పష్టత వచ్చింది. 2016-17 లో బ్రహ్మాండంగా రియల్ ఎస్టేట్ రంగంలో కావచ్చు, మ్యాన్యుఫ్యాక్చరింగ్ సెక్టార్లో కావచ్చు, సర్వీస్ ట్యాక్స్ లో కావచ్చు అన్ని రంగాలలో గొప్ప ఆదాయం ఉంటుందని ఊహించి మాత్రమే 1,30,415 కోట్ల రూపాయల బడ్జెట్ ను ప్రవేశపెట్టాం. తప్ప మేమేదో ఎక్కువ చూపిస్తున్నామనే భావన తప్పని తమరి ద్వారా సభ్యులకు విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

GSDP కి సంబంధించి దేశంలో గొప్పగా అభివృద్ధి చెందిన రాష్ట్రాలలో బాటు తెలంగాణ రాష్ట్రం కూడా ఉన్నది. 2014-15, 2015-16 లో వర్షాలు లేకపోయినప్పటికీ GSDP పెరిగిందంటే శుభసూచకమని నేను చెప్పదల్చుకున్నాను. వ్యవసాయంలో 2.5% నుంచి 0.8% కి తగ్గినప్పటికీ ఇప్పుడు GSDP పెరిగింది కాబట్టి తప్పకుండా GSDP ప్రకారంగా మనకు రూ. 6,70,585 కోట్లు ఈ సంవత్సరం ఉండే ఆస్కారముంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. గత సంవత్సరం కంటే ఇది చాలా ఎక్కువ. 2015-16 లో రూ. 5,83,115 కోట్లు ఉంటే ఈ సంవత్సరం ఆ GSDP రూ. 6,70,585 కోట్లు అంటే GSDP అంత గొప్పగా పెరుగుతున్నందుకు సంతోషించాలి తప్ప మనకు మనం చిన్నతనం చేసుకోవడానికి ప్రయత్నం చేయకూడదు. ఈ లెక్కలు చేయడానికి మనకు అనేక రకాల సంస్థలుంటాయి. కాబట్టి వారు బేరీజు వేసి ఇచ్చిన లెక్కలు.

గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు 2014-15 లో కూడా బడ్జెట్ కేటాయింపుల గురించి అన్ని శాఖలలో రెవ్యూ చేశారు కానీ ఆనాడు పూర్తి సమాచారం లేనందున అప్పుడే రిఫార్మ్స్ తీసుకుంటే

బాగుండదని భావించి 2015-16లో మళ్ళీ ఒకసారి రెవ్యూ చేసినప్పటికీ కేవలం డెబ్బై, యనభై శాతం మాత్రమే అవగాహన వచ్చింది. 2016-17కు సంబంధించి మూడు నెలలపాటు ఈ రాష్ట్రంలో ఉండే అందరు హెచ్.ఓ.డిలతో కూలంకుశంగా చర్చించడమే కాకుండా మనకు పనికిరాని పథకాలను తొలగించుకొని గొప్ప రిఫార్మ్స్ తేవాలని భావించి దాదాపు 840 పథకాలు ఉంటే వాటిని 460కి మాత్రమే తగ్గించుకొని ఒక ప్రాక్టికల్ బడ్జెట్ని, అవసరమైన బడ్జెట్ని ప్రవేశపెట్టుకున్న ఏకైక సంవత్సరం ఇదేనని మనవిచేస్తున్నాను. అందుకనే నేను వదేపదే ఇది ప్రాక్టికల్ బడ్జెట్, వాస్తవిక బడ్జెట్ అని చెప్పడం జరిగింది. ప్రతిపక్ష సభ్యులు కంపేర్ చేయద్దని చెబుతున్నారు కానీ కంపేర్ చేయక తప్పదు.

2004 నుంచి 2014 వరకు పది సంవత్సరాల కాలంలో పంచాయితీరాజ్ శాఖలో MRR కింద మీరు వేసిన రోడ్లు 2,383.62 కిలోమీటర్లు మాత్రమే. దానికోసం ఖర్చు చేసిన నిధులు రూ.259.68 కోట్లు. మా ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన 20 మాసాల కాలంలోనే MRR కింద మేం వేసిన రోడ్లు 8,137 కిలోమీటర్లు అంటే 400% రోడ్లు వేశామని తెలియజేస్తున్నాను. XII ఫైనాన్స్ కింద కేంద్రం నుంచి నిధులు వస్తాయి. 10,59.5 కిలోమీటర్లు అంటే ఖర్చు పెట్టింది కేవలం రూ.83 కోట్లు మాత్రమే. XIII ఫైనాన్స్ కింద కేవలం రూ.104 కోట్లు మాత్రమే వచ్చింది. అంటే మొత్తం పది సంవత్సరాలకు కలిపి చెబుతున్నాను. అదే విధంగా వేసే రోడ్ల లెంట్ 1,25.12 కిలోమీటర్లు మాత్రమే. తెలంగాణ ప్రభుత్వం మొత్తంగా చూస్తే 9,163.64 కిలోమీటర్లు ఖర్చు పెట్టిన నిధులు రూ.1200 కోట్లు అంటే నక్కకు నాగలోకానికిన్నంత తేడా ఉన్నది. గుమ్మిలో గింజలు గుమ్మిలోనే ఉండాలి, బిడ్డలు మాత్రం దుద్దుల్లా ఉండాలంటే ఎలా సాధ్యమవుతుందో మీరే చెప్పాలి.

మీ కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వ హయాంలోని పది సంవత్సరాల కాలంలో గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో ఆటోలు, స్కూటర్లు పోవాలంటే సరైన దార్లు లేక ప్రజలు నరకాన్ని చవిచూశారు. ఇవాళ రాష్ట్రసమగ్ర అభివృద్ధి జరగాలంటే ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్ లేకుండా సాధ్యం కాదని మేం భావించి ఒకే సంవత్సరం సాహసోపేతమైన నిర్ణయాన్ని తీసుకుంటే దానిని హర్షించకపోగా విమర్శించే ప్రయత్నం చేయడం ధర్మమా అని అడుగుతున్నాను. ప్రతిపక్ష నాయకులు మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు రూ.2 కోట్ల కోసం మీ దగ్గర వెంపర్లాడిన సంగతి మేం మర్చిపోలేదు. మా ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత మీరు దరఖాస్తులు పెట్టకుండా ఎవరూ దరఖాస్తులు పెట్టుకోకుండానే వారి వారి నియోజకవర్గాల్లో రోడ్లు వేసిన చరిత్ర వాది.

ఆనాడు ఆర్ అండ్ బికి సంబంధించి ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్లో ఉన్నప్పుడు రెవ్యూవల్స్ పది సంవత్సరాల కాలంలో 10,986 కిలోమీటర్లు మాత్రమే. మేం గడచిన 20 మాసాల కాలంలో మా ప్రభుత్వం వేసిన రోడ్లు 5,706 కిలోమీటర్లు.

1.40 ము. పది సంవత్సరాల్లో 10 మేల కిలోమీటర్లు అయితే, 20 నెలల కాలంలో మేము 5700 కిలోమీటర్లు చేశాం, దీనికి ఏవిధంగా కంపారిజన్ ఉందని అడుగుతున్నాను. వైడ్నింగ్ విషయంలో 10 సంవత్సరాల కాలంలో మీరు 3530 కిలోమీటర్లు చేయగా, ఈ రోజు వరకు 995 కిలోమీటర్లను పూర్తి చేశాం, ఇంకా అనేక శ్యాంక్షలను ఇచ్చి ఉన్నాము. 10 సంవత్సరాల కాలంలో మీరు 4687 కిలోమీటర్ల కొత్త రోడ్లను పూర్తి చేయగా, ఇప్పటికే మేము 8850 కిలోమీటర్లను పూర్తి చేశాము. 10 సంవత్సరాల కాలంలో మీరిచ్చిన ఆర్ ఓ బి, ఆర్ యూ బిలు 17 కాగా, ఇప్పటివరకు మేము 15 ఇచ్చాము. సీడివర్స్ విషయంలో 10 సంవత్సరాల కాలంలో 3415 కాగా, మేము ఇప్పటికే 763 పనులను ఇచ్చామని తెలియజేస్తున్నాను. 10 సంవత్సరాల కాలంలో ఆర్ అండ్ బిలో మీరు ఖర్చు చేసిన నిధులు రూ.7000 కోట్లు కాగా, ఇప్పటివరకు మేము 6000 కోట్ల రూపాయలని ఖర్చు చేశామనే విషయాన్ని మర్చిపోరాదని మనవి చేస్తున్నాను. కరెంటు గురించి చెబుతూ 91000 కోట్ల రూపాయలు ఎక్కడ నుండి తెస్తారని ఇంత మాటలు మాట్లాడారు. పరిపాలన ఉన్న మీరు ఆవిధంగా మాట్లాడారు. పరిపాలన లేని కమ్యూనిస్టులు ఆ విధంగా మాట్లాడారంటే ఒక అర్థం ఉన్నది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఇప్పటికే అనేకార్లు చెప్పారు. Yes. కరెంటు సప్లై సరిగ్గా ఇవ్వకపోతే రాష్ట్రం సమగ్రంగా అభివృద్ధి చెందదని గ్రహించిన ప్రభుత్వం వాది. ఆరు నెలల కాలంలోనే మీరు ఎన్ని విమర్శలు చేశారనే విషయాన్ని చూశాము. మేము దేవుళ్ల కామని ఇదే శాసన సభలో ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పారు. కరెంటు ఇవ్వాలనుకుంటే, ఈ రోజు పునాదిరాయి వేసుకుంటే దాదాపుగా మూడు నాలుగు సంవత్సరాల్లో తప్ప పూర్తి కాదని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పారు. అయినప్పటికీ మనసుంటే మార్గం ఉంటుందని, అనేక ప్రయత్నాలు చేశాం. మీరాష్ట్రం ఏర్పడితే అంధకారం అవుతుందనీ, మీకు కరెంటు ఎక్కడ నుంచి వస్తుందనీ, మీకు ఉత్పత్తి కేంద్రాలు ఎక్కడ ఉన్నాయి, మీరేమనుకుంటున్నారు, మీరు ఆలోచిస్తున్నారా, కేవలం రెచ్చ గొడుతున్నారని, ఆనాటి చివరి ముఖ్యమంత్రి కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి గారి ఉపన్యాసాలను విన్నాము, పవర్ పాయింట్ ప్రజెంటేషన్లను చూశాము. అధ్యక్షా, మీరు కూడా సాక్ష్యమే. ఆనాడు గీతారెడ్డి గారు పరిశ్రమల శాఖ మంత్రిగా పని చేశారు. ఆనాడు రాష్ట్రంలో

మొట్టమొదటిసారిగా కార్మిక నమ్మలు చూశాము. కానీ, ఈ రాష్ట్రంలో మొట్టమొదటిసారిగా పారిశ్రామిక వర్గాలు కూడా ఇందిరా పార్కు దగ్గర ధర్నాలు చేసిన చరిత్ర కాంగ్రెస్ పార్టీ హయాంలోనే కాదా అని అడుగుతున్నాను.

రైస్ మిల్స్, కాటన్ మిల్స్ సాయిత్రం 6 నుండి 9 గంటల సమయంలో విద్యుత్ ని ఉపయోగిస్తే వాటిని సీజ్ చేసేవారు వాటిపై, ఫైన్ చేసేవారు. ఆనాడు పరిశ్రమలకు ప్రతి శనివారం, ఆది వారాలు వనర్ హాలిడేలు. చివరికి కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి కాలంలో శుక్రవారం కూడా మనర్ హాలిడేలు ప్రకటించారు. అయ్యే రెక్కజేతగానీ డొక్కాడని మాకు, పరిశ్రమ నడవక పోతే తిండి లభించదని కార్మిక వర్గం కన్నీరు పెట్టారు. పరిశ్రమ నడవక పోతే పారిశ్రామిక యాజమాన్యలు నష్టపోతున్నారని అనుకుంటున్నారు. కానీ, దానిని నమ్ముకొని జీవనం సాగించే కార్మిక వర్గం రోడ్డున పడుతుందని చెప్పి ఇదే ఇందిరా పార్కు దగ్గర ధర్నాలు చేస్తే నేను పోయి అడ్డం చేయడం జరిగింది. ఈ రోజు అలాంటి రైస్, కాటన్ మిల్స్ కి 24 గంటలు 365 రోజులు విద్యుత్ ని అందిస్తున్నామని చెప్పడం వాస్తవం కాదా అని అడుగుతున్నాను. రైతాంగానికి రాత్రి పూట విద్యుత్ ఇవ్వడం వల్ల కరెంటు షాక్స్ వల్ల, పాము కాట్ల వల్ల చనిపోయిన రైతులను చూడలేదా, ఆ శవాలని చూసి బాధపడలేదా, వారి కుటుంబాలను పరామర్శించలేదా, తెలంగాణ రాష్ట్రం వచ్చిన తరువాత మీ నియోజక వర్గాల్లో ఎక్కడైనా కరెంటు బ్రాన్స్ ఫార్మర్లు కాలిపోతున్నాయని ఎక్కడైనా కంప్లెంట్స్ ఉన్నాయా, జనరేటర్లు కాలిపోవడం జరుగుతున్నదా, ఈ రోజు రైతాంగం బ్రాన్స్ ఫార్మర్ల కోసం ఎక్కడా బాధపడే పరిస్థితి లేదు. మోటార్లు కాలిపోయే సమస్య లేదు. ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పినట్లుగా మోటార్ వైండింగ్ చేసుకుని జీవించే వారు మేమంతా ఉపాధి లేక రోడ్లపై వడ్డీమని ధరఖాస్తులు చేసుకున్నారు. ఈ రోజు రైతులు మోటార్లు కాలిపోతే ఎంత వేదనను అనుభవిస్తారనే విషయాన్ని, ఎంత ఇన్ స్పెక్టివ్ ల చేస్తారనే విషయాన్ని నేను మీకు చెప్పాల్సిన అవసరం లేదు. ఈ రోజు అలాంటి దుస్థితి నుంచి ఈ రాష్ట్రం బయటపడింది. కరెంటు వినియోగంలో 16 శాతం వృద్ధి ఉన్నప్పటికీ కూడా ఈ రోజు దానిని అధిగమించామని నిన్న గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పారు. ఇంకా 20-30 శాతం వినియోగం పెరిగినప్పటికీ ఇవ్వగలిగే సత్తా, ప్లాన్, సాహసం తెలంగాణ రాష్ట్రానికి ఉందనే విషయాన్ని మరిచిపోరాదని మనవి చేస్తున్నాను. భద్రాద్రి ప్రాజెక్టు ఖమ్మం జిల్లాలో ఉన్నది. నిన్న ఒక గౌరవ సభ్యులు, మీరు మాట్లాడుతూ ఇది టెట్ డేట్ డ్ ప్రాజెక్టు, దీని వల్ల సంవత్సరానికి 350 కోట్ల రూపాయల నష్టపోతుందనే చెప్పారు. ఇది తప్పు. గత

ప్రభుత్వ హయాంలోనే బిహెచ్ఈఎల్ జేక్ కోకు ఆర్డర్లు ఇచ్చారు. మీరు చేపట్టకపోవడం వల్ల అక్కడ పడి ఉన్నాయి. అయినా, తెలంగాణ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత తక్షణమే, 4x270 మెగావాట్లతో భద్రాద్రి ప్రాజెక్టు పని మొదలైంది. తప్పకుండా రెండు, మూడు సంవత్సరాల్లో పూర్తైతుందనే విశ్వాసం మాకు ఉన్నది. యాద్రాద్రిలో కూడా 5 ప్లాంట్లు 800 మెగావాట్లతో, ఈ రెండింటికీ కలిపి 37937 కోట్ల రూపాయలను ఖర్చు పెట్టబోతున్నాము. ఇందులో ఎటువంటి ప్రభుత్వ పరమైన గ్యారంటీ గానీ, ప్రభుత్వ పరమైన డబ్బులు లేవనే విషయాన్ని గుర్తుంచుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. సింగరేణి 4000 మెగావాట్ల కోసం ప్లాన్ చేస్తున్నారు. జైపూర్ లో ఇప్పటికే 600x2 ప్లాంట్ ప్రొడక్షన్ లోకి వస్తున్నాయి. సింగరేణి తన 4000 మెగావాట్లని సొంత రిసోర్సెస్ తో కట్టబోతున్నది. బ్రాన్స్ మిషన్ కోసం పిజిసిఎల్ లాంటి కంపెనీలుంటాయి. బ్రాన్స్ మిషన్ లో రూ.17063 కోట్లను, సోలార్ విషయంలో 1000 మెగావాట్ల కోసం రూ.653 కోట్లతో, అదేవిధంగా ఎస్పీఎస్ కి కూడా ఒక్క రూపాయిని ఇవ్వము. రీఆర్గనైజేషన్ యాక్ట్ లో వారే దీనిని పెట్టడం వల్ల దానికి ఒక రూపాయి ఇవ్వం. ఈ 26000 కోట్ల రూపాయలు, మొత్తం కలిపి కరెంటుకు అవుతున్న 91వేల కోట్ల రూపాయల్లో ఒక్క రూపాయకి కూడా ప్రభుత్వం గ్యారంటీ ఇచ్చే అవకాశం లేదనే విషయాన్ని గుర్తు పెట్టుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. మీరు చివరగా కి మాట్లాడుతు వెల్ఫేర్ కేటాయింపులు ఉన్నాయనీ కానీ, ఖర్చు పెడలేరనీ, విస్మరిస్తున్నారని అన్నారు. రూ.200 ఉన్న పింఛన్ ఇచ్చినప్పుడు రూ.800 కోట్లు ఖర్చు కాగా, రూ.1000, బీడి కార్మికులకు ఇచ్చే రూ.1500 దానితో కలుపుకొని రూ.4800 కోట్ల రూపాయలు ప్రతి సంవత్సరం ఖర్చు పెడుతున్నాము. ఇది ఐదొందల రెల్లు అధికం. ఈ పింఛను తీసుకునే వారిలో ఎక్కువగా ఎస్సీలు, బీసీలు, ఎస్టీలు, మైనారిటీలు, బలహీన వర్గాల వారే అధికంగా ఉన్నారనే విషయాన్ని మర్చిపోకూడదు. ఇదంతా వెల్ఫేర్ భాగమనే విషయాన్ని మనవి చేస్తున్నాను. బియ్యం విషయంలో కూడా మనం గతంలో రెండు సార్లు ఇదే సభలో ప్రశ్నోత్తరాల సమయంలో చెప్పాను. కేంద్ర ప్రభుత్వం 1.91 కోట్ల మందికి మూడు రూపాయలకి కిలో చొప్పున 5 కిలోల బియ్యాన్ని మాత్రమే ఇస్తున్న విషయాన్ని మర్చిపోకూడదు.

(మేడమ్ డిప్యూటీ స్పీకర్ గారు అదృష్ట స్థానంలో ఉన్నారు.)

1.50 మ. తెలంగాణ ప్రభుత్వం 2.81 కోట్ల మందికి ఒక్కో క్లరికి 6 కిలోల చొప్పున ఇస్తున్నావను. కేంద్రం కిలో, బియ్యం 3 రూపాయలకు ఇస్తుంటే మేము కిలో ఒక్క రూపాయికి ఇస్తున్నాము. ఇందుకోసం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అదనంగా ఖర్చు పెట్టిన డబ్బు 2,800 కోట్ల

రూపాయలు. ఇవన్నీ సంక్షేమంలో భాగమనే విషయం, అణగారిన వర్గాలకు చెందిన విషయం అని మరిచిపోతున్నారు. దయ చేసి దీనిని అర్థం చేసుకోవాల్సిందిగా కోరుతున్నాను. అంతే కాకుండా నన్న బియ్యం విషయమై పోయిన సంవత్సరం దాదాపు 700కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టామని ప్రశ్నితరాల నమయంలో చెప్పాము. హాస్టల్లో, ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో, అనాథ శరణాలయాల్లో చదువుకున్న పిల్లలంతా ఎస్.సి, ఎస్.టి., బి.సి., మైనారిటీ వర్గాలకు చెందిన వారే. 700కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టినా, రేపు 1000కోట్లు ఖర్చు పెట్టినా ఈ పథకాన్ని కళాశాలలకు, విశ్వవిద్యాలయాలకు విస్తరిస్తున్నామనే విషయం మాకు తప్పకరంగా ఉంది. మీరు సంక్షేమం గురించి మాటల్లో చెబుతున్నారు. కానీ మీరు పేదలందరినీ ఓట్ల రూపంలో చూసారు. మైనారిటీలందరినీ ఓట్లకోసం వాడుకున్నారు తప్ప నిజంగా వాళ్ల బ్రతుకు బాగుండాలని ఏనాడూ కోరుకోలేదు. కానీ తెలంగాణ రాష్ట్రం వచ్చిన తరువాత తెలంగాణ ప్రభుత్వం వాళ్ల కోసం అనేక కార్యక్రమాలు చేపడుతోంది. రాబోయే కాలంలోనూ చేపడతామని చెబుతున్నాను. కళ్యాణ లక్ష్మి పథకం ప్రవేశ పెట్టిన నాడు చాలా మంది మీకు లక్కలు తెలుసా, ఏ విధంగా అమలు చేస్తారని అడిగారు. మా ప్రభుత్వం లెక్కలు తరువాత చూస్తుంది, మొదట ప్రజల కన్నీరు తుడుస్తుందని ఆనాడే చెప్పాము. ఈ పథకాన్ని ఎస్.సి, ఎస్.టి., బి.సి., మైనారిటీ వర్గాలకు ఇప్పటికే అమలు చేస్తున్నాము. రాబోయే సంవత్సరాలకు కూడా కులాలకు మతాలకు అతీతంగా ఉన్నతకులల్లో ఉన్న పేద వారికి కూడా పూర్తి స్థాయిలో వర్తింప చేసే వారందరినీ ఆదుకుంటామని మనవి చేస్తున్నాను.

వ్యవసాయాన్ని మరిచిపోతున్నామని పదే పదే చెబుతున్నారు. తెలంగాణ ఉద్యమంలో మేము పాడిన పాటలు వ్యవసాయం చుట్టూ తిరిగాయి తప్ప మిగతా వాటికోసం కాదు. గోదావరి, గోదావరి పారేటి గోదావరి. చుట్టూ నీరు ఉన్నా చుక్కా దొరకని మా తెలంగాణ ఎడారి అనే పాటను పాడుకున్నాము. వానమ్మ, వానమ్మ, ఒక్కసారన్నా వచ్చిపో వానమ్మ అని పాట పాడుకున్నాము. ఇవన్నీ ఆనాడు మా అనుభవాలు. కాబట్టి మీరు అనుకున్నట్టుగా నేను అధికారంలో భాగంగా ఇక్కడకు రాలేదు. 14 ఏళ్లుగా ప్రజల జీవితాలతో పెనవేసుకున్నాను కాబట్టి ప్రజల కాళ్లతో సమానంగా నడిచే వాళ్లము, ప్రజల కష్టాలకు, ప్రజల కష్టాళ్లు గొంతుక అయి వాళ్లతోపాటు కొట్లాడిన వాళ్లము కాబట్టి ఈ రోజుకి ఆ సమస్యలన్నీ మా గుండెల్లో ఉన్నాయి. గౌరవనీయులు జానార్దన్ గారు ఒక మాట అన్నారు. వారు మాట్లాడుతూ, సంతోషంగా ఉంది, తృప్తిగా ఉంది అని అంటున్నారు అంటే అర్థం ఏమంటే మేము ఆనాడు

మేము పదవులలో ఉండి కూడా ప్రజల సమస్యలను తెలుసుకోలేకపోయామని, కానీ, ఈరోజు మళ్ళీ మాకు ప్రజల సమస్యలను తెలుసుకోవడానికి అవకాశం వచ్చిందని వారు మాకు ఏదైతే చెప్పారో అవును ఈ రోజు మీకు కూడా ఆ అవకాశం వచ్చింది. కానీ, మేము 14 సంవత్సరాలుగా అవన్నీ నేర్చుకొని ఉన్న వాళ్లము. మీకు మాకు తేడా ఏమిటంటే మీరేమో ఇప్పుడు నేర్చుకుంటున్నారు. రేపు వస్తామంటున్నారు. మేము నేర్చుకొని వచ్చి, సమస్యలను చూసి వచ్చిన వాళ్లము కాబట్టి వేసే తొలి అడుగులోనే సమస్యల పరిష్కారం కోసం కమిటీమెంట్తో పని చేస్తున్నటువంటి ప్రభుత్వం తెలంగాణ ప్రభుత్వమని మనవి చేస్తున్నాను. మా పథకం రూపకల్పనలో అనాలోచితంగా ఎన్నికల కోణంలో ఓట్ల కోణంలో పెట్టలేదు. తమరికి తెలుసు మీరు కూడా ఆనాడు పాల్గొన్నారు. కోదాడ టు హాలియా పాదయాత్ర, జోగులాంబ టు గద్వాల ఆర్డీఎస్ పాదయాత్ర, వల్లె బాట, తండా తండాకు నిద్ర, గిరిజన గూడెలలో నిద్ర. ఆనాడు ఆర్డీఎస్ పాదయాత్ర సందర్భంగా కాళ్లకు పొక్కులు వచ్చి అలసిపోయినా కూడా బాధ్యతగా భావించి పాద యాత్ర చేశాము. కాబట్టి, ఆ సందర్భంలో వేలాది మంది రైతులు బాధపడుతూ, బిడ్డా తెలంగాణ వస్తే నీళ్లు వస్తాయని దీవించినటువంటి భావన మరచిపోలేము. ప్రాజెక్టులకు మీరు టైమ్ పెట్టుకున్నారు, మేము కాదు. రెండో నెలలో పూర్తి చేస్తాము, మూడవ నెలలో పూర్తి చేసే ప్రాజెక్టులు, ఐదవ నెలలో పూర్తి చేసే ప్రాజెక్టులని మీరు పెట్టుకున్నారు. ఈ రోజు అందుకే ఏదీ చేసినా కూడా రుజువు ఉండాలి కాబట్టి కేవలం అలక్ష్యం, శాంక్షన్తో పని నడుపుతున్నాము. బుకాయించే విధంగా ఉండకూడదు కాబట్టి ఈ రోజు రీడిజైన్ చేసుకొని ఒక ఇంచుకూడా లేకుండా అది ఉత్తర తెలంగాణ కావచ్చు, దక్షిణ తెలంగాణ కావచ్చు, అది ఏ జిల్లా అయినా ఏ మండలమైనా ఏ గ్రామమైనా కూడా అన్ని గ్రామాలకు నీళ్లు ఇచ్చి రైతాంగాన్ని ఆదుకోవాలనే సంకల్పంతో ఈ కార్యక్రమానికి శ్రీకారం చుట్టామని మనవి చేస్తున్నాను.

తెలంగాణలో ఒక మాట ఉంటుంది. పరివేలకుండా రాదు బిడ్డా, పంట పండితే వస్తుంది. మేము పింఛన్లు ఇచ్చి సంతోషపడడం లేదు. మేము నన్నబియ్యం ఇచ్చి సంతోషపడడం లేదు. కళ్యాణ లక్ష్మికి రూ.51 వేలు ఇచ్చినందుకు సంతోషపడడం లేదు. ప్రజలు వాళ్ల కాళ్ల మీద వాళ్ల బ్రతికి నిలబడి జీవించగలిగేటు వంటి జీవితాన్ని చూడాలని మేము భావిస్తున్నాము. ఆ జీవితాన్నీ ఇవ్వగలిగేది ఒక్క భూతల్లి మాత్రమే. ఆ భూమికి కావలసినది నీళ్లు మాత్రమే. ఈ మధ్య నేను ఒక సంతోషకరమైన వార్తను విన్నాను. కేంద్ర ప్రభుత్వంలో కూడా ఇవాళ రియాలిటీలోకి వచ్చి వ్యవసాయమే దిక్కు నూటికి 60

శాతం ప్రజలు గ్రామాలలో జీవిస్తున్నారు. వాళ్ల జీవితాలన్నీ వ్యవసాయంతో ముడి వడి ఉన్నాయని మొట్ట మొదటి సారిగా మోడీగారు కూడా వ్యవసాయానికి ఇన్సైర్మెంట్ పాటసీలేకాకుండా కొన్ని స్కీములు ప్రవేశ పెట్టినందుకు మేము సంతోషిస్తున్నాము. కేవలం పరిశ్రమలు, ఐటీ వంటి పో పుటన్లు కాదు. జీవితాన్ని ఇచ్చేది, ప్రజలు వాళ్ల కాళ్ల మీద వాళ్లు నిలబడడానికి సత్తా ఇచ్చేది వ్యవసాయమని నమ్ముతున్నాము. కాబట్టి, కేవలం వ్యవసాయం కోసమే 25వేల కోట్ల రూపాయలు నీళ్ల కోసం ఖర్చు పెట్టిన విషయం మర్చిపోవద్దు. అంతే కాకుండా రైతుల గురించి ఎంతగా అసత్యాలు మాట్లాడుతున్నారంటే, ఆనాడు కేంద్ర ప్రభుత్వం దేశ వ్యాప్తంగా రైతు బుణాల కోసం వెచ్చించిన డబ్బు 60వేల కోట్లు. తరువాత పెరగవచ్చు. దేశం మొత్తానికి ఆనాడు ఖర్చుపెట్టిన డబ్బు 72వేల కోట్లు. మీరు ఆనాడు 5-10-15 శాతం అప్పుల పాలై కట్టలేక బ్యాంక్ అకౌంట్స్ ఉన్న వారికి మాత్రమే బుణ మాఫీ చేసారు. ఆనాడు కేవలం డబ్బు బాగా కట్టిన రైతులకు మాత్రమే 5వేల రూపాయలు ఇచ్చిన మాట మర్చిపోవద్దు. ఆ మొత్తం కలిస్తే రూ.3375కోట్లు మాత్రమే. మేము ఇచ్చిన ఒక్క ఇన్స్టాల్మెంట్ కూడా మీరు ఖర్చు పెట్టలేదు అన్న విషయం మర్చిపోవద్దు.

బుణ మాఫీ విషయంలో వారు చాలా మాట్లాడుతున్నారు. ఈ విషయమై గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు బ్యాంకర్లతో రెండు సమావేశాలు ఏర్పాటు చేసారు. వారితో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఒకే మాట అన్నారు. "అయ్యా ఈ ప్రభుత్వం రైతాంగాన్ని ఆదుకోవాలని అనుకుంటుంది " ఈ విషయమై మీరు మాకు సహకరించండి. మీరు పెద్ద పెద్దకుపేసీ వాళ్లకు వేల కోట్ల రూపాయలు బుణాలు ఇస్తారు. వాళ్ల మీద ఉన్న ద్యాన రైతాంగం మీద లేకపోతే కష్టమవుతుంది సుమా. మీరు ఇచ్చే డబ్బు 36-37 లక్షల కుటుంబాలకు లాభం చేసే స్కీమ్ కాబట్టి, ఆలోచించండి. వ్యాపార కోణంతో బాటు మానవత్వ కోణం కూడా ఉండాలి. మా సంకల్పానికి మీరు మద్దతునివ్వండి అని కోరారు. కానీ, ఆనాడు రిజర్వ్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా ఇందుకు సహకరించకపోగా, మద్దతునివ్వకపోవడం వలన మేము రైతాంగానికి నేరుగా వారి ఖాతాల్లో డబ్బులు వేయాలని నిర్ణయించాము. కానీ ఒకసారి రైతుల ఖాతాల్లో డబ్బులు వేస్తే మనం బుణాలు ఇవ్వడం కష్టమవుతుంది. బ్యాంకులు మనకు సహకరించమో అనే ఉద్దేశంతో ముఖ్యమంత్రి గారు వద్దు అని చెప్పి మరల బ్యాంకులకే వేయమని చెప్పారు. కాకపోతే ఆనాడు ఉన్న అగ్రిమెంట్ ఏమిటంటే 25 శాతం గనుక బ్యాంకులో జమ చేస్తే 50 శాతం మేము ఇవ్వాలి.

2.00 **మ.** అధ్యక్షా, 50 శాతం జమ చేస్తే, రెండవ సంవత్సరం వంద శాతం రుణాలివ్వాలని, ఒక సంవత్సరం ఇబ్బందైనా వచ్చాలేదు రెండవ సంవత్సరం నుంచి స్ట్రీమ్ లైన్ అవుతుందని భావించి మేము మొట్టమొదట సంవత్సరం 25 శాతం పీ చేశాము. అనుకున్న ప్రకారంగా రెండవ సంవత్సరం యభై శాతం, మూడవ సంవత్సరం జూన్ లోపు మూడవ ఇన్స్టాల్మెంట్ పీ చేయబోతున్నాము. అనుకున్న విధంగా, హామీ ఇచ్చిన విధంగా 2017-18 జూన్ తొలకరి వర్షాలల్లో పూర్తి స్థాయిలో చెల్లించి రైతాంగాన్ని ఆదుకుంటామని మనవి చేస్తున్నాను. గ్రామాల్లో రైతుల దగ్గర పాసు పుస్తకాలు లేవు. రైతులను రుణ విముక్తి చేశాము. ఆ రుణమంతా కూడా తెలంగాణ ప్రభుత్వం కట్టబోతోందని భరోసాతో రైతాంగం ఉన్నదనే విషయాన్ని మరచిపోరాదని మనవి చేస్తున్నాను. రూ.25000 కోట్లు మరియు రూ.4250 కోట్లు రూ.29250 కోట్లు.....

విద్యుత్ నబ్బిడి దాదాపు రూ.5వేల కోట్లు ఇస్తే, ఆ రూ. 5000 కోట్లు కూడా రైతాంగానికి ఇచ్చామనే విషయాన్ని మరచిపోకూడదు. మొన్నటి బడ్జెట్లో వ్యవసాయానికి రూ.5,900 కోట్లు పైబడి బడ్జెట్ను అలక్షే చేసుకున్నాము. దాదాపు రూ.40,000 కోట్లు వ్యవసాయానికి ఖర్చు పెడుతున్న రాష్ట్రం ఈ దేశంలో ఎక్కడా ఉందా, అలా ఉంటే అది తెలంగాణ రాష్ట్రం మాత్రమే అని తెలియచేస్తున్నాను. మీరు విమర్శించే ముందు ఆలోచన చేసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

త్రాగు నీటి విషయంలో మీరు C.P.W.S Scheme గురించి ముఖ్య మంత్రి గారు చెప్పారు. వందకోట్ల రూపాయలు అవసరమంటే, వదికోట్ల రూపాయలు పెట్టాలి అని జరగాలి. మరల ఎవ్వరూ వస్తే మరల వదికోట్ల రూపాయలు పెట్టాలి. ఒక స్కీమ్ 2009వ సంవత్సరంలో స్వాంక్షన్ అయితే డబ్బులు సరిపోక ఈనాటికీ కూడా నీళ్లు తాగలేక పోతున్నాము. ఇలా గతంలో వేలకోట్ల రూపాయలు తగలేశారు. రిజర్వ్ రాలేదు. మనమంటే మినరల్ వాటర్స్ కొనుక్కోని త్రాగుతాము. కానీ what about Nalgonda ఆనాడు ఉద్యమ నాయకుడిగా ప్లాండ్ బాధిత బిడ్డల కోసం నేను ఆనాడు యాత్ర చేశాను. నల్గొండ జిల్లాలో కాళ్లు , నడుములు వంకర పోయి దీనావృత్తిలో ఉండి 57 సంవత్సరాల సమైక్య పాలనలో చెంచుపెంటలో గిరిజన గూడేల్లో ఆదిలాబాదు, ఖమ్మం జిల్లాల్లో వర్షాకాలం వచ్చిందంటే, విరేచనాలతో వందలమంది చనిపోతున్న విషయం వాస్తవం కాదా అని అడుగుతున్నాను. ఈ రోజు అలాంటి సమస్యకు ఫుల్స్టాప్ పెట్టాలని మేము ఆలోచన చేసి అది చెంచు పెంట కావచ్చు, గిరిజన గూడెం కావచ్చు, బంజారాహిల్స్ కావచ్చు, గ్రామం కావచ్చు,

బావుల దగ్గర కట్టుకున్న ఇళ్లు కావచ్చు, అన్ని ఇళ్లకు మూడు సంవత్సరాల్లోపు త్రాగు నీళ్లు ఇవ్వకపోతే ఓట్లు అడగమని ధైర్యంగా చెప్పిన ముఖ్య మంత్రి ఎవరంటే అది కేవలం కె.సి.ఆర్ గారే, ఆ ప్రభుత్వం తెలంగాణ ప్రభుత్వమని మనవి చేస్తున్నాను. తప్పు జరిగితే ఎత్తి చూపే ప్రయత్నం చేయండి. తప్పులుంటే, తప్పుకుండా సరిచేసుకుంటామని తెలియజేస్తున్నాను. ప్రభుత్వం హయాంలో ఈ స్కీములు అమలు కావద్దని మీరు కోరుకుంటున్నారా, గిరిజన తండాల్లో, ఆదిలాబాదు అడవుల్లో మనిషి చచ్చిపోవాలని కోరుకుంటున్నారా? వల్గోండ జిల్లాలో ఆ ప్రజలు వేదన, దుఃఖాన్ని అనుభవించాలని కోరుకుంటున్నారా అనే విషయాన్ని తెలపాలని కోరుకుంటున్నాను. మండలం చెరువుని బ్రహ్మాండంగా చేస్తే సరిపోద్ది కూడా అని మీరు ఒక సలహా ఇచ్చారు. రెండు సంవత్సరాలు కరువు వచ్చినా కూడా నీళ్లకు కరువు రావద్దని ఖచ్చితంగా డెడ్ స్టోరేజీలో కూడా నాలుగు, ఐదు టి.ఎమ్.సి.లు నీళ్లు ఉన్నా తీసుకోవాలని నాగార్జున సాగర్ తీసుకున్నాము. వంద టి.ఎమ్.సి.లు ఉన్న శ్రీశైలం, మిడ్ మానేరు, ఎస్.ఆర్.ఎస్.సి. స్కీమ్ ప్రాజెక్టుల నుంచి నీళ్లు తీసుకుంటున్నాము తప్పా, ఎక్కడా కూడా నీళ్లకు కట కటా, వచ్చే పరిస్థితులు ఉండవద్దని ఒకసారి ఈ స్కీమ్ ని పెట్టుకుంటే, 360 రోజులు ప్రతి ఇంటికి నీళ్లు రావాలని, ఆ నీళ్లు ఇచ్చే జిమ్మెదారి తెలంగాణ ప్రభుత్వానిదని తెలియజేస్తున్నాను. ఒక్క రూపాయి కూడా ఖర్చు పెట్టకుండా ప్రభుత్వ పైనలతో నల్లా ఇచ్చే స్కీమ్ తీసుకువస్తే దానిని కూడా విమర్శ చేసే ప్రయత్నం చేస్తే ఇది న్యాయమా అని అడుగుతున్నాను. ప్రజలందరూ దీనిని కూడా గమనిస్తున్నారని తెలియజేస్తున్నాను. 6,100 గ్రామాలకు 12 మున్సిపాలిటీలకు, ఈ సంవత్సరాంతానికి నీళ్లు ఇస్తామని తెలియజేస్తున్నాను.

216 స్కీములు ప్రకటించాము. అమ్మో నాకే గుర్తుకు లేవు, వారికి ప్రతవక్షాలకు అసలు గుర్తుండే ఆస్కారం లేదు. ఆటోలపై, ట్రాక్టర్లపై ఎన్నెన్ని కేసులు పెట్టారు. ఆటోవారు పట్టణంలోకి రావాలంటే భయపడేవారు. కాగితాలు లేక పట్టుకుంటే ఫైనే వేస్తారని భయపడేవారు. కానీ, ఇవాళ ధైర్యంగా, ఆటోలు, ట్రాక్టర్లు రోడ్లపైకి వచ్చే పరిస్థితి. రూ.76కోట్ల పాత బకాయిలు రద్దు చేసి శాశ్వతంగా ఆటోలకు, ట్రాక్టర్లకు పన్ను లేకుండా పేదలను ఆదుకున్నది తెలంగాణ ప్రభుత్వం. జర్నలిస్టులకు వందకోట్ల రూపాయల బడ్జెట్ ని పెట్టుకున్నాము. గతంలో వాళ్లను వాడుకున్నాము తప్పా, వారికి సహాయం చేసిన పరిస్థితులు లేవు. తెలంగాణ జర్నలిస్టులకి రూ.100కోట్లు పెట్టుకున్నాము. గ్రామాల్లో మనం చూస్తున్నాము. ఆటో, బస్సు, లారీ డ్రైవర్లు ఇంట్లో నుంచి డ్యూటీకి వెళుతున్నప్పుడు

క్షేమంగా తిరిగి రావాలని భార్య బోట్లు పెట్టి పంపుతుంది. కానీ, అలాంటి డ్రైవర్లు ప్రమాదవశాత్తు చనిపోతే ఆ కుటుంబం శాశ్వతంగా అంధకారంలోకి పోతుంది. అలాంటి వాళ్లకోసం మీరు ఏనాడైనా ఆలోచన చేశారా, అలాంటి వాళ్ల కోసం ఈ రోజు రూ.5లక్ష లతో ఇన్సూరెన్స్ స్కీము అమలు చేస్తున్నది తెలంగాణ రాష్ట్రమే కదా. అధ్యక్షా, హైదరాబాద్ లో బంగ్లాలు కట్టేటప్పుడు కూలీలు, ప్రమాద వశాత్తు, కరెంటు షాక్స్ వల్ల చనిపోతారు. అలాంటి వాళ్ల గురించి మీరు ఏమైనా ఆలోచించారా. అలాంటి వాళ్లని కూడా ఆదుకోవడానికి రూ.5 లక్షల ఇన్సూరెన్స్ ని కల్పిస్తున్నది తెలంగాణ రాష్ట్రమేనని మనవి చేస్తున్నాను. పరిశ్రమలను పెడితే మూసేస్తామని మీరు మమ్ముల్ని ఆనాడు అన్నారు. మాది మూసేసే ప్రభుత్వం కాదు. తెలంగాణ ప్రభుత్వంలో ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలు వర్ధిల్లాలని కోరుకుని, కార్మిక వర్గాన్ని ఆదుకొనే ప్రభుత్వం తెలంగాణ ప్రభుత్వం మాత్రమే. మొన్ననే వరంగల్ లోని కమలాపూర్ రేయాన్స్ ఫ్యాక్టరీకి నల్గొండీలు ఇచ్చి ఆదుకొనే ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. సిద్దిపూర్- కాగజ్ పూర్ విషయంలో ఎంతైనా సహాయం చేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నామని చెప్పాము. కానీ, ఆ కంపెనీ యాజమాన్యం నడవడం లేదు. తెలంగాణ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత దేనిని మూత వేయలేదు. ఉన్నవాటిని కాపాడుకునే ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ఆనాడు ఆర్.ఎస్.సి గొంతు పిసికే ప్రయత్నం చేశారు. కానీ, మేముచ్చిన తరువాత 44 శాతం ఫిజీమెంట్ తో జీతాలు పెంచి, దేశంలోనే మొదటిసారి, ఆ నిజాం కాలం నుంచే వారసత్వం వచ్చినందున దానిని కాపాడుకోవాలని 44 శాతం జీతాలు పెంచి ఆ కార్మికవర్గాల కుటుంబాల్లో సంతోషాలను నింపింది తెలంగాణ ప్రభుత్వమే. మీరు మాకు ఎందుకు ఓట్లు వేశారని అడుగుతున్నారు. ఈ రోజు ఆటో డ్రైవర్, లారీ డ్రైవర్ పింఛను తీసుకునే తల్లి వీరుంతా కలిసి మనకు తెలంగాణ వచ్చింది బ్రతుకు బాగుపడుతుందనే భరోసాతో ఓట్లు వేసారు, వేస్తారు కనకునే మీ కాళ్ళకింది భూమి కదిలిపోతుంది కాబట్టే మిమ్ముల్ని ప్రజలు నమ్మనుగాక నమ్మరు. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో తెలంగాణ ప్రభుత్వం పది కాలాల పాటు ఉండాలని చెప్పి దీనిని పరిస్థితి కనబడుతుంది.

2.10 | ఇవాళ అదే అంగన్ వాడీ టీచర్లకు అడగకుండానే, వాళ్ల **మం.** కడుపులు నింపాలని ఆలోచించి, వాళ్లు గొప్ప బాధ్యతను నిర్వహిస్తున్నారని చెప్పి వారి వేతనాలను రూ.7,000లకు పెంచడం జరిగింది. ఈ ఘనత తెలంగాణ ప్రభుత్వానిదే. ఏ ప్రభుత్వం అయినా, ఇంత పెద్ద మొత్తంలో వేతనాలు పెంచినదా? రూ.4,500లు ఆయాల కోసం పెంచాము. ఆశా వర్ధర్ల విషయంలో కూడా కేంద్రంకు వెళ్లాము. నాతో కొంత మంది బృందాన్ని తీసుకొని వెళ్లి అయ్యా, వీరి

వేతనాలు చాలా తక్కువగా ఉన్నాయి. కనీసం రెండు, మూడు వేల రూపాయలు అదనంగా పెంచుని మేప్పి ఆశా వర్గర్లకోసం డిమాండ్ చేసి వచ్చిన ప్రభుత్వం తెలంగాణ ప్రభుత్వమని గుర్తు చేస్తున్నాను. ఈ దేశంలో ఎక్కడన్నా హోమ్ గార్డెలకి తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఇచ్చిన జీతం ఇస్తే మేము దైనికైనా వెనక ఉంటాము. వారి జీతాలను రూ.12,000లకు పెంచిన రాష్ట్రం తెలంగాణ రాష్ట్రం. ఏ రాష్ట్రమైనా కూడా అభివృద్ధి చెందాలంటే లా అండ్ ఆర్డర్ చాలా ముఖ్యమైనది. ఇవాళ ఆ లా అండ్ ఆర్డర్ కోసం హైదరాబాద్ లో మొట్టమొదటిసారిగా మహిళలను రక్షించుకోవాలని పీ టీఎమ్ ను ఏర్పాటు చేసింది ఈ తెలంగాణ ప్రభుత్వమే. అంతేకాదు ఆనాడు పూసం మాలకొండయ్య గారితో కమిటీ వేసి అనేక రాష్ట్రాలు తిరిగి వచ్చి ఏ రాష్ట్రం ఎంత గొప్పగా ఉందో చూసి వచ్చి వాటిని అమలు చేస్తున్నటువంటి రాష్ట్రం ఈ రోజు తెలంగాణ రాష్ట్రమని మరచిపోకండి. ఇటీవల హైదరాబాద్ లో 14 శాతం నేరాలు తగ్గిపోయాయని గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు చెబుతున్నారు. ఇంకొక సంవత్సరం, రెండు సంవత్సరాల కాలంలో తప్పకుండా దేశంలోనే నేరాలు తక్కువగా ఉన్న రాష్ట్రంగా తెలంగాణ రాష్ట్రంగా రాబోతుందని తెలియజేస్తున్నాను. దాని కోసం డబ్బులు కేటాయించడమే కాదు, ఎఫ్ టీఎమ్ వసులు కూడా జరుగుతున్నాయి. ఈ రోజు దేశంలో మొట్టమొదటిసారిగా హైదరాబాద్ లో కమిటీ కంట్రోల్ ను ఏర్పాటు చేసుకున్నాము. తెలంగాణ వస్తే ఏమి వస్తుందని ఆనాడు అందరూ అన్నారు. తెలంగాణ వస్తే మత కల్లోలాలు జరుగుతాయని, కుక్కలు చింపిన విస్తరాకు అవుతుందని, గొడవలు జరిగి గుంజుకుంటారని ఇంకా ఎన్నో మాటలు ఆనాడు కొంతమంది అన్నారు. ఇప్పుడు మేము గుంజుకోవడం లేదే, మా బ్రతుకులు కుక్కలు చింపిన విస్తరాకు కాలేదే. ఇప్పుడు అన్నీ రాష్ట్రాల వాళ్లకు, అన్నిదేశాల వాళ్లకు ఈ రాష్ట్రం చాలా గొప్ప రాష్ట్రం. ఇక్కడ ఉంటే క్షేమంగా ఉండగలము. భరోసాతో ఉండగలము. అభివృద్ధి చెందగలమనేటువంటి విశ్వాసాన్ని కలిగించినటువంటి గొప్ప ప్రభుత్వం ఈ తెలంగాణ ప్రభుత్వం.

ఆనాటి ప్రభుత్వాలను సోంబేరులు అంటే మీకు కోపం వస్తుంది. ఎందుకంటే నాది తెలంగాణ భాష, విద్యా, వైద్యం గురించి చెబుతాను. విద్య, వైద్యంను ప్రభుత్వం ప్రజలకు అందజేయాలి. కార్పొరేట్ ఆసుపత్రులకు, ప్రైవేట్ స్కూల్స్, కాలేజీల యాజమాన్యాలకు ప్రయివేటు కార్పొరేట్లకు బాటలు వేసి గవర్నమెంట్ వద్దైన విద్యను, గవర్నమెంట్ వరమైన వైద్యాన్ని అందించిన చరిత్ర తెలంగాణ ప్రభుత్వానిదేనని, మీది కాదని నేను చెబుతున్నాను. ఒకటే ఉదాహరణ, హైదరాబాద్ లో ఉస్మానియా ఆసుపత్రిని, గాంధీ

ఆసుపత్రిని ఎవరు కట్టారు? ఉస్మానియా ఆసుపత్రిని నైజాం కాలంలో కట్టారు. బూర్గుల రామకృష్ణ రావు గారి కాలంలో గాంధీ ఆసుపత్రిని కట్టారు. మీరు ఒక్క ఆసుపత్రిని అయినా కట్టించిన పాపాన పోయారా? 57 సంవత్సరాలలో ఒక ఆసుపత్రిని కూడా మీరు కట్టలేదు. కానీ, ఈ రోజు పెరిగిన జనాభాకు అనుగుణంగా నాలుగు దిక్కుల నాలుగు గొప్ప ఉస్మానియా, గాంధీ ఆసుపత్రులు కట్టాలని ముఖ్యమంత్రి గారు నిర్ణయించుకొని దానికి త్వరలోనే పునాది రాయిని వేయబోతున్నామని మీ ద్వారా సభ్యులకు చెబుతున్నాము. అంతేకాదు, కరీంనగర్, ఖమ్మంలో ఒక సూపర్ స్పెషాలిటీ ఆసుపత్రిని పెట్టడం కోసం నిర్ణయం తీసుకున్నాము. ఈ రోజు హైదరాబాద్ లో ఉన్న గాంధీ ఆసుపత్రికి సమానంగా గొప్ప ఆసుపత్రి నిర్మాణం కోసం వరంగల్ లో ఇప్పటికే చర్యలు తీసుకున్నాము. వీటన్నింటిని తప్పకుండా నిర్మిస్తామని మీకు హామీ ఇస్తున్నాము. గతంలో కొడుకుకు యాక్సిడెంట్ అయితే, భర్తకు ఏమన్నా అయితే కార్పొరేట్ ఆసుపత్రికి వెళ్లి ఆ తల్లి డాక్టర్ కాళ్ల మీద వడి వుస్తేలతాడు పెట్టి నా కొడుకుని, నా భర్తని బ్రతికివ్వమని చెప్పి వేడుకునేది. ఆ పాపం, దుఃఖం ఇక ముందు కొనసాగువద్దని ఖచ్చితంగా పేదలందరికీ కూడా ప్రభుత్వపరంగా కార్పొరేట్ ఆసుపత్రిలో వైద్యం అందించాలని ఈ తెలంగాణ ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకుంది. ఈ మధ్యనే గౌరవ మంత్రి లక్ష్మారెడ్డి తమిళనాడు మరియు ఇతర రాష్ట్రాలను పర్యటించి వచ్చారు. వంద శాతం ప్రపంచంలో వైద్యం విషయంలో ఏది గొప్పదైన రాష్ట్రంగా ఉందో దాన్ని ఆచరించడానికి మాకు ఏమి శవభిషలు లేవు. తెలీయకపోతే తెలుసుకొని ఆచరించే ప్రయత్నం చేస్తాము. బడ్జెట్ లో వైద్యానికి రూ.6,000 కోట్లు కేటాయించాము. వైద్య రంగాన్ని ఇంకా అభివృద్ధి చేసే విధంగా మేము ప్రయత్నం చేస్తాము. ప్రభుత్వాలు అంటే కేవలం రోడ్లు వేయడం, బంగ్లాలు కట్టడం, ఆసుపత్రులు కట్టడం కాదు. ప్రభుత్వం ప్రజల యొక్క ఆత్మగౌరవాన్ని నిలపేలా ఉండాలి. ప్రజల యొక్క భావను, ప్రజల యొక్క సంస్కృతిని నమూనాగా నిలపివేలా ప్రభుత్వాలు ఉండాలి. బతుకమ్మ, బోనాల, రంజాన్ పండుగలకు కూడా డబ్బులు ఇస్తారా అని మీరు మమ్మల్ని విమర్శించారు. అవును, ఇస్తాము ప్రజల విశ్వాసాలను గౌరవించి, కాపాడాలనే బాధ్యత మాకు ఉన్నది. వారి విశ్వాసాలకు ప్రభుత్వం తోడుగా ఉండి వారికి భరోసా కల్పిస్తుంది. మొట్టమొదటిసారిగా బతుకమ్మ పండుగను, బోనాల పండుగను అధికారికంగా నిర్వహించుకునే రాష్ట్రం తెలంగాణ రాష్ట్రం. అంతేకాదు, క్రిస్మస్, రంజాన్ వేడుకలను కూడా ప్రభుత్వ పరంగా నిర్వహించినటువంటి రాష్ట్రం తెలంగాణ రాష్ట్రం.

ప్రాఫెసర్ జయశంకర్ గారు, కొండాలక్ష్మణ్ బాపూజి గారు, పి.వి. నరసింహారావు గారు వంటి మహానీయులు అనేక మంది ఉన్నారు. హెల్త్ యూనివర్సిటీకి కాళోజీరావు గారి పేరును పెట్టుకున్నాము. హార్టీకల్చర్ విశ్వవిద్యాలయానికి కొండాలక్ష్మణ్ బాపూజి గారి పేరు పెట్టుకున్నాము. అగ్రికల్చర్ విశ్వవిద్యాలయానికి జయశంకర్ గారి పేర్లు పెట్టుకున్నాము. వరంగల్ లో కాళోజీ కళాక్షేత్రాన్ని నిర్మించబోతున్నాము. అలా ఎంతోమంది తెలంగాణ ఉద్యమంలో పాల్గొన్న వారు కావచ్చు, తెలంగాణ ఆత్మ గౌరవం నిలిపడంలో త్యాగాలు చేసిన వాళ్లు కావచ్చు, వాళ్లందరికీ కూడా తెలంగాణ సోయను, తెలంగాణ ఆత్మ గౌరవాన్ని, తెలంగాణ భాషను సమున్నతంగా అనేకమందికి పేర్లు పెట్టుకొని గౌరవించుకునే చరిత్ర ఈ రోజు తెలంగాణ రాష్ట్రానికి ఉన్నది. చివరికి పి.వి.నరసింహారావు గారి పేరుతో కూడా తెలంగాణ రాష్ట్రం వచ్చిన తర్వాత ఆయన జయంతి ఉత్సవాలు జరుపుకుంటున్నాము. ఇలా చెప్పకుంటూ పోతే చాలా ఉన్నాయి.

గౌరవ నభ్యులందరికీ చివరగా నా విన్నపం ఏమంటే ఇంకా ఆనాటి మాదిరిగానే మేము చిన్నవాళ్లము. మేము గరీబు వాళ్లము. దిక్కులేని వాళ్లము అనే ఆలోచనతో ఉండవద్దని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను. ఇది తెలంగాణ రాష్ట్రం. గల్లా ఎగరవేసే వద్దతిలో ఆనాడు పాడుకున్న పాటలు మళ్ళీ పాడుకోకూడదు. ఆనాటి కన్నీళ్ల పాటలు, కష్టాల పాటలు, దుబాయ్ వలస పాటలు, ఆనాడు సూరత్, బొంబాయికి పోతే ఇక్కడ తల్లి వడే వేదనలు తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ఇకముందు ఉండవద్దని కోరుకుంటున్నాము. అన్ని సమస్యలు మన గుమ్మంలో ఉన్నాయి కాబట్టి ఇవన్నీ త్వరితగతంగా తుడచి వేసి ప్రజల విశ్వాసం పొందాలి. ప్రజలకు భరోశను కల్పించాలనేటువంటి సంకల్పంతో ఈ రోజు మేము బడ్జెట్ పెట్టుకున్నాము. దేశంలో ఎఫ్ఆర్బిఎం లో ఇప్పటికీ కూడా 50 శాతం రుణాలు తీసుకున్న రాష్ట్రాలు ఉన్నాయి. కానీ, ఇనాటికీ కూడా 15 శాతం దాటకుండా రుణాలు తీసుకున్నటువంటి రాష్ట్రం ఒక్క తెలంగాణ రాష్ట్రమనే విషయం మరచిపోకండి. మన ప్రక్క రాష్ట్రం 18.5 శాతం అప్పును తీసుకుంది. కానీ, మన రాష్ట్రం 15 శాతం లోపే ఉన్నది. రెవిన్యూ సర్వేస్ లో ఇంట్రెస్ట్ కూడా 10 శాతం లోపు ఉన్నది. 14వ ఆర్థిక సంఘం తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని రెవిన్యూ సర్వేస్ రాష్ట్రంగా గుర్తించింది. కాబట్టి 3.5 శాతం రుణాలను తెచ్చుకోవచ్చని సూచించింది. కేంద్రం ఈ సంవత్సరం దాన్ని అమలు చేస్తుందని ఆశిస్తున్నాను. తప్పకుండా అది వస్తుందన్న విశ్వాసం మాకు ఉన్నది. కాబట్టి తప్పకుండా రాబోయే కాలంలో మనం పెట్టుకున్న రూ.1,30,415 మేల్కోట్ల బడ్జెట్ ను నూటికి సూరు శాతం సాధిస్తామనే

విశ్వాసం మాకు ఉన్నది. దాన్ని సాధించి మళ్ళీ మీ నోర్లు మూయించి మీ కళ్లకు కనువిప్పు కలిగేలా ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తుందని చెబుతున్నాను. ఈ అవకాశం కలిగించినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

2.20 శ్రీ టి జీవన్ రెడ్డి (జగిత్యాల): మేడమ్ డిప్యూటీ స్పీకర్, మంత్రి గారు మంత్రి గారు చాలా విషయాలు చెప్పారు. వాస్తవంగా

వాళ్లు చెప్పిన విషయాలు చూస్తే ఆశ్చర్యం కలుగుతుంది. సంక్షేమ కార్యక్రమాల అమలు అంటే కేవలం పెన్షన్ల పంపిణీ, సన్నబియ్యమే కాదు. బలహీన వర్గాల వారు దళితులైనా, మైనారిటీ వర్గాలైనా స్వతంత్రంగా వారి కాళ్ల మీద వారు నిలబడే విధంగా చేయడం మా ప్రభుత్వ కర్తవ్యమని పేర్కొన్నారు. చాలా సంతోషం. మానవ వనరుల సృష్టి సంబంధించి విద్య అనేది ప్రధానమైనదని మనకు తెలియంది కాదు. బలహీన వర్గాల వారు, వారి భవిష్యత్తును వారే తీర్చిదిద్దుకునే విధంగా, వారు కూడా ఉన్నత ధనిక వర్గాలతో పాటుగా విలువైన విద్యను అందుకోనే విధంగా ఆంగ్ల మాధ్యంలో ఉచిత నిర్బంధ విద్యా బోధనను అందించడమే ఈ ప్రభుత్వ కర్తవ్యం అని ఎన్నికల సమయంలో మీరు పేర్కొన్నారు.

కె.జి. టు పి.జి. విద్యా విధానాన్ని ఈ రోజు అమలు చేయలేకపోయామని మన గౌరవ ముఖ్య మంత్రి గారే పేర్కొన్నారు. కేవలం అమలు చేయలేకపోవడమే కాదు, భవిష్యత్ లో కూడా దీని గురించి కార్యాచరణ ఏవిధంగా ఉండబోతోందో పేర్కొనలేకపోయారు. ఒక్కవైపు ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో ఆంగ్ల మాధ్యంలో విద్యా బోధనను పూర్తి స్థాయిలో నిరుపేద వర్గాలకు అందచేయడానికి చర్యలు చేపట్టలేకపోయారు. నిరుపేద వర్గాలకు కూడా ధనిక, ఉన్నత వర్గాలతో పాటుగా సమానమైన విద్యా బోధన అవకాశాలు కల్పించాలనే భావంతో ప్రైవేట్ విద్యాలయాలలో, కార్పొరేట్ విద్యాలయాలలో కూడా 25 శాతం చేరిక అవకాశాన్ని ప్రభుత్వ పరంగా కల్పించాలనే ఉద్దేశ్యంతో కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు విద్యా హక్కు చట్టాన్ని అమలు చేయాలని ఉత్తర్వులు జారీ చేయడం జరిగింది. ఇది జరిగి రెండు సంవత్సరాలు గడిచింది. ఈ అంశం గురించి రాష్ట్ర అత్యున్నతమైనటువంటి న్యాయస్థానం హైకోర్టులో ప్రశ్నించడం జరిగింది. ప్రభుత్వం ఏమేరకు, ఎంతవరకు రాబోయే విద్యా సంవత్సరంలో అమలు చేస్తామని చెప్పడం జరిగిందే తప్ప, కనీసం రాబోయే విద్యా సంవత్సరానికైనా ఈ విద్యా హక్కు చట్టం కె.జి. టు పి.జి. ఏ విధంగా అమలు చేయాలనేది మీరు చెప్పలేకపోతున్నారు. కనీసం కె.జి. టు పి.జి. అమలు చేసేంతవరకైనా ఈ విద్యా హక్కు చట్టాన్ని అమలు చేయగలిగినట్లయితే నిరుపేద వర్గాలకు, దళితులు, బలహీన వర్గాల వారికి ఉన్నత విద్యను ఆంగ్ల

మాంధ్యంలో ప్రయివేట్ విద్యాలయాల్లో చదివే అవకాశం కలుగుతుంది. దీనికి ప్రభుత్వ వరంగా బాధ్యత చేపట్టాలి. దయచేసి మంత్రి గారు దీనిపై స్పెసిఫిక్ అమ్యూరెన్స్ ఇవ్వాలని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను.

రెండవది విద్యుత్ సమస్యలపై వారు మాట్లాడుతూ లోడ్ గతానికంటే 16 శాతం పెరిగిందని అన్నారు. నిజం పెరిగి వుండొచ్చు కాదనడం లేదు. వ్యవసాయానికి, వ్యవసాయ ఉత్పత్తికి కావాల్సిన వినియోగం ఏ మేరకు ఉన్నది. కేవలం గతానికి ఇప్పటికీ మాత్రమే కాదు, ఈ సంవత్సరానికి అంటే 2015-16 సంవత్సరంలో వ్యవసాయ లోడ్ ఏవిధంగా ఉందో దయచేసి నెలవారీగా చెబితే బాగుంటుంది.

పరిశ్రమలకు సంబంధించి, సాయంత్రం వేళల్లో 6 నుండి 10 వరకు పరిశ్రమలు విద్యుత్ వినియోగం చేస్తే అదనపు పన్ను భారం వేయడం జరుగుతుందని గతంలో పేర్కొన్నారు. దీన్ని మీరు తొలగించారా? కేవలం సాయంత్రం వేళల్లోనే కాదు ఉదయం సమయంలో కూడా పరిశ్రమలు విద్యుత్ వినియోగించనట్లయితే అదనంగా పన్నుల భారం వేసి విధంగా మీ విద్యుత్ శాఖ నిర్ణయం తీసుకొని అమలు చేస్తోందని అంటున్నాను. దయచేసి మీరు వెరిఫై చేసుకోండి. కేవలం గత ప్రభుత్వాలను నిలదీయడమే కాదు. మీరు ఇవాళ తీసుకున్న నిర్ణయం ఏ మేరకు సక్రమంగా కొనసాగుతోందో ఆలోచన చేయాలి. ఆటోలే గాని బ్రాడ్లర్ల గాని గతంలో రోడ్లపైకి రావాలంటే భయపడేవని అన్నారు. గౌరవ ఆర్థిక మంత్రి గారు ఆటోల గురించి చెబుతున్నారు. వారు పోలీస్ స్టేషన్ల బలోపేతానికి స్టేషన్లకొక బొలెరో కొనిచ్చారు. మీరు సాయంత్రం వేళల్లో 5 నుంచి 7 గంటల సమయంలో ఏదైనా పోలీస్ స్టేషన్ కు వెళ్లండి. ఆ సమయంలో ఎవరైనా ఎస్.ఐ. కాని రక్షకభట అధికారి కాని స్టేషన్ లో ఉంటే నన్నడగండి. మోటార్ చెక్ లో రోడ్లమీద రాష్ట్రమంతటా బిజీగా ఉంటున్నారు. గౌరవ మంత్రి గారు మీ ఏరియాలో చూడండి సాయంత్రం 5 నుంచి 7 గంటల మధ్య ఏ పోలీస్ స్టేషన్ లో అయినా ఏ రక్షక భటాధికారిైనా పోలీస్ స్టేషన్ లో ఉంటున్నాడా, ఉండడు ఎందుకు? మీరు కొనిచ్చిన బొలెరోకు కు కావాల్సిన పెట్టుబడిని రాబట్టుకోవాలి. మీరు స్టేషన్ లో టార్గెట్ ఫిక్స్ చేశారు. ఏవిధంగా అంటే ఒక్కో పోలీస్ స్టేషన్ కు నెలవారీగా మీరు ఇంత పెనాల్టీ వసూలు చేయాలని. ఆటో వాళ్లకు ఓవర్ కెపాసిటీ. ఆటో వాళ్లకు కాని బ్రాడ్లర్ వాళ్లకు కాని మీరు చేసి మేలు ఇదేనా అని మీ ద్వారా అడుగుతున్నాను.

వ్యవసాయానికి సంబంధించి ఇది అత్యంత ప్రధానమైనది. ఫసల్ భీమా యోజన కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టింది. ఖరీఫ్ లో 2 శాతం రభీలో 1.5 శాతం ప్రీమియం చెల్లిస్తే వంట నష్టపరిహారం పొందే అవకాశం ఉందని పేర్కొన్నారు. చాలా సంతోషం. It is a

good policy. ఇందులో కీటుకు వ్యవసాయ మంత్రికి తెలియనిది కాదు. మండలాల వారీగా ఈ కార్యక్రమాన్ని అమలు చేయాలని తలపెట్టడంతో ఎక్కడ కూడా ఏ రైతుకు కూడా వంట నష్టపరిహారం భీమా కంపెనీ ద్వారా రావడం లేదు. తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తర్వాత ఇదే శాసనసభలో ఇదే వ్యవసాయ శాఖా మంత్రి ఒక తీర్మానాన్ని ప్రవేశపెట్టారు. ఇది గ్రామాల వారీగా కాకుండా రైతు వారీగా నర్వే నెం. వారీగా అమలు చేయబడినప్పుడు మాత్రమే రైతుకు ఉపయోగకరంగా ఉంటుంది. ఫసల్ భీమా యోజన రైతు వారీగా అమలు చేయబడుతోందా? లేదు, మళ్లీ గ్రామాల వారీగానే ఇది అమలు చేయబడుతోంది. దీని వల్ల రైతుకు ఎలాంటి ఉపయోగం లేదు. అదనంగా 2 శాతం ప్రీమియం క్లెయిమ్ చేయడానికి తప్ప ఇది రైతుకు ఏవిధంగా ఉపయోగకరంగా ఉంటుందని అడుగుతున్నాను.

ఇక హార్డికల్చర్ కు సంబంధించి, మొన్నామధ్య వడగళ్ల వాన వడింది. గౌరవ మంత్రి గారి నియోజకవర్గంలో కూడా వడి ఉండొచ్చు. ఫిబ్రవరి చివరి వారంలో కాని మార్చి మొదటి వారంలో కాని వడి ఉండొచ్చు. ధర్మపురి శాసనసభ్యులు ఇక్కడే ఉన్నట్లున్నారు. రెవెన్యూ శాఖ కాని హార్డికల్చర్ శాఖ కాని ఏమంటుందంటే, రాలిపోయింది పూత, పిందే కదా, కొమ్మలు ఇరగిలి, కాయలు రాలిలి, అప్పుడు మాత్రమే నమోదు చేయడానికి, భీమా శాఖ ద్వారా నష్టపరిహారం రావడానికి అవకాశం ఉంటుంది. అంటే ఫిబ్రవరి, మార్చి లో పోయినటువంటి పూత, పింద మళ్లీ వచ్చే అవకాశం ఉందా? దయచేసి మీరు ఆలోచన చేసి చెప్పండి. ఏవిధంగా భీమా కంపెనీ రైతుకు ఉపయోగకరంగా ఉంది? ఏవిధంగా మీరు నిర్ణయం తీసుకోబోతున్నారని అడుగుతున్నాను.

గౌరవ మంత్రి గారు రుణ మాఫీ గురించి చాలా చక్కగా చెప్పారు. మొదటి సంవత్సరం 25 శాతం రుణం చెల్లింపు చేస్తే 50 శాతం అప్పు ఇప్పించామని అన్నారు. రెండవ సంవత్సరం 50 శాతం అప్పు ముట్టడంతో 100 శాతం అప్పు ఇప్పించామన్నారు. అప్పు ఇచ్చిన బ్యాంక్ ఏదో చెప్పండి. చెల్లింపులు సహకార బ్యాంకుల్లో కానివ్వండి, జాతీయ బ్యాంకుల్లో కాని, ఈ 25 శాతం పోను మిగిలిన రుణ మొత్తాన్ని రైతు బ్యాంకుకు చెల్లించినప్పుడు మాత్రమే రుణ మాఫీ చేయబడి ఆ బ్యాంకు ద్వారా చెల్లింపు చేయబడిన మొత్తానికి అదనంగా ఇచ్చింది. అంతేకాని రైతు అప్పు చెల్లించలేని పరిస్థితుల్లో 25 శాతం బకాయి ఏదైతే మీరు చెల్లించారో అంతకే పరిమితం అయ్యారు. స్కేల్ ఆఫ్ ఫైనాన్స్ అని చెప్పి ఏ 5 శాతమో, 10 శాతమో పెంచితే, దానికి అనుగుణంగా ఇస్తే ఈయొచ్చు కాని తీర్చిన అప్పుకంటే అదనంగా మీరు ఇచ్చింది ఏమీ లేదు.

అంగన్ వాడీలకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రూ.5000 జీతం పెంచింది చాలా సంతోషం, మేము కూడా సంతోషపడుతున్నాం. ఆశా వర్కర్లు ఏం పాపం చేశారు. గ్రామాలలో ఒక తల్లి గర్భం దాల్చి పురుడయ్యే వరకు ఆశా వర్కర్లు బాధ్యత తీసుకుంటారు. అటువంటి ఆశా వర్కర్లకు కేవలం రూ.1,500 మాత్రమే ఇస్తున్నారు. ఇంత అన్యాయమా? దీని గురించి మేము పార్లమెంటుకు కేంద్రానికి నివేదించాము. పార్ట్ టైమ్ స్వీవర్స్..... గౌరవ ఆర్థిక శాఖా మంత్రి ఈటల రాజేందర్ గారు, మీరు ఉద్యమ నాయకులుగా పార్ట్ టైమ్ స్వీవర్స్ను వెంటబెట్టుకొని ఎన్నిసార్లు రిప్రజెంట చేయలేదు? ఈరోజు పార్ట్ టైమ్ స్వీవర్స్ గుర్తుకు రావడం లేదా? ఆ పార్ట్ టైమ్ స్వీవర్స్ను రెగ్యులరైజేషన్ చేసి బాధ్యత మీకు లేదా? ఆనాడు ఉద్యమ సమయంలో అన్నీ గుర్తుకు వస్తాయి. ఇవాళ బాధ్యత మీ మీదకు వచ్చింది. ఆనాడు ఏ అంశాన్ని లేవనెత్తారో ఆ అంశాలను పూర్తి చేసి బాధ్యత మీకు లేదా?

2.30 మ. పారిశుధ్య కార్మికులకు రూ.1500 నుండి రూ.2000 జీతం అంటే ఇంత అన్యాయమా? వారికి కూడా న్యాయం చేయండి. ఎన్ఆర్ఇజిఎస్ ఎంప్లాయిస్కు కనీస వేతనం లభించే విధంగా చర్యలు చేపట్టండి. విద్యార్థులు ఉద్యోగాలు భర్తీ చేయమంటున్నారు. ఏ ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ విద్యార్థి లోకం ఉద్యమించి వారి ఆత్మత్యాగాలతో, బలిదానాలతో కేంద్రాన్ని కదిలించి, తెలంగాణ రాష్ట్రం సిద్ధింప చేస్తే ఈ రోజు కూడా అదే విద్యార్థి లోకం వాళ్ల ఉద్యోగాల కల్పన కోసం వాళ్లంతా ఉద్యమిస్తుంటే లాఠీ ఛార్జ్ చేశారు. విద్యార్థి లోకం ఉద్యమించి తెలంగాణ రాష్ట్రం సిద్ధింప చేస్తే, ఆ ఫలాలు మీరు పొందుతూ, అధికారాలు అనుభవిస్తూ ఆ నిరుద్యోగ యువతతో పొందిన అధికారులతో ఉద్యోగాలు కల్పించే బాధ్యత మీ మీద లేదా? కేవలం ఉపన్యాసాలే కాదు.

ఆర్టీసీ గురించి మాట్లాడుతున్నాను. 43 శాతం ఫిట్మెంట్ కాదు 44 శాతం ఇచ్చారు సంతోషం. 2004 నుండి 2014 వరకు ఆర్టీసీ ఏ పరిస్థితిలో ఉన్నది? లాభాలలో ఉన్నదా? నష్టాలలో ఉన్నదా? ఆర్టీసీని ఎవరు నిర్వీర్యం చేస్తున్నారు. మీరా, మేమా? 2004కు ముందు నష్టాలలో ఉన్నప్పటికీ 2004 నుండి 2014 మధ్యలో దానిని లాభాల బాటలో వయనింప చేస్తే 2014లో మీరు అధికారులతోకి వచ్చాక మీరు నిర్వీర్యం చేస్తున్నారు. మీరు చేసే కార్యక్రమాలు మీరు చేయకుండా మా మీద బాధ్యత మోపడం సమంజసం కాదు. దయచేసి గౌరవ మంత్రిగారు సామాజికంగా అల్పసంఖ్యాక వర్గాలలోని ముస్లింలకు 12 శాతం రిజర్వేషన్ అంటూ, సుధీర్ కమిటీని ఆరు మాసాలు ఎక్స్టెండ్ చేశారు. ఏ రిజర్వేషన్ కల్పించాలన్నా సామాజికంగా బిసి కమీషన్తో స్టడీ చేయించవలసిన

అవసరం ఉంది. కాని ఆ అంశాన్ని మైనారిటీ కమీషన్తో స్టడీ చేయిస్తున్నారు. మైనారిటీ కమీషన్ రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత మరల బిసి కమీషన్తో స్టడీ అంటారు. గతంలో మైనారిటీ కమిటీ నివేదికలకు అనుగుణంగా బిసి కమీషన్ ద్వారా బి. సెం 33, 2004లో జారీ చేయబడితే it was struck down by the court. బిసి కమీషన్తో స్టడీ చేయించండి.

మీ గిరిజన యూనివర్సిటీ ఏమైంది? ఆదిలాబాద్లో కొమరం భీమ్ను వర్ధంతి రోజున ఆయన పేరున యూనివర్సిటీ నిర్మిస్తామని ముఖ్యమంత్రిగారు పేర్కొన్నారు.

శ్రీ జోగు రామన్న : చెప్పలేదు.

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి : మీకు ఆదిలాబాద్లో వద్దంటే కరీంనగర్లో మేము గిరిజన యూనివర్సిటీని పెట్టుకుంటాము. కరీంనగర్లో గిరిజనులు అత్యధికంగా ఉన్నారు. నైజాంకు వ్యతిరేకంగా ఉద్యమించిన నాయకుడు కొమరం భీమ్ పేరు మీద గిరిజన యూనివర్సిటీ కావాలని మేము కోరితే మా నాయకుడు చెప్పలేదని అంటున్నారు. మీ నాయకుడితో చెప్పించండి. గిరిజన యూనివర్సిటీయే కాదు, గిరిజన రిజర్వేషన్ లేదు. గిరిజనులకు వారి జనాభాకు అనుగుణంగా రిజర్వేషన్ కల్పించవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద ఉంటుంది. ఆనాడు ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో 6 శాతం ఉన్న.....

శ్రీ జోగు రామన్న : గిరిజన యూనివర్సిటీ ఆదిలాబాద్లో కావాలని గతంలో కోరాము. వారికి ఆ రోజు చెప్పడం జరిగింది. ముఖ్యమంత్రిగారు కొమరం భీమ్ వర్ధంతి రోజు చెప్పారని అంటున్నారో ఆ రోజున వారు హామీ ఇవ్వలేదు. మా జిల్లా సభ్యులందరం, మంత్రులందరం కోరుతున్నాము. వారు చెప్పిన తరువాత చేస్తారనే మనవి చేస్తున్నాను. అది సత్యదూరమని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి : గౌరవ మంత్రిగారు, మా ముఖ్యమంత్రిగారు వాగ్దానం చేయకున్నా, స్థానిక శాసనసభ్యులుగా, మా గిరిజన యూనివర్సిటీకి మేము కట్టుబడి ఉన్నామన్నందుకు ధన్యవాదాలు. ఆదిలాబాద్ జిల్లాలో గిరిజన జనాభా ఉన్న దానిని దృష్టిలో పెట్టుకొని ఉద్యమ నాయకుడు కొమరం భీమ్ను పదే పదే గుర్తు చేసుకుంటామో, వారి పేరున గిరిజన యూనివర్సిటీ పెట్టాలని కోరుతున్నాము. గిరిజనులకు వారి జనాభా శాతానికి అనుగుణంగా రిజర్వేషన్ కల్పించవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద ఉంది. గతంలో ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో 6 శాతం జనాభా ఉంటే ఆరు శాతం రిజర్వేషన్ అమలు చేశారు. తెలంగాణలోని పది జిల్లాల్లో గిరిజన జనాభా

కేంద్రీకృతం కావడం వల్ల పది శాతం జనాభా ఉంది, పది శాతం రిజర్వేషన్ అమలు చేయవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద ఉంటే పది శాతం రిజర్వేషన్ అమలు చేయకుండా, మేము 12 శాతం చేస్తామని అన్నారు. ఇప్పటికి రెండు సంవత్సరాలు గడిచాయి.

మేడమ్ డిప్యూటీ స్పీకర్: మీరు సీనియర్ శాసనసభ్యులు, మరల బడ్జెట్ పై చర్చ అంటే ఎలా? ఇది క్లారిఫికేషన్ మాత్రమే.

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి: సామాజికంగా, ఆర్థికంగా వెనుకబడ్డ ముస్లింలు, గిరిజనులకు 12 శాతం రిజర్వేషన్ అమలు చేయాలనే అభిప్రాయం వ్యక్తం చేశారో, ముస్లింలకు 12 రిజర్వేషన్ అమలు చేయడానికి బిసి కమీషన్ ద్వారా స్టడీ చేయించాలి. గిరిజనులకు 12 శాతం రిజర్వేషన్ అమలు చేయాలంటే మన పరిధిలో లేదు. కాబట్టి జనాభా ప్రాతిపదికన అమలు చేయడానికి మీరు వెంటనే చర్యలు చేపట్టాలని మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

డా. కె. లక్ష్మణ్: మేడమ్ స్పీకర్, ఆర్థిక శాఖా మంత్రిగారు బడ్జెట్ మీద ప్రస్తావించిన అంశాలకు సూటిగా సమాధానం వస్తుందని మేము ఆశించాము. చాలా వరకు వాటిని దాటివేసి ప్రయత్నం చేస్తూ, రాజకీయ పరమైన ఎదురుదాడితో వారు తమ బడ్జెట్ ప్రసంగాన్ని ముగించినట్లుగా మేము భావిస్తున్నాము. వారు చాలా స్పష్టంగా సంక్షేమం గురించి వారు మాట్లాడుతూ గత ప్రభుత్వాల కంటే మేలు చేశామనే వాదన వినిపిస్తున్నారు. తెలంగాణ ప్రజలు ఉద్యమం తరువాత సాధించుకున్న తెలంగాణలో ఏ అంశాలైతే సంక్షేమం గురించి ప్రస్తావించారో గత ప్రభుత్వాలు ఏమి చేయలేకపోయాయి, మేము వస్తే చేస్తామని చెప్పారో ఐదు సంవత్సరాలలో లక్ష కోట్ల బడ్జెట్ ఖర్చు పెడతామని చెప్పింది, వాస్తవమా, కాదా? తెలంగాణ రాష్ట్రంలో 16 శాతం ఉన్న దళితులు వారి సంక్షేమం కోసం, అభివృద్ధి, అభ్యుదయం కోసం రూ.50 వేల కోట్లు ఐదు సంవత్సరాలలో ఖర్చు పెడతామని చెప్పింది వాస్తవమా, కాదా? 54 శాతం ఉన్న బిసి జనాభాకోసం ఐదు సంవత్సరాలలో రూ.25 వేల కోట్లు ఖర్చు పెడతామన్న మీరు ఫెడరేషన్లను ఎత్తివేసి, కుల వృత్తులన్నీ నిర్వీర్యమై పోతుంటే, దానిని ఆదుకున్నట్లుగా ఈ బడ్జెట్లో ప్రతిబింబిస్తుందా?

ఈ రెండు బడ్జెట్లలో 2016-17 వదలి వేస్తే ఎస్సీ, ఎస్టీ, బిసి, మైనారిటీ వర్గాలకు కలిపి రూ.17662 కోట్లు కేటాయిస్తే మీరు ఖర్చు పెట్టింది, మీ లెక్కల ప్రకారం రూ.6102 కోట్లు మాత్రమే అంటే ముప్పై శాతం. ఏ రకంగా ఈ తెలంగాణను ముందుకు తీసుకుపోదలచుకున్నారు. సంక్షేమం పట్ల మీకున్న చిత్తశుద్ధికి సంకేతం ఏమి ఇస్తున్నారు? లక్ష కోట్లలో 17వేల కోట్లు రెండు

సంవత్సరాలకు పెట్టి రాబోవు మూడు సంవత్సరాలలో ఇంకా మీరు ఎన్ని వేల కోట్లు పెడతారు? రూ.6వేల కోట్లు మాత్రమే ఖర్చు పెట్టామని మీరిచ్చిన పుస్తకాలలోని లెక్కల ప్రకారం చెప్పారు. రూ.94 వేల కోట్లు ఖర్చు పెట్టే ఆస్కారం ఉందా? ఇది ప్రజలను ఏరకంగా మీరు మోసం చేస్తున్నారనే దానికి తార్కాణం. గత ప్రభుత్వం చేయలేదు, వాళ్ల కంటే ఎక్కువ ఖర్చు పెట్టామని చెబుతున్నారు తప్ప ఎన్నికల ముందు చెప్పిన దానికి భిన్నంగా ఉంది. దీనికి సూటిగా దీనికి సమాధానం చెప్పాలి. మొత్తం తెలంగాణ సమాజం 80 శాతం జనాభా ఎస్సీ, ఎస్టీ, బిసి, మైనారిటీ వర్గాల వారు గంపెడు ఆశతో ఉన్నారు. వారి ఆశలు నీరు గార్చే విధంగా ఈ బడ్జెట్లో అంకెలు తెలియచేస్తున్నాయో, లేదా మీరే చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

2.40 | డా. కె.లక్ష్మణ్ (కం.): అధ్యక్షా, అభివృద్ధి అంటే కేవలం ము. డబ్బు ఖర్చుపెట్టడమే కాదని, తెలంగాణలో ఆర్థిక స్తోమత లేని వారి విద్యాభివృద్ధి కోసం కేజీ టు పీజీ పథకాన్ని ప్రవేశపెడతామని చెప్పారు, ఇప్పుడు అది సాధ్యం కాదని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారే స్వయంగా చెప్పడం జరిగింది. మూడు విద్యా సంవత్సరాలు పూర్తయ్యాయి కాని కేజీ టు పీజీ పథకానికి సంబంధించి ఒక్క అడుగు కూడా ముందుకు వెళ్లేలేదు. పైపెచ్చు ప్రైవేట్ పాఠశాలల్లో ఫీ డ్రెస్టర్స్ నియంత్రించలేకపోతున్నారు. 450 ప్రభుత్వ పాఠశాలలను రేషన్లైజేషన్ పేరుతో మూసి వేసిన విషయం వాస్తవమా కాదా? పేద వర్గాల వారి కోసం ఈ ప్రభుత్వం ఏ విధంగా పనిచేస్తుందని అడుగుతున్నాను. ఫీ రీయింబర్స్ మెంట్ కి సంబంధించి గత రెండు సంవత్సరాలుగా నాలుగు వేల కోట్ల రూపాయలు బకాయిలు చెల్లించవలసి ఉంది. ఒక పిల్లాడు ఇంజనీర్ అయితే, మెడికో అయితే ఆ కుటుంబం బాగుపడుతుందని, తెలంగాణాలో చాలా మంది ఇంజనీరింగ్, మెడిసిన్ స్టూడెంట్స్ తయారవుతున్నారని గర్వంగా చెప్పుకున్నాము. మన తెలంగాణాలో ప్రతి సంవత్సరం అర్హత వేల ఇంజనీరింగ్ స్టూడెంట్స్ బయటకీ వస్తున్నారు, వాళ్లకు ఉద్యోగాలు ఇస్తామని చెప్పి ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలు మూసివెయ్యడం ఈ ప్రభుత్వ విధానమా అని అడుగుతున్నాను. 150 ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలు మూత పడిన విషయం వాస్తవమా కాదా అని అడుగుతున్నాను. బీఈడి, డీఈడిలు చేసిన నలభైవేల మందికి ప్రతి సంవత్సరం టీచర్ల ఉద్యోగాలు ఇవ్వగలుగుతామా అని ముఖ్యమంత్రి గారు స్వయంగా అంటే, ఆ కాలేజీలను మూసివెయ్యడానికి సిద్ధమవుతున్నట్లుగా సంకేతాలు ఇవ్వడం వాస్తవమా కాదా? చదువుకున్న విద్యార్థులు, తెలంగాణాలో తమ విద్యా సంవత్సరాన్ని కోల్పోయి ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ కేంద్రంగా ఉద్యమించిన వారు, మళ్ళీ ఉద్యమ బాట

పడుతున్నారు. గ్రూప్.2లో నరైన సీలబస్ లేకుండా పరీక్షను నిర్వహిస్తామంటున్నారు. గ్రూప్. 2 పోస్టులకు సంబంధించి, నాలుగైదు లక్షల మంది ఉద్యోగాల కోసం దరఖాస్తు పెట్టుకోడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు. వివిధ కేటగిరీలకు సంబంధించి 3500 పోస్టులకు నోటిఫికేషన్ ఇవ్వాలని గత కొద్ది రోజులుగా ధర్నాలు, ఊరేగింపులు, నిరశనలు చేస్తున్నారు. ఈ రకంగా గ్రూప్.1 కానివ్వండి, గ్రూప్.4, డీఎల్సీ, జీఎల్సీ, వీఆర్ఓ పోస్టులను నోటిఫై చెయ్యడం లేదు. ఈ ఉద్యోగ సమస్య ఎప్పుడు పరిష్కారమవుతుంది? లక్షా ఏడు వేల ఉద్యోగాల భర్తీకి సంబంధించి ఏ విధమైన చర్యలు తీసుకుంటున్నారో స్పష్టత ఇవ్వలేకపోతున్నారు. రైతులకు సంబంధించి రుణ మాఫీ విషయమై గత సమావేశాలలో కూడా చెప్పడం జరిగింది. రైతులు ఆత్మహత్యలకు పాల్పడుతున్నారు, వారు చేసిన అప్పులు తీరడం లేదని చెప్పాము. మేము ఏక కాలంలో మాఫీ చేయమన్నాము, కాదు మొదట అని మీరంటున్నారు. అర్కులకు ప్రభుత్వోద్యోగులతో సమానంగా వేతనాలు కల్పిస్తామని చెప్పిన విషయం వాస్తవం కాదా అనే విషయాలపై ఆర్థిక మంత్రి గారు దాటవెయ్యకుండా సమాధానం చెప్పాలి. ఓసీటీఎల్, డీబీఆర్ పరిశ్రమల పునరుద్ధరణకు తీసుకున్న చర్యలేమిటి? జర్నలిస్టులకు, ఎంప్లాయిస్ కు హెల్త్ కార్డులిస్తామన్నారు. హెల్త్ కార్డులు చెల్లని కార్డులుగా ఉన్నాయి. ప్రైవేట్ ఆసుపత్రుల యాజమాన్యం ఎంఓయూలు జరగలేదని, చెల్లవని చెబుతున్నారు. నిజాం షుగర్ ఫ్యాక్టరీ గురించి చెబుతున్నారు. తెలంగాణ రాష్ట్రం వస్తే, మేము అధికారంలోకి వచ్చిన వంద రోజులలోనే ఫ్యాక్టరీని తెరిపిస్తామన్నారు. తెలంగాణాను విత్తన బాండాగారంగా మారుస్తామన్నారు. అందుకు తీసుకున్న చర్యలేమిటి? బడ్జెట్ లో పొందుపరచలేదు. ఆశా వర్ధర్ల జీతాలకు సంబంధించి మంత్రి గారు దాటవేసే ప్రయత్నం చేశారు. ఎస్.ఐ పరీక్షలకు సంబంధించి ఇంగ్లీష్ సబ్జెక్టును ఎత్తిచెయ్యాలని చెప్పడం జరిగింది. ఇంగ్లీషులో ప్రావిణ్యం లేక, ఇంటర్వ్యూలు వద్దని తెలంగాణ బిడ్డలు అడుగుతున్నా, ఇంటర్వ్యూలు విధిగా నిర్వహిస్తామంటే ఎలా? ఈ అంశాలపై కచ్చితంగా ఆర్థిక మంత్రి గారు నూటిగా జవాబు చెప్పాలని కోరుతూ మీ ద్వారా నేను ఒక సూచన చెయ్యదలచుకున్నాను. లెజిస్లేషన్ అఫ్ థిస్ మినిస్టర్ గారు ఇక్కడ లేరు. వారు ఇందాక మాట్లాడుతూ * అని అన్నారు. ఆ మాటను వారు ఉపసంహరించుకోవాలి లేదంటే దాన్ని రికార్డుల నుండి మీరు తొలగించాలి. ఇక్కడికి వచ్చిన వారుందరూ ప్రజల చేత ఎన్నుకోబడిన వారే. గాలికి వచ్చిన వారు ఎవరూ లేరు కాబట్టి వారు అవహేళనగా మాట్లాడిన విధానం బాగాలేదు. కొత్త

రాష్ట్రంలో, కొత్త సభలో బాధ్యత కలిగిన వ్యక్తి ఈ విధంగా మాట్లాడడం మంచి కాదని చెబుతున్నాను.

మేడమ్ డెప్యూటీ స్పీకర్ : ఆ వ్యాఖ్యలను రికార్డ్ నుండి తొలగిస్తున్నాను.

శ్రీ పి. యెంట్ రెడ్డి (కొడంగల్): అధ్యక్షా, ఏ పార్టీకైనా ఎన్నికల మేనిఫెస్టోనే భగవద్గీత, బైబిల్, ఖురాన్ వంటిది. రాజకీయ పార్టీలకు ఎన్నికల మేనిఫెస్టో గీటురాయి వంటిది. పెద్దలు రాజేందర్ గారు, ఆర్థిక శాఖామంత్రులు ఇందులో సభ్యులుగా ఉండొచ్చని నేను అనుకుంటున్నాను. మేనిఫెస్టోలోనే ఏడు పేజీ చూడండి. అందులో మొట్టమొదటి పామి ఏమిటంటే, స్టేట్ అడ్వైజరీ కౌన్సిల్ ఏర్పాటు చేయాలని ఉంది. తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని అభివృద్ధి చేయాలని, ప్రభుత్వానికి సలహాలు, సంప్రదింపులకు రాష్ట్ర సలహా మండలి ఏర్పాటువుతుందని, ఇందులో వ్యతికాసంపాదకులు, విషయ నిపుణులు, విద్యావేత్తలు, ఆయా రంగాల నిపుణులు సభ్యులుగా ఉంటారని చెప్పి ఎన్నికల మేనిఫెస్టోలో హామీ ఇవ్వడం జరిగింది. అంత మందిని నియమించాలంటే, వారికి ఆఫీసు ఏర్పాటు చెయ్యాలి, అందుకు ఖర్చు అవుతుంది కాబట్టి ఆర్థిక శాఖ ఏమైనా అనుమతులు ఇచ్చిందా, ఇస్తే వాటి వివరాలు చెప్పాలి. ఇవ్వకపోతే ఎప్పటిలోగా స్టేట్ అడ్వైజరీ కౌన్సిల్ ను ఏర్పాటు చేస్తారో స్పష్టంగా చెప్పాలి. ఇందులో ఇచ్చిన హామీలలో ప్రధానమైనది ఏమిటంటే, ఎస్.సి, ఎస్.టిలలో అంగవైకల్యం ఉన్న వాళ్లను, మంచి వాళ్లు ఎవరైనా వివాహం చేసుకుంటే, ఇద్దరిలో ఒకరికి ఉద్యోగమిస్తామని, అదే విధంగా లక్ష రూపాయలు నగదు ఇస్తామని చెప్పడం జరిగింది. గత బడ్జెట్ లను చూస్తే, దళితుల్లో, గిరిజనుల్లో అంగవైకల్యం ఉన్న వాళ్లను పెళ్లి చేసుకున్నా లక్ష రూపాయలు నగదు ఎవరికీ ఇవ్వలేదు. భార్యభర్తల్లో ఒకరికి ప్రభుత్వోద్యోగం ఇస్తామని చెప్పారు. అందుకు సంబంధించిన అంశాలు ఇందులో చర్చించలేదు. అంగవైకల్యం ఉన్న వాళ్లకు మూడు శాతం రిజర్వేషన్ ఇస్తామని మేనిఫెస్టోలో పెట్టడం జరిగింది. ఆ విషయమై ఆర్థిక మంత్రి గారు స్పష్టత ఇవ్వాలి. సమాజంలో 52 శాతం బీసీలు, 16-17 శాతం దళితులు, 12 శాతం ఉన్న గిరిజనులు ఉన్నారు. ఈ విధంగా ఎనభై శాతమున్న ఆ వర్గాల ప్రజలకు ఎన్నికల మేనిఫెస్టోలో చెప్పిన ప్రకారం, బీసీలకు అయిదు సంవత్సరాలలో ఇరవై అయిదు వేల కోట్ల రూపాయలు అంటే సంవత్సరానికి అయిదు వేల కోట్ల రూపాయలు, దళితులకు అయిదు సంవత్సరాలలో యాభై వేల కోట్ల రూపాయలు అంటే సంవత్సరానికి పది వేల కోట్ల రూపాయలు కేటాయించవలసి ఉంది. గిరిజనులకు

కూడా జనాభా ప్రాతిపదికన బడ్జెట్లో నిధులు కేటాయిస్తామన్నారు. ఇప్పటికే రెండు సంవత్సరాలపైనే బడ్జెట్లు ప్రవేశపెట్టారు. గిరిజనులకు రూ. 24 వేల కోట్ల రూపాయలు, దళితులకు రూ. 20 వేల కోట్ల రూపాయలు అదే విధంగా బీసీలకు రూ. 10,000 కోట్ల రూపాయలు, ఈ విధంగా యాభై నాలుగు వేల కోట్ల రూపాయలు మేనిఫెస్టో ప్రకారం కేటాయించవలసిన అవసరం ఉంది. ఇప్పటివరకూ పదిహేను వేల కోట్ల రూపాయల పైచిలుకు మాత్రమే కేటాయింపులు జరిగాయి, అందులో 6-7 వేల కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టడం జరిగింది. మేనిఫెస్టోలోని పొందుపరచిన వాటిలో 99 శాతం అమలు చేసాము, ఒక్క శాతం అమలు చేయలేదని ముఖ్యమంత్రి గారు చెబుతున్నారు. ఆర్థిక మంత్రి గారు దాన్ని చదువుకొని, వారిచ్చిన హామీలలో ఉన్న వ్యత్యాసాలను సభ దృష్టికి తీసుకొచ్చి సవరించవలసిందిగా ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. కేజీ టు పీజీ పథకమనేది అనేది ప్రభుత్వ పాపులర్ స్కీమ్. డెప్యూటీ సీయం గారు వచ్చిన తరువాత, దీనికి సంబంధించి కార్యచరణను ప్రకటిస్తామని చెప్పారు. గతంలో వారు చేసిన సేవలపై మాకు అవగాహన ఉంది. డెఫిసెన్స్ ఒక అడుగు ముందుకు వేస్తామని చెప్పారు. ఒక్క అడుగు ముందుకు వేయకపోగా, నష్టం ఏమీ జరుగుతుందంటే, కేజీ టు పీజీ పథకానికి అంగన్వాడీ టీచర్ల సమన్యను లింక్ పెట్టి, అంగన్వాడీ టీచర్ల నియామకాలను వక్రం పెట్టారు. గత 22 నెలలుగా గ్రామీణ ప్రాంతంలో అంగన్వాడీ నియామకాలను చేపట్టలేదు. కేజీ టు పీజీ ఉచిత నిర్బంధ ప్రాథమిక విద్యకు సంబంధించి ఎప్పటిలాగా చేస్తారు, అంగన్వాడీ టీచర్ల నియామకాలను ఎప్పటి లాగా చేస్తారో చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఉర్దూను రెండవ అధికారిక భాషగా గుర్తిస్తామని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చెప్పడం జరిగింది.

2.50 మ. అయితే ఇప్పుడు ఉర్దూ రెండవ అధికారిక భాష అన్న సంగతి పక్కకు పెడితే సెల్ఫ్ హెల్ప్ స్కీం అని ఉర్దూ పాఠశాలలు, జూనియర్ కాలేజీలలో ప్రభుత్వం కనీసం కాంట్రాక్ట్ టీచర్లను గానీ కాంట్రాక్ట్ లెక్చరర్లను గానీ ఉర్దూ చెప్పించడానికి నియమించడం లేదు. ఈ ప్రభుత్వం మైనారిటీల బలోపేతానికి పూర్తి స్థాయిలో వనిచేస్తున్నామని చెబుతున్నది. కానీ ఉర్దూ మీడియంలో చదువుకునే పిల్లలు వారే పైసలు జమచేసుకొని టీచర్లకు జీతాలు చెల్లించుకుంటున్నారు. గత ఆరు సంవత్సరాలుగా నేనే ఒక జూనియర్ కళాశాలలో కాంట్రాక్ట్ లెక్చరర్లకు జీతాలు చెల్లిస్తున్నాను. కాబట్టి ప్రభుత్వం ఉర్దూను రెండవ అధికారిక భాషగా గుర్తిస్తే తక్షణమే పాఠశాలలో, కళాశాలలో కాంట్రాక్ట్ టీచర్లను, లెక్చరర్లను నియమించాల్సిందిగా కోరుతున్నాను.

మండల వ్యవస్థ వచ్చినప్పుడు ప్రతి మండలంలో ఒక జూనియర్ కళాశాలను ఏర్పాటు చేయాలని ప్రభుత్వాలు నిర్ణయం తీసుకున్నాయి. నాకు తెలిసి పెద్దలు కడియం శ్రీహరి గారు ఆ నిర్ణయంలో భాగస్వాములని అనుకుంటున్నాను. ఈరోజుకు కూడా చాలా మండలాలలో ప్రభుత్వ జూనియర్ కళాశాలలు లేవు. కాబట్టి ఆయా మండలాలలో కచ్చితంగా జూనియర్ కళాశాలలను ఏర్పాటు చేయాలని మంత్రివర్యులకు విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. అదే విధంగా ప్రతి మండలానికి ఒక ఐటీఐ ఏర్పాటు చేస్తామని గత ప్రభుత్వాలు నిర్ణయాలు తీసుకున్నాయి. తెలంగాణ రాష్ట్రంలోని చాలా నియోజకవర్గాలలో ఐటీఐలు లేవు కాబట్టి తక్షణమే సాంకేతిక నిపుణులను తయారుచేసే ఐటీఐలను ప్రతి నియోజకవర్గంలో ఏర్పాటు చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

అదే విధంగా ప్రతి జిల్లాకు ఒక ఇంజనీరింగ్ కళాశాలను ఏర్పాటు చేస్తామని ఎన్నికల మేనిఫెస్టోలో టీఆర్ఎస్ పార్టీ చెప్పింది. మరీ ముఖ్యంగా పాలమూరు జిల్లాలో 14 నియోజకవర్గాలున్నాయి. దాదాపుగా 50 లక్షల జనాభా ఉన్నది. అక్కడ పాలమూరు యూనివర్సిటీ ఉన్నది. యూనివర్సిటీ అనే పదానికి ఒక ఇంజనీరింగ్ కళాశాల, ఒక ప్రభుత్వ మెడికల్ కళాశాల ఉంటేనే యూనివర్సిటీ అనే పదానికి పరిపూర్ణత వస్తుంది. కాబట్టి ఎప్పటిలాగా జిల్లాలో ఇంజనీరింగ్ కళాశాలలను ఏర్పాటు చేస్తారో విషయం మంత్రివర్యులు చెప్పాలని కోరుకుంటున్నాను.

అన్నింటికంటే కీలకమైనది అన్ని తండ్రిలలో రికగ్నైజ్డ్ హ్యూమన్ రెసోర్స్ ఉన్నప్పటికీ ఎక్కడ కూడా విద్యుత్ సరఫరా లేదు. రికగ్నైజ్డ్ అయి ఉండి 500, 600 ఓల్లు ఉండే తండ్రిలు నా నియోజకవర్గంలో చాలా ఉన్నాయి. ఈ తండ్రిలకు ఎప్పటిలాగా విద్యుదీకరణ పనులు పూర్తి చేస్తారనేది చెప్పాలి.

మండలాల నుంచి జిల్లాలకు వెళ్లే రోడ్డును డబుల్ లేన్ చేయాలని, జిల్లాల నుంచి రాష్ట్ర రాజధానికి ఫోర్ లేన్ వేస్తామని ఈ ప్రభుత్వం చెబుతున్నది, చాలా సంతోషం, అందుకు నేను అభినందిస్తున్నాను. కానీ ఈ సందర్భంలో ప్రభుత్వం దృష్టిలో పెట్టుకోవలసిందేమిటంటే గ్రామ పంచాయతీల నుంచి మండలాలకు రోడ్లు లేవు. మొట్టమొదట గ్రామాల నుంచి మండలాలకు అవసరమైన బి.టి రోడ్లు వెంటనే టేక్ చేయాలి. డబుల్ లేన్, ఫోర్ లేన్లు లేకపోయినా పెద్దగా నష్టం లేదు గానీ గ్రామాల నుంచి మండలాలకు రావడానికి వర్షాలు వచ్చినా, పాముకాటుకు గురైనా ప్రజలు చాలా ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. కాబట్టి వాటిని కూడా దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి. ఈ అంశాలతోబాటు ప్రధానంగా ఏ ఉద్యోగాల కోసమైతే

I may like to point out that the projects posed for external funding are supposed to be routed through Government of India and funds are disbursed to the state through Central Government. The externally aided projects are

to be reflected in the State's budget because the state government gets the money and it has to repay the same in future.

More over, the funds for Mission Bhagiratha and Two Bed Room Housing Scheme are to be raised through extra budgetary resources. Madam, it is very important that if both projects of the government are taken up with extra budgetary resources or on deferred payment basis, the executing contractors, if not today, some day the finances relating to these two schemes have to be provided in the state budget either in the financial year 2017-18 or 2018-19 or thereafter. The government will have to stand guarantee for the funding agencies and subsequently make the payments by showing it in the budgetary provisions. Is it right or wrong? They will have to make the payments. I want the Finance Minister to clarify on this issue because this has not been clarified earlier. These are the two major schemes. It might be totally funded or loan might have been taken but the Government has to show it in the budget when they repay the loan. I hope that the Finance Minister has understood what I said and I hope that I will get reply on this issue.

Madam, I had mentioned that the Telangana State inherited a debt of Rs. 61,710 crore at the time of its formation on 2nd June, 2014. At the same time, if we have to see the population of Telangana, it is 3.50 crores and if we calculate the per capita debt it will come to Rs.17,626. With this Government has increased

the debts to Rs.83,845 crores in 2014-15 and the same accumulated to Rs. 1,00707 crores in the budget for 2015-16. The Finance Minister Saheb in his budget speech of 2016-17 has proposed to borrow another Rs.23,113 crores. This will increase the per capita debt of Telangana State to Rs.35,373, while taking the total borrowings to Rs.1,23,821.49 crores. I would like to know whether what I am saying is right or wrong. This is very important. This has not been mentioned by the Hon'ble Finance Minister.

Lastly, I had spoken about the scholarships of Minority Students and I had given the details but the Hon'ble Minister has said that all the scholarship dues are cleared. I went and I got the details of 2013-14 and 2014-15 and 2015-16 but not a single paise has been cleared in respect of any student. We require an amount of Rs.40.26 crores to clear the outstanding dues. If we have to clear the old arrears we may require another Rs.254 crores. I request the Government to kindly release this amount because nothing has been spent on this.

3.00 పం. | My humble submission is, when we come prepared and when we stand here expecting some reply, nothing has been said. Moreover about the power, water and bus tariff, I would like to know whether the power, water and bus tariffs are going to be increased or not. This is important for the people of the State to know. I hope that at least now I will get some clarification on the issues which I have raised. I thank you very much for giving me this opportunity.

శ్రీ పాయం వెంకటేశ్వర్లు (పినసాక): మేడమ్ డిప్యూటీ స్పీకర్, బడ్జెట్ పై రిస్ట్రీకోన్సిక్లారిఫికేషన్స్ కోరుతున్నాను. రైతులకు సంబంధించి ౯౯వకకాలంలో రుణమాఫీ చేసి రైతులను ఆదుకోవాలనికా అన్ని వడ్డీలు చెప్పిన అంశాన్ని పునరాలోచించాలని మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను. వ్యవసాయ పెట్టుబడులు అధికం అయ్యాయి. కావున, గ్రామీణ ఉపాధి హామీ పథకాన్ని వ్యవసాయానికి అనుసంధానం చేయాలని, ఆ రకంగా రైతులకు భరోసా ఇవ్వచ్చని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. కావున, ఆ విషయమై సమాధానాన్ని ఇవ్వాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. మంత్రి గారు కరవు పరిస్థితులకు సంబంధించిన విషయంలో క్లారిటీ ఇవ్వలేదు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కొన్ని కరవు మండలాలను ప్రకటించింది. కానీ, తీసుకున్న కరవు సహాయక చర్యలు గురించి వివరించలేదు. కరవు మండలాల్లో సహాయక చర్యలు గురించి చెబుతూ, మిగతా మండలాలను కరవు మండలాలుగా ప్రకటించి, కరవు సహాయక చర్యలు తీసుకోవాలి. ఎండకాలం మొదలైనందున నీటి ఎద్దడి నివారణకు ప్రత్యేక బడ్జెటుని కేటాయించి, ఎక్కువ మంది అధికారులను నియమించి సహాయక చర్యలు చేపట్టాలని మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత ఎస్పిలందరికీ కూడా గెజిటెడ్ హోదాను కల్పిస్తామని ముఖ్యమంత్రి గారు ఆగస్ట్ 15న ఒక అన్యూరెన్స్ ని ఇచ్చారు. వీరు ఇరవైవేలగు గంటలు ప్రజలకు దగ్గరగా ఉంటారు. విద్యార్థులకు, నిరుద్యోగులకు గెజిటెడ్ సిగ్నెచర్ అవసరమైన సందర్భాల్లో ఎస్పిలు వీరికి అత్యంత అందుబాటులో ఉంటారు. ఇచ్చిన హామీని అమలు చేసే దాంట్లో భాగంగా సాధ్యమైనంత త్వరలో రాష్ట్రంలోని ఎస్పిలందరికీ గెజిటెడ్ హోదాను అందించాలని కోరుతున్నాను.

డబుల్ బెడ్ రూమ్ ఇళ్ల విషయంలో ఒక మంచి లక్ష్యంతో ముందుకుపోవడం సంతోషకరం. కానీ, మా ఖమ్మం జిల్లాలోని ఏజెన్సీ ప్రాంతాల్లో ప్రత్యేక చట్టాలు ఉన్నాయి. అక్కడ ఉన్న చట్టాల పరిధిలో అక్కడ యూనిఫామ్ గా డబుల్ బెడ్ రూమ్ ఇళ్లు కట్టడం సాధ్యం కాదు. సొంత స్థలాలున్న వేదవాళ్లకు వారి స్థలాల్లో డబుల్ బెడ్ రూమ్ ఇళ్లని నిర్మించే విషయమై ఆలోచన చేయాలని కోరుతున్నాను. ఎస్సీ, బీసీ లకు అక్కడ ఇంటి స్థలాలు ఇచ్చే అవకాశం ఉండదు. కేవలం ఎస్టీలకు మాత్రమే ఇంటిస్థలాలు ఇచ్చే అవకాశం ఉంటుంది. కావున, ఈ విషయమై ఆలోచించాలని మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను. ఇందిరమ్మ ఇళ్లకి సంబంధించిన పెండింగ్ బకాయిలను ఎప్పటిలోగా చెల్లిస్తామనే విషయాన్ని మంత్రి గారు చెప్పలేదు. కావున ఎప్పటివరకు ఈ బిల్లులను చెల్లిస్తారనే విషయాన్ని

తెలియజేయాలని కోరుతున్నాను. గిరిజన కుటుంబాలకు మూడెకరాల భూమిని ఇస్తామని చెప్పారు. ఎప్పటి నుంచి ఈ పథకాన్ని అమలు చేయబోతున్నారు. తెలంగాణ రాష్ట్రంలోని ఖమ్మం జిల్లాలో పోడు భూములకు సంబంధించిన విషయంలో ఆదివాసీలపై, గిరిజనులపై రోజు గొడవలు చేస్తూ కేసులు నమోదు చేసి జైళ్లకు పంపుతున్నారు. డా. వై.ఎస్. రాజశేఖర్ రెడ్డి గారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్న సమయంలో పట్టాలు ఇచ్చారు. 2005వ సంవత్సరం కంటే వరుసగా మిగిలిపోయిన పోడు భూమిని సాగు చేసే వ్యవసాయదారులందరికీ పట్టాలు ఇచ్చే ఆలోచన చేయాలని కోరుతున్నాను.

మేడమ్ డిప్యూటీ స్పీకర్: వెంకటేశ్వర్లు గారూ త్వరగా పూర్తి చేయండి. చెప్పిన అంశాలే మరల రిపీట్ అవుతున్నాయి.

శ్రీ పాయం వెంకటేశ్వర్లు: ఏజెన్సీలోని దళితులకు మూడెకరాల భూమిని ఇవ్వడానికి చర్యలు చేపట్టాలని, వారి కోసం ఒక ప్రత్యేక శాశ్వత నిధిని ఏర్పాటు చేసి దాని ద్వారా వచ్చే వడ్డీని దళిత కుటుంబాల సంక్షేమం కోసం ఖర్చు చేయాలని కోరుతున్నాను. ౯౯వ రియింబర్స్ మెంట్ కే బకాయిలని వెంటనే చెల్లించాలని కోరుతున్నాను.

మేడమ్ డిప్యూటీ స్పీకర్: వెంకటేశ్వర్లు గారూ త్వరగా పూర్తి చేయండి. అంశాల మరల రిపీట్ అవుతున్నాయి. అవకాశం వచ్చినప్పుడు సద్వినియోగం చేసుకోవాలి. పదే పదే అవే అంశాలను చెబితే ఎలా, బడ్జెట్ సమావేశం లాగా చెబుతున్నారు. మైక్ కట్ చేస్తే మరొక నిమిషం ఇవ్వాలని కోరుతారు.

శ్రీ పాయం వెంకటేశ్వర్లు: ఇంటర్, డిగ్రీ కాలేజీల్లో, యూనివర్సిటీల్లో ఖాళీలు ఉన్నాయి. ఎప్పటిలోగా ఈ ఖాళీలను భర్తీ చేయబోతున్నారనే విషయాన్ని తెలియజేయాలని కోరుతున్నాను.....

(ఈ దశలో మైక్ కట్ చేయడం జరిగింది)

మేడమ్ డిప్యూటీ స్పీకర్: ఒక నిమిషం సమయం కావాలని తీసుకొన్నారు. ఇప్పటికే చాలా ప్రశ్నలు అడిగారు. దయచేసి కూర్చోండి. మిమ్ముల్ని అలా చేయను.

శ్రీ ఆర్. రవీంద్ర కుమార్ : మేడమ్ డిప్యూటీ స్పీకర్, రాష్ట్రంలో గత రెండు సంవత్సరాలుగా తీవ్రమైన కరవు ఉంది. ఈ కరవు మండలాల ప్రకటన చేయడంలో, కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి ఆర్థిక సహకారం పొందడంలో కొంత మేరకు మనం విఫలం అయ్యాము. కరవు సహాయక చర్యలు ఎప్పటిలోగా చేపడుతారు?

రాష్ట్రంలో మొత్తం 459 మండలాల్లో కేవలం 231 మండలాలను కరవు మండలాలుగా ప్రకటించారు. వీటికి సంబంధించిన కరవు సహాయక చర్యలు ఇప్పటి వరకు ప్రారంభం కాలేదు. గ్రామీణ ప్రాంతాల్లోని ప్రజానికానికి తీవ్రమైన మంచినీటి సమస్య ఉన్నది. బోర్లల్లో మంచినీటి బావుల్లో 13-14 మీటర్లలోతుకు భూగర్భ జలాలు అడుగంటిపోయే ప్రమాదం ఉన్నది. కరవు సహాయక చర్యలను చేపట్టడంతో బాటుగా, మంచినీటి ఎద్దడి నివారణ విషయంలో ప్రతి జిల్లాకు ప్రాథమికంగా రూ.200 కోట్ల బడ్జెట్ ని కేటాయిస్తే బాగుంటుందనే విషయాన్ని నేను మాట్లాడిన సందర్భంలో ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకురావడం జరిగింది. ఈ విషయంపై సమాధానం రావాలని కోరుకుంటున్నాను. నల్లగొండ జిల్లా ఫ్లోరోసిస్ జిల్లా అయినందున మిషన్ భగీరథ పథకాన్ని అక్కడి నుండి ప్రారంభించామని, ఫైలాన్ కట్టామని చెబుతున్నారు. మొదటి ఫేజులో ఇచ్చే గోదావరి జలాలు కొన్ని గ్రామాలకు మాత్రమే అందుతాయి. కృష్ణ నదీ జలాలపైనే ఎక్కువగా నల్లగొండ జిల్లా ఆధారపడింది. మంచినీటిని మాత్రమే ఇస్తే సరిపోదని దానితోబాటుగా సాగునీరుని ఇచ్చిస్తున్నాడే ఫ్లోరోసిస్ ని పూర్తిగా అంతమొందించ గలమని శాస్త్రవేత్తలు చెబుతున్నారు.

మేడమ్ డిప్యూటీ స్పీకర్: సూటిగా ప్రశ్నలు అడగండి. మీకు సమాధానం కావాల్సిన అంశాలను అడగండి.

శ్రీ ఆర్. రవీంద్ర కుమార్ : డిండి లిఫ్ట్ స్కీము ద్వారా త్రాగు నీటి సమస్య పరిష్కారం అవుతుంది. ఈ బడ్జెట్ లో అన్ని ప్రాజెక్టులకు నిధులు కేటాయించారు. ఈ 25000 కోట్ల కేటాయింపుల్లో డిండి స్కీము ఎక్కడ ఉన్నదనే విషయం అర్థం కావడం లేదు. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు శంఖు స్థాపన చేసి నవ మాసాలు గడిచింది. రెండున్నర సంవత్సరాల్లో సాగునీరిస్తామని చెప్పారు. ఇప్పటికి 9 మాసాలు పూర్తయ్యిపోయి, డిజైనింగ్ పూర్తి కాలేదు, టెండర్లు పిలువలేదు. గౌరవ మంత్రిగారు మా జిల్లా అల్లుడుగారు. దయచేసి నల్లగొండ జిల్లాని కనికరించమని పదేపదే కోరుతున్నాము. మేమంత గిరిజన శాసన సభ్యులము. ఎస్టీలకు సంబంధించిన విషయంలో మా రిజర్వేషన్లు పోయాయి, మూడేకరాల భూమి పోయింది. తండాలు గ్రామ పంచాయితీలు, గుర్తిస్తామన్న అంశం పోయింది. ఎస్టీల విషయంలో మేము చాలా బాధ పడుతున్నాము.

మేడమ్ డిప్యూటీ స్పీకర్: సూటిగా ప్రశ్నలు అడగండి. చెప్పిన అంశాలే రిపీట్ అవుతున్నాయి.

శ్రీ ఆర్. రవీంద్ర కుమార్ : గిరిజనులకు మూడేకరాల భూమిని ఇస్తారా? ఇవ్వరా, మూడేకరాల భూమి కొనుగోలు పథకాన్ని

ఎప్పటినుంచి అమలు చేస్తారు. 10 శాతం రిజర్వేషన్స్ ని ఎప్పటినుంచి ఇస్తారు. గిరిజన తండాలను గ్రామ పంచాయితీలుగా ఎప్పటినుంచి గుర్తిస్తారు. బీసీలకు సంబంధించిన సబ్ ప్లాన్ చేసి యోచనలో ప్రభుత్వం ఉన్నదా, బీసీ జనాభాకు తగినట్లుగా కేటాయింపులు లేవు. 52 శాతానికి పైగా ఉన్న బీసీలకు అన్యాయం జరుగుతోంది. విద్యకు సంబంధించిన విషయంలో రాజ్యంగబద్ధంగా రాష్ట్ర కేంద్ర ప్రభుత్వ బడ్జెట్ లో 30 శాతం నిధులను విద్యకు కేటాయించాలని ఉన్నది.

3.10 మ. కానీ, ఈ సంవత్సరం కేవలం మనం రూ.10,732 కోట్లు మాత్రమే కేటాయించడం జరిగింది. రూ.1,30,618 కోట్ల బడ్జెట్ లో 31వేల కోట్ల రూపాయలను విద్యకు కేటాయించాల్సిన అవసరం ఉంది. విద్యను ఆదుకోడానికి, మానవ వనరుల అభివృద్ధికి, సంక్షేమ హాస్టళ్లును కాపాడుకోవడం కోసం బడ్జెట్ ను ఏమైనా పెంచే ఆలోచన చేయమని కోరుతున్నాను. చివరగా పరిశ్రమలకు సంబంధించి నిజాం షుగర్స్ ఇప్పటికే మూత పడ్డది. డిపిఆర్, ఓసిటిఎల్ ఇంకా అనేక కంపెనీలు మూత పడిపోతున్నాయి. కనుక పరిశ్రమలను ఆదుకోండి. పేదలకు డబుల్ బెడ్ రూమ్ ఇళ్లు.

శ్రీ నున్నం రాజయ్య : డిప్యూటీ స్పీకర్ మేడమ్ గారికి ప్రత్యేక అభినందనలు తెలుపుతూ, వ్యవసాయ రంగ స్థితిగతులను తెలుసుకోడానికి కర్ణాటక, మహారాష్ట్ర యొక్క పరిస్థితులను ఏర్పాటు చేస్తున్నారా, లేదా అనే విషయంపై స్పష్టం చేయాలి. రెండవది ఆశ వర్ష వేతనానికి సంబంధించి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పైనే బాధ్యత ఉందని కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు అన్నారు. వాటాలు పెంచుతున్నారా లేదా అనే విషయం చెప్పాలి. అలాగే తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత ఆశ వర్షకు చెల్లించాల్సిన 21 నెలల పెండింగ్ వేతనాలు ప్రభుత్వం ఇస్తుందని స్పష్టంగా చెప్పాలి. మూడవది ఎస్.సి., ఎస్.టి. సబ్ ప్లాన్ ను రూపొందించిన విషయంలో రూల్స్ ఫ్రీమ్ కాలేదు. రూల్స్ ఫ్రీమ్ చేస్తారా లేదా? కరువు సమస్యలకు సంబంధించి పశుగ్రాసం, మంచినీటికి తీవ్రమైన ఎద్దడి ఉంది. దీనికి ప్రత్యేక ప్యాకేజీ ఏర్పాటు చేస్తారా లేదా? అదే విధంగా పనులు లేక ఉపాధి పనుల కోసం లక్షల మంది వలసలు వెళ్తున్నారు. కరువు పని దినాలను 200 దినాలకు పెంచుతారా రోజుకు 300 రూపాయలు కూలి ఉండాలని చెబుతున్నాను. అదే విధంగా యాదాద్రికి ఎలాంటి ప్యాకేజీ ఇచ్చారో మా భద్రాద్రికి కూడా ప్రత్యేక ప్యాకేజీ ఇచ్చి పుణ్యక్షేత్రంగా చేయమని ఆర్థిక మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను. ఫీజు రీ-ఇంబర్స్ మెంట్ గురించి.

మేడమ్ డిప్యూటీ స్పీకర్: మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పాలి కూడా

శ్రీ సున్నం రాజయ్య : నాలుగు జిల్లాల్లో డిఎస్సె వెంటనే ప్రకటించాలి. ఫీజు రీ-ఇంబర్స్మెంట్ చాలా ఇబ్బందిగా ఉంది. చాలా మంది పిల్లలు ఇబ్బంది పడుతున్నారు. మా ఖమ్మం జిల్లాలో ప్రశాంతి, స్టాలిన్ అనే ఇద్దరు పిల్లల తల్లిదండ్రులు నిన్న హైదరాబాదు వచ్చి కమీషనర్ గారిని, ముఖ్య కార్యదర్శిగారిని కలిసి చాలా ఆవేదన చెందారు. ఈ విషయంపై స్పష్టత కావాలని కోరుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఈటల రాజేందర్ : అధ్యక్షా, చాలా విషయాలు ప్రస్తావించినవే మళ్ళీ మళ్ళీ ప్రస్తావించారు.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి : అధ్యక్షా, ఆర్థిక మంత్రి గారు క్లారిఫికేషన్ చెప్పబోయే సందర్భంలో నేను చాలా విషయాలను చెప్పదలుచుకున్నాను. చాలా మంది ప్రతిపక్ష నాయకులు మీ క్లారిఫికేషన్ కు కోరినారు. దానికి ముందు ఒకటెండు సమాధానాలు ఇస్తే ప్రశ్నలన్నింటికీ మీరు సమాధానం ఇచ్చినట్లే. నేను రెండు క్లారిఫికేషన్లను అడుగుతున్నాను. ఇప్పటివరకు ఎంత ఖర్చు చేశారు? మాకు కాగితం ఇవ్వకున్నా ఈ రోజుకు గవర్నమెంట్ ఎక్స్ పెండిచర్ ఎంత? అది చెబితే మీ బడ్జెట్ ని సపోర్ట్ చేయాలా లేదా అనేది తెలుస్తుంది. అది మీ దగ్గర రెడీగా ఉంటుంది. వది నెలలకు సంబంధించిన ఎక్స్ పెండిచర్ లెక్కలను ఏ.జీ ఆఫీసు నుంచి లెటర్ ద్వారా తెప్పించాను. జనవరి చివరివరకు ఖర్చయింది 73 వేల కోట్లు మాత్రమే. ఇంకా రెండు మాసాలు మాత్రమే ఉన్నది. దానిని లెక్కగట్టి నేను చెప్పాను. నుమారు రూ. 85000 కోట్లకు బడ్జెట్ మించదని చెప్పాను. కానీ, మరల ఇప్పుడే లక్ష కోట్లు ఖర్చు పెట్టేస్తున్నామని చెప్పారు. రెండవది కంపారిజన్ కోసం అథారిటేటీవ్ గా చెప్పేదానికే ఇన్ని విషయాలు చెప్పాను. 2013-14న, 4090 కోట్ల రూపాయల్ని వెర్చర్ పై ఖర్చు చేశామని మీరు, ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పారు. కానీ, మేము 10 నెలకే ఇంత పెట్టాము, అంతన్నా ఎక్కువ పెట్టామని చెప్పారు. అదేంటో ఒకసారి క్లారిఫై చేస్తే, ఈ రెండింటినీ పోల్చితే మీరు చెప్పిన ఉపోద్ఘాతం అంతటికీ సమాధానం అవుతుంది. 2014-2015లో మైనారిటీ, బీసీ, ఎస్టీ, ఎస్సీ కలిపి మీరు ఖర్చు చేసింది రూ. 3377 కోట్లు. అంటే ఇంచుమించుగా అది 10 నెలలకి మాత్రమే అని చెప్పారు. 12 నెలలకు మేనుకుంటే 4051 కోట్ల రూపాయలు. 2013-2014 లో గత ప్రభుత్వం రూ. 4090 కోట్లు ఖర్చు పెట్టింది అంటున్నారు. అంటే మీరేమే ఎక్కువ ఖర్చు పెట్టలేదు, అప్పుడు మేమేమీ తక్కువ ఖర్చు పెట్టలేదనే విషయాన్ని చెబుతున్నాను. మిమ్ముల్ని ప్రజలు విశ్వసించినందుకు విశ్వాసానికి తగినట్లుగా పోవాలని సలహా ఇస్తున్నాను. మీరు ఎలక్షన్ గురించి

కూడా చెప్పారు. జరిగిన ఎలక్షన్ లో మాకు ఇస్తున్న ఫలితాలే సంతోషం అంటే, మేము సంతోషం చెప్పాల్సిన అవసరం లేదు. మీపై విశ్వాసంతో ప్రజలు మీకు ప్రభుత్వాన్ని ఇచ్చారు. ఆ విశ్వాసానికి అనుగుణంగా మీరు ముందుకు సాగాలి. కానీ కేటాయింపులు చూస్తే రాబడి, ఖర్చుల విషయంలో ఆ విశ్వాసం కనబడటం లేదనే అంశాన్ని విశదీకరించడానికే ప్రయత్నం చేశాను. కానీ, దానిని మీరు గమనంలో తీసుకోకుండా, ముందుకు సాగడం ఎట్లా, ముందుకు సాగడానికి మావద్ద ఈ ప్రాతిపదిక ఉన్నదని మాకు వివరించే బదులు, మీరేమి చేశారని అనడంలో అర్థం లేదు, పొంతన లేదు. ఈ రెండు విషయాలు నాకు చెప్ప గలిగితే చాలు. సరిపోతుంది.

శ్రీ ఈటల రాజేందర్ : అధ్యక్షా, సాధారణంగా ఆడిటర్ జనరల్ వారు నెల నెలకు రోజు వారీగా ఖర్చులు ఇవ్వరు. ప్రతి మూడు నెలలకు ఒకసారి ఈ లెక్కలు ఇస్తారు. మనకు ఇప్పటి వరకు అంటే డిసెంబర్ వరకు లెక్కలు ఇచ్చారు. జనవరి, ఫిబ్రవరి, మార్చి లెక్కలు మరల తరువాత ఇస్తారు. నేను చెప్పాను వారు వినలేదు. మరో సారి వినమని కోరుతున్నాను. ఏజీ వారు ఇచ్చిన లెక్కల ప్రకారం మొత్తం వ్యయం రూ. 66,465.78 కోట్లు. దానిలో ప్లాన్ క్రింద రూ. 40,965.78 కోట్లు, ప్రణాళిక వ్యయం క్రింద రూ. 25,503.01 కోట్లు. ఏ రాష్ట్రంలోనైనా, దేశంలో ఎక్కడానా ఆఖరి మూడు నెలలకు ఖర్చు ఎక్కువ ఉంటుందనే విషయం చెప్పాను. 2011-12 సంవత్సరంలో ఆఖరి మూడు నెలల వ్యయం రూ. 35.92 కోట్లు, 2012-2013లో రూ. 37.13 కోట్లు, 2013-2014లో రూ. 34.2 కోట్లు, 2014-2015లో రూ. 46.2 కోట్లు, ఈ విధంగా ఆఖరి మూడు నెలలకు ఎక్కువ ఖర్చు అవుతుందని చెబుతున్నాను. మీరంతా అనుభవజ్ఞులు కాబట్టి, ఇందులో కాంట్రా ఇన్ ట్రస్టులు ఉంటాయి. వాటిలో జమ ఉంటుంది, ఖర్చు ఉంటుంది. మీరు మంత్రిగా చేసారు కాబట్టి కాంట్రా ఇన్ ట్రస్టుల గురించి మీకు తెలిసే ఉంటుంది. కాబట్టి, ఈ సంవత్సరాంతానికి మేము ఇచ్చిన హామీ మేరకు లక్ష కోట్ల రూపాయలు తప్పకుండా ఖర్చు పెట్టే ఆస్కారముంటుందని చెప్పాము. లాస్ట్ క్వార్టర్ ఎప్పుడూ డిసెంబరులోనే వస్తుంది. ఆ విధంగా ఉండకూడదంటే మనం ఏప్రిల్ లోనే పెట్టుకోవచ్చు. కానీ, ఆ విధంగా ఉండదు. ఆడిట్ జనరల్ వారు తప్పకుండా నెలలకాల వరిమితి తీసుకుని మాత్రమే లెక్కలను ఇస్తారు కాబట్టి, 31 మార్చి తరువాత మాత్రమే

**“Published under Rule 350 of the Rules of Procedure and Conduct of
Business in the Telangana Legislative Assembly and Printed
at Assembly Press, Public Gardens, Hyderabad.”**